

Den nye soloppgangen

1836-2011

NÆRINGSFORENINGEN
I STAVANGER-REGIONEN

175
år

Hvordan skal vi takle nedgangen? Det har vi spurt oss selv.
Men etter et par dramatiske dager i august er spørsmålet snudd på hodet:
Hvordan skal vi takle veksten?

Side 26, 27, 28 og 29

Kleppas bybanenøtt

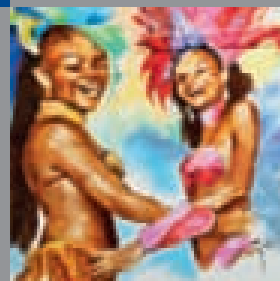
Magnhild Meltveit Kleppa fikk på bordet en ufullstendig og faglig svak bybane-utredning fra hjemfylket. Hva gjør hun nå?

Politikerne om våre flaggsaker

Næringsforeningens strategi er samlet i sju flaggsaker som skal bidra til økt verdiskaping i regionen. Men er fylkesordfører kandidatene på linje med regionens næringsliv i de viktige spørsmålene? Vi har spurt dem!

Prinsessen til Næringsforeningen

Gjør deg klart for tidenes møtehest i Næringsforeningen. Ett av høydepunktene er prinsesse Märtha Louise som kommer til Kvinneplassen. Andre stikkord er tv-sendt matgalla og en gedigen jubileums-markering.

	34	Mens varehandelen i Stavanger sentrum taper terreng, møter nye og spennende prosjekter veggen i den administrative og politiske behandlingen i kommunen, mener Karl Jan Søyland i Stavanger sentrum AS.	37	Næringsforeningen ønsker å bidra til at næringlivet på Jæren samler seg! Nå skal Per Kverneland lede et prosjekt for å forene kreftene i de tre jærkommunene og Gjesdal. Målet er at næringlivet på Jæren skal tale med en tydelig stemme.
47	Fra utdannings- og forskningsmiljøets hovedbase til utdanningsentrum i Stavanger øst! Den nye BI-direktøren Ragnhild Wiik (56) beveger seg fra Ullandhaug til Stavangers svar på Grünerløkka.	50	Trivsel og gode resultater henger sammen, og Randaberg Group har som visjon "We will make people happy and pleased". Visjonen passer helt inn i serien vi har i Rosenkilden, hvor vi profilerer medlemsbedrifter som gjør noe ekstra for at de ansatte skal trives.	

Rosenkilden følger redaktørplakaten. Ansvarlig redaktør: Jostein Soland. Redaktør: Harald Minge. I redaksjonen: Egil Hollund, Erik Lindboe, Egil Rugland, Frode Berge, Trude Refvem Hembre og Felix Laate. Utgivelse/produksjon/layout: Næringsforeningen i Stavanger-regionen. Telefon: 51 51 08 80. Telefaks: 51 51 08 81. E-post: post@stavanger-chamber.no. www.rosenkilden.no. Opplag: 14.000. Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS. Forsidefoto: Eirik Anda/BITMAP. Fotografer: Hild Bjel-land Vik, Eirik Anda/BITMAP. Årgang: 18. Redaksjonen avsluttet: 24. august 2011.

INNHOOLD

MØTEPLASSEN FOR LANDETS MATNÆRING	3	SLÅR ALARM OM SENTRUMSHANDEL	34
OM JUDAS, JUBEL OG JUBILEUM	4	SAMLING PÅ JÆREN	37
DETTE MENER DE OM NÆRINGSFORENINGENS SJU FLAGGSAKER	7	SCANDIC ER TILBAKE I STAVANGER	38
BOTILBUDET FOR STUDENTENE MÅ BLI BEDRE	8	HANDLER OM Å VÆRE I FORKANT	43
VI MÅ HA EN NY OG MER SLAGKRAFTIG KOMMUNESTRUKTUR	10	FRA IRIS TIL BI	47
NÆRING, KULTUR OG ARVEN ETTER STAVANGER2008	12	GJØR MEDARBEIDERNE GLADE OG FORNØYDE	50
VI SKAL BLI DET MATINDUSTRIELLE TYNGDEPUNKTET I LANDET	14	PRINSESEN VIL LOKKE FRAM KVINNEKRAFTEN	53
ET STERKT INTERNASJONALT NÆRINGSLIV SKAL UTVIKLE SEG	16	NÆRINGSFORENINGENS MØTER HØSTEN 2011	55
ENERGIHOVEDSTADEN MÅ FORSVARES, BEFESTES OG UTVIKLES	18	HØSTENS LEDERSKOLE MED SPENNENDE NAVN	56
VI MÅ PÅ BANEN FOR HØYHASTIGHETSTOG	20	BLI MED PÅ NÆRINGSFORENINGENS 175-ÅRSFEST!	58
VENTER PÅ EN FAGLIG FORSVARLIG BYBANERAPPORT	22	NETTVERKSBYGGING I PRAKSIS - PÅ TVERS AV LAND OG KULTURER	63
BYBANEVALGKAMP UTEN GRUNNLAG	24	DELTA I DEN LANGSIKTIGE VERDISKAPNINGEN	65
SOLEN REISER SEG PÅ NY ...	27	SOM OM INGENTING HAR SKJEDD	66
- NÅ KAN LOFOTEN OG VESTERÅLEN ÅPNES!	31	EUROPAS ATTRAKTIVE BYER	69
		TRANSPORTKORRIDOR VEST	70
		TIL UNGDOMMEN	71
		JOBBER FOR UTVIKLINGEN AV RISAVIKA	72

Møteplassen for landets matnæring

Filmproduksjonen er allerede i gang.
Norge venter på årets storslagne TV-sendte matshow fra Stavanger. Nå er spørsmålet hvordan matfylket Rogaland klarer å utnytte det som garantert blir landets viktigste møteplass for matnæringen.

10. desember er det duket for matens store festdag. For fjerde år på rad arrangerer Næringsforeningen og Stiftelsen Norsk Matkultur det norske måltid, med den forskjell at det i år blir et tv-sendt underholdningsshow den 11. desember. Sendingen fra Hall E på Tjensvoll vil være preget av prisutdelinger og matlagning på høyt nivå. Hvem har landets beste råvarer? Og hvilken region lykkes i å servere det beste måltidet? I fem ukentlige programmer i forkant av matshowet vil programlederne besøke de fem regionene hvor det skal jaktes på de beste råvarene og den mest spennende kokkekunsten. Mens du leser denne artikkelen, foretar vår partner, Tellus Works, filmopptak over hele Norge. Samme selskap produserer verdens i øyeblikket mest sette matprogram, nemlig New Scandinavian Cooking.

Bare to uker før matshowet feirer Næringsforeningen sitt 175-årsjubileum i Stavanger forum med noen hundre gjester i salen. Mange av medlemsbedriftene vil nettopp representere regionens måltidsnæring. Og som du også kan lese i dette nummeret av Rosenkilden, ønsker næringslivet på Jæren en enda tettere tilknytning til vår regionale næringsforening. På samme måte som Dalane-regionen. Også Næringsforeningens tette dialog med ryfylkemiljøene er viktig. Et viktig mål med å knytte næringslivet i disse regionene sammen er nettopp å posisjonere matnæringen. De leverer de flotteste råvarene, den mest effektive produksjonen og er helt framme på produktutvikling og innovasjon – i tett samarbeid med det nasjonale kraftsenteret Måltidets hus på Ullandhaug. Det er i en slik helhet vi virkelig kan snakke om bærekraftig utvikling i matnæringen. Og altså nå: Landets viktigste mathappening. Og dagen før matshowet vil Måltidets hus være vertskap for den nasjonale matfaglige konferansen "Mat, makt og medier". Det gjelder å bruke en slik anledning til å løfte fram Ullandhaugmiljøet.

Rogaland er matfylket! Det er en status med en viss inflasjon for tiden, men nå er vi i posisjon til å kunne påberope oss denne

tittelen en gang for alle. Det Norske Måltid har vært en millioninvestering for Næringsforeningen i løpet av de siste tre årene, men det viser seg heldigvis at pengene er vel anvendte. Nå oppleves nemlig en mobilisering fra både måltidsbransjen og det offentlige – både lokalt og nasjonalt – som gjør at vi klarer å løfte et såpass kostbart prosjekt.

Målet er selvsagt at det TV-sendte matshowet fra Stavanger skal bli en årlig foreteelse. Hvis ikke har vi mislykkes, og det vi alle har investert vil i så måte mer eller mindre være bortkastet. Derfor er det viktig at regionen allerede nå mentalt innstiller seg på hva som skal til for å etablere Det Norske Måltid i Matfylket og få det til å vare inn i evigheten. Mye handler om å utnytte showets potensial som møteplass og som fantastisk markedsfører for matregionen. Selv om dette er en nasjonal sending og et arrangement som skal være like viktig for alle landets matregioner, er det et faktum at vi rent fysisk er åsted for seansen, og har unike muligheter til å vise fram våre unike råvarer – enten på land eller til havs. Det er kostbart å løfte fram et nasjonalt tv-show, men etter hvert skal vi også regne på verdien en slik markedsføring gir oss. Det avgjørende er at vi alle får et skikkelig eierskap til arrangementet.

For: Det handler ikke bare om økonomi, men om engasjement og regional oppslutning. Nå scenelyset tennes i Hall E på Tjensvoll, vil flere tusen publikummere være på plass i salen. Næringsforeningens medlemmer vil ha gode muligheter til å kjøpe seg plasser, og her snakker vi om en helaften hvor det blir servert et drømme-måltid fra landets beste kokker med utgangspunkt i råvarene som kåres til landets beste. I månedene før 11. desember må Det Norske Måltid heies fram, og vi håper også at de lokale og regionale mediene ikke bare ser viktigheten av å fronte et – for regionen – så viktig arrangement, men også ser innholdspotensialet og de redaksjonelle mulighetene.

Det er kostbart å løfte fram et nasjonalt tv-show, men etter hvert skal vi også regne på verdien en slik markedsføring gir oss. Det avgjørende er at vi alle får et skikkelig eierskap til arrangementet.

Om Judas, jubel og jubileum

Sorgen og gleden, de vandre til hobe, skriver Thomas Kingo. Vi er midt i sorgen over de vi mistet i angrepet på vårt demokrati, da meldingen kommer om funnet av en ny "elefant" rett utenfor Stavanger. Vi får dette merkelige tvisynet som Åsmund Vinje var så kjent for - vi ler med det ene øyet og gråter med det andre.

JUDAS

Er det ikke slik vi opplever det, de fleste av oss på sensommeren 2011 – etter den meningsløse terrorhendingen som traff oss den 22. juli? Der vi på denne høysommerdagen satt med venner i godværet og nøt fredagens lange lunsj. Inntil virkeligheten blir satt på hodet: Sønnen i huset ringer fra USA og forteller at Regjeringskvartalet i Oslo er blitt terrorbombet. Dagens hovedoppslag i amerikanske medier får vi selv umiddelbart bekreftet gjennom våre egne. For så å få den dramatiske meldingen om massakren på Utøya.

Sommerdagen blir uvirkelig. Antydninger om at dette var et Al-Qaida-angrep bli fort dementert. Illgjerningene er utført av en etnisk nordmann fra Oslos vestkant. En judas mot fellesskapet. Etter hvert som denne grufulle historien blir rullet opp, finner vi ikke lenger ord. Språket blir fysisk. Vi rister på hodene og blir tomme i blikket. Virkeligheten blir så uvirkelig og meningsløs at ordene uteblir. Kroppsspråket overtar. Klemmene "snaker" sin direkte tale...

Livet skal leves videre. Sorgen er ikke gjennomlevd – den har alt merket et helt folk – før gleden setter dagsorden – for nasjonen og regionen vår.

JUBEL

- Storfunn forlenger oljeeventyret, skriver Dagens Næringsliv 17. august og Finansavisen følger opp samme dag med "Statoil spår nye gigantfunn" – begge med terrorfete overskrifter.

Olje- og energiminister Ola Borten Moe følger opp med Winston Churchills ord: - Dette er ikke slutten. Det er ikke en gang begynnelsen på slutten. Men kanskje slutten på begynnelsen. Dette sa Churchill under andre verdenskrig.

Dramatisk som krigen var, ledes tankene umiddelbart hen til den greske tragedie. Der skal ethvert drama ha en begynnelse, midte og slutt. Før begynnelsen er det ingenting og etter slutten heller ingenting...

Her skiller det norske oljedramaet seg fra den greske prototypen. Norge eksisterte før oljen, og landet vil eksistere etter oljen. Så lenge vi lever i oljealderen, vil oljen bokstavelig talt smøre fellesskapet vårt. Oljeeventyret blir forlenget. Funnet på Aldous Major/Avaldsnes kan inneholde opp til 1,2 milliarder fat olje – verdens største så langt i år – noe som vil fylle opp den norske pengebingen med ytterligere 500-600 milliarder kroner.

Er det rart jubelen kommer? Funnet på Utsira-platået er en såkalt «elefant». Lenge etter at "elefantene" i Nordsjøen ble "skutt". Dette er betegnelsen på gigantfeltene i Nordsjøen, og her for noen år siden viste NRK- fjernsynet hvordan disse nå var historie. Gigantfeltene ble funnet i 1980-årene, og slik bredte historien seg om oljen som en solnedgangsindustri. Den norske oljecowboyen kunne ri en fallende sol i møte. Oppdraget var utført bedre enn i noe annet land: Norge er blitt verdens rikeste land med verdens beste levekår, får vi høre. Og nå skal det være mer å hente opp...

JUBILEUM

I dette sorgens og gledens år skal Næringsforeningen feire sitt 175-årsjubileum. Fra 1836 har foreningens medlemmer gjennomlevd innføringen av lokalt selvstyre og parlamentarismen her i landet, for ikke å glemme den alminnelige stemmeretten slik at folkestyret ble selvsagt.

Her har vært nedgangstider og oppgangstider, like visst som sommer har kommet etter vinter – to verdenskriger er blitt utkjempet der landet var indirekte og direkte involvert. Og så opplever vi det verste angrepet på det norske demokratiet i fredstid noensinne – og det fra en av våre egne da landet materielt sett befinner seg på verdenstoppen... i sannhet en Judas' gjerning!

Den 26. november inviterer Næringsforeningen til jubileumsfest. Foreningens historie er blitt skrevet ned, og der kan vi se i hvilken grad vi har lyktes i vårt ambisiøse prosjekt: Om vi har maktet å arbeide for næringslivets rammebetingelser slik at vi har skapt og kan skape verdier til beste for hele befolkningen? Slik at Stavanger-regionen forblir verdens beste sted til å leve og virke? Utrolig, men sant – internasjonale og nasjonale målinger forteller at vi har lyktes. Derfor sier Næringsforeningen at vi må fortsatt bli best på oppvekst og trivsel – slik at denne unike posisjonen kan sikres for og av de neste generasjoner. Vi må investere i mennesker og kompetanse. Humankapitalen vil være vår kjerneverdi også når de nye «elefantene» i Nordsjøen skal opp.

Rettedal-generasjonen gjorde grunnlagsinvesteringen til det norske samfunnsseventyret vi nå gjennomlever. De tok imot oljeleterne og deres familier med tidsmessige boliger, ny infrastruktur og sågar internasjonale skoler. Nøden hadde lært våre folkevalgte å spinne. De så at de måtte modernisere regionen, og nye forvaltningsgrenser ble trukket. Hvem savner vel i dag Madla og Høyland og Hetland kommuner?

I dag er utfordringen å ta den veksten statistikerne forteller oss skal komme. Og det før «elefanten Avaldsnes» begynner å sprute olje. Kanskje sammen med en hel elefantflokk? Hvordan skal regionen makte å ta også denne utfordringen? Når dagens ungdom – studenter og andre som ikke jobber i oljå – får det stadig vanskeligere med å finne seg tak over hodet? Hvordan kan trenden ved Universitetet gå fra nedbygging til oppbygging slik at vi kan hente opp stadig nye verdier fra havbunnen?

Vi kan jubel når vi jubilerer i Næringsforeningen. Men vi må tydeligere enn før utfordre våre folkevalgte til å ta de utfordringene vi står overfor. 175 års arbeid for næringslivet er kanskje bare slutten på begynnelsen, som han sa det – Churchill...

John Aune

Vi har gjort det enklere for deg å gjøre en innsats for miljøet.

Nå forvandles hele regionens kloakk til klimanøytral biogass.

Tenk at kloakk kan bli til energi! Ved IVARs renseanlegg i Mekjarvik samles hele regionens etterlatenskaper i en lufttett tank. Under nedbrytingen dannes metangass som deretter renses og sendes inn i gassnettet til Lyse. Så brukes den til alt fra drivstoff til oppvarming og industriprosesser.

Lyse har ambisjon om å ligge i forkant av utviklingen innen nye energiformer. Enten det gjelder vannkraft, vindkraft, biogass, kjøling eller varme. Vi kaller det positiv energi!

Les mer på lyse.no/positivenergi

Følg oss på

Dette mener de om Næringsforeningens sju flaggsaker

Ellen Solheim (KrF) vil ha bybane, Janne Johnsen (H) vil ha større og mer robuste kommuner og Tom Tvedt (Ap) mener at Rogfast er det viktigste samferdselsprosjektet å få på plass i regionen i årene som kommer. Les hva de åtte fylkesordfører-kandidatene mener om Næringsforeningens sju flaggsaker.

Ellen Solheim (KrF)

Terje Halleland (Frp)

Janne Johnsen (H)

Tom Tvedt (Ap)

Arne Bergsvåg (Sp)

Helge Solum Larsen (V)

Klara G. Tveit (SV)

Terje Larsen (Pp)

Botilbudet for studentene må bli bedre

Næringsforeningen jobber for å sikre regionen verdifull kompetanse.

Et uttalt mål i den sammenheng er at Stavanger-regionen skal ha landets beste botilbud for studenter. Dagens situasjon er stikk motsatt: Lavest dekningsgrad for studentboliger blant alle landets universitetsbyer, samt landets dyreste priser på leiemarkedet.

SPØRSMÅL:

- Hvordan skal vi få til landets beste botilbud for studenter i Stavanger-regionen?

Tekst: Egil Hollund
Illustrasjoner: Ståle Ådland

Ellen Solheim, KrFs fylkesordfører kandidat

- Vi må oppfordre private huseiere til å leie ut ledige rom frem til det blir bygget flere studentboliger. I Stavanger har både kommunen og fylkeskommunen stilt opp med tomter på Ullandhaug, men det mangler statlig finansiering. Situasjonen vil bedre seg noe når det kommer 69 ettromsleiligheter og 12 parleiligheter i Sørmarka studentbo-

liger i desember i år, men staten burde doble bevilgningene til studentboliger (fra 1000 til 2000 boliger i hele landet årlig), slik at studentene slipper å gi opp studie-plassen på grunn av at de ikke klarer å betale leieprisene som forlanges i markedet. Det er allerede regulert en ny tomt i Sørmarka for 104 ettroms- og 21 parleiligheter, men finansiering mangler.

Janne Johnsen, Høyres fylkesordfører kandidat

- Høyres mål er at den videregående skolen i Rogaland skal være landets beste. I tillegg ønsker vi at UiS og Høgskolen Stord/Haugesund skal

rangeres høyt internasjonalt og nasjonalt. Hvis vi skal få til dette må vi lytte til næringslivets behov og jobbe sammen slik at vi kan møte kravene til kompetanse i de kommende årene. Men stor aktivitet, høye boligpriser og en økende studentmasse skaper boligutfordringer for studentene. Høyre mener ansvaret for dette i stor grad ligger hos regjeringen. Det må bevilges mer penger til bygging av studentboliger, slik at flere tilsagn på boliger kan gis og flere studenter får en plass å bo. I det minste må vår underdekning ryddes opp i, og fordelingen på tilsagn bli mer rettferdig og stå i forhold til våre studenttall. Høyre i Stavanger ønsker at kommunen skal være en aktiv vertskommune, og foreslår

nå å regulere flere boliger på campus-området og forskuttere disse inntil midler fra staten bevilges. Det mener jeg er et godt og nødvendig forslag. I mellomtiden må vi som fylkespolitikere sørge for at studentboligene som bygges legges langs kollektivaksene slik at det blir enklere for studenter å reise til og fra universitetsområdet.

**Tom Tvedt,
fylkesordfører og Aps
fylkesordfører kandidat**

- Å få til landets beste botilbud

for studenter i Stavanger-regionen er et ambisiøst mål, men jeg liker utfordringer. Det første som må til er at kommunene i Universitetets nærområde samarbeider tett om å finne arealer og tomter for studentboliger. Det bør også vurderes tettere samarbeid mellom kommunene for å finne egnede utleieboliger til studentene. Vi bør imidlertid se på tiltak for å begrense boligspekulantenes muligheter til å sko seg på den pressede situasjonen. Stavanger-regionen har tradisjonelt vært, og er fortsatt, en by der flesteparten av studentene kommer fra regionen. Dette har dessverre ført til at utbygging av studentboliger ikke har hatt samme takt som i andre universitetsbyer. Vi skal, i samarbeid med de andre partiene, drive press mot myndigheter i samarbeid med Universitetet.

**Helge Solum
Larsen, Venstres
fylkesordfører kandidat**

- Den statlige finansierings-

modellen for studentboliger har gått ut på dato. Kostnadstaket er på 700.000 kr og det er alt for lavt. Venstre har derfor foreslått å endre modellen slik at det blir

mulig å bygge flere boliger i et område som vårt der prisnivået er høyere enn gjennomsnittet i landet. Venstre har også fremmet forslag om økt bygging i de store byene. Foreløpig har vi ikke fått støtte for dette.

Lokalt har vi vektlagt å være smidige slik at tomter raskt kan stilles til disposisjon for bygging. I tillegg til boliger er studentvelferd og trivsel viktig. Det er derfor Venstre i Stavanger tok initiativet til å få en sak på bordet hvert år om hva vertskommunen kan stille opp med, og sikre at kommunen hvert år har satt av ressurser til tiltak. Liknende initiativ vil jeg ta i Rogaland fylkeskommune.

**Terje Halleland, Frps
fylkesordfører kandidat**

- Vi må fjerne monopolen i studentboligbyggingen. Hadde

vi latt private slippe til - som bygger langt rimeligere enn det offentlige - kunne Stavanger fått flere hundre nye studentboliger. Dessverre sørger politikk og ideologi for at studenter ikke har et fast sted å bo. Ved behandling av kommuneplan for Stavanger leverte Fremskrittspartiet en hel rekke tilleggs- og endringsforslag, som hver for seg og samlet ville legges forholdene langt bedre til rette for en ekspansiv utbyggingspolitikk enn vedtatt. Vi mener at det i dag stilles altfor mange og for strenge krav til nybygg og uteområder (utover PBL og forskrift), at tillatt grad av utnyttelse er for lav, og at minstekrav til tomtestørrelse (500 kvm) som vedtatt av flertallet forsterker ubalansen mellom tilbud og etterspørsel i boligmarkedet. Politikere kan ikke vedta markedspris, men det er på det rene at byutviklingspolitikken til Høyre og Arbeiderpartiet presser boligprisene i været. Høyre mener i tillegg

at Studentsamskipnaden skal ha monopol og enerett på oppføring av studentboliger i Stavanger, og har avvist private planforslag til studentboliger. Fremskrittspartiet vil legge forholdene til rette for betydelig økt boligproduksjon, slik at tilbud og etterspørsel blir mer samsvarende og boligprisene normaliseres.

Klara G. Tveit, SVs fylkesordfører kandidat

- Videreføre satsing på studentboliger i regi av

Samskipnaden. Studentboligene er viktige for å etablere kvalitet og pris også for studenter som leier andre hybler og leiligheter. På sikt må vi få til økt boligbygging i Stavanger for å få ned prisen på boliger.

**Terje Larsen,
Pensjonistpartiets
fylkesordfører-
kandidat**

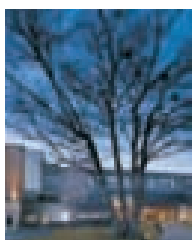
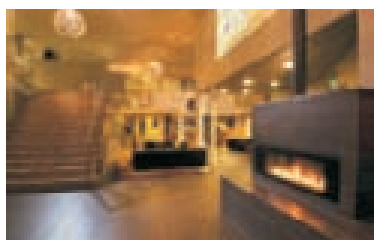
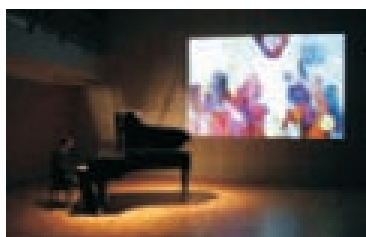
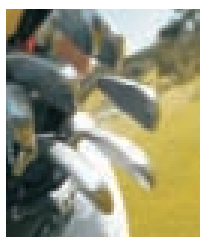
- Målet må være å komme opp på samme nivå som den beste universitetsby i Norge, så raskt som mulig. Deretter må en se på behovet som trengs for at studentene skal ha de beste mulighetene for å konsentrere seg om studiene, og ikke dyre boforhold i Stavanger.

**Arne Bergsvåg, Sps
fylkesordfører kandidat**

- Regjeringen har økt antall studentboliger som bygges

årlig til 1000. Rogaland må få sin rettmessige andel av disse, og derfor må vi jobbe inn sentralt for å øke antallet. Lokalt kan vi oppfordre privatpersoner til å leie ut. Det er nok en masse kjellere rundt om som kunne vært utleid. Kommunene rundt universitetet må også være med å bidra til at det blir bygget flere studentboliger.

DU TROR DET IKKE FØR DU SER DET!

Utsikten kan lokke med en fantastisk beliggenhet og en uendelig utsikt, Norges vakreste golfperle og et spennende moderne kunstsenter.

I tillegg har vi flotte turmuligheter, vann og sjø rike på fisk og nærhet til mange av regionens attraksjoner..

Utsikten ligger i Kvinesdal, under to timers kjøring fra Stavanger.

Forespørsel/Booking: 38 35 88 00 / www.utsikten.no

Kampanje på overnatting
september og oktober
fra kr. 375,- pr.pers.
i dbl.rom

Kampanje
Kurs & Konferanse
se utsikten.no

Julebord
november & desember
m/overnatting og frokost
kr. 945,- pr. pers.

UTSIKTEN

Vi må ha en ny og mer slagkraftig kommunestruktur

Vi har en kommune-
struktur i Norge
som ble fastlagt på
1960-tallet, og som
i dag er avleggs.
Stavanger-regionen er
det området i Norge
hvor kommunestruk-
turen utgjør den
største hemsken.
Resultatet er redu-
sert verdiskaping og
høyere kostnader, lite
rasjonell arealdisponering, demokratiforvitring
og en mindre slagkraftig region i møte med
sentrale myndigheter.

SPØRSMÅL:

- Hvordan skal vi sørge for at Stavanger-regionen får den mest slagkraftige organiseringen blant norske storbyregioner, og dermed ikke taper kampen om nasjonal oppmerksomhet og statlige bevilgninger?

Ellen Solheim, KrFs fylkesordfører kandidat

- Jeg mener vi har for mange kommuner i Norge, og i Stavanger-regionen, og er slik sett for kommunesammenslåing. KrF har imidlertid programfestet at dette må skje gjennom frivillighet, og det forhold jeg meg til. Jeg er opptatt av at vi må få redusert byråkratiet for å få frigjort mer midler til tjenesteproduksjon. Det er vel for øvrig drøyt å påstå at vår region taper kampen om nasjonal oppmerksomhet, selv om ønsker større statlige bevilgninger på flere områder.

Janne Johnsen, Høyres fylkesordfører kandidat

- Høyres standpunkt er i utgangspunktet at vi er for større og mer robuste kommuner. Jeg tror en slik organisering vil være nødvendig og viktig for å sikre vår posisjon som en slagkraftig storbyregion i fremtiden. En region med færre, men større kommuner vil stå sterkere og fremstå mer attraktiv for nasjonale satsinger. Derfor ønsker Høyre å gjennomføre en omfattende oppgave- og kommunereform som vi tror, i andre enden, vil gi større kommuner og en mer effektiv styringsstruktur.

Tom Tvedt, fylkesordfører og Aps fylkesordfører kandidat

- Kommunesammenslåing er ingen trylleformel som automatisk vil løse alle utfordringene Stavanger eller nabokommunene står overfor. Det som også er viktig er hvordan virkemiddelapparatene blir styrt, og Arbeiderpartiet er av den oppfatning at fylkeskommunen gjennom regionalplan for næringsutvikling bør ha et overordnet

ansvar for å styre og forvalte virkemiddelapparatet til det beste for alle kommunene. Arbeiderpartiet i Rogaland har stor gjennomslagskraft sentralt i partiet. Det er ikke slik, som Høyre hevder, at "Ap ikke forstår Vestlandet". Rogaland blir hørt i Oslo. Det viser blant annet satsningen på ferjefri E39.

Helge Solum Larsen, Venstres fylkesordfører kandidat

- Svaret er kommunesammenslåing. Og det er et standpunkt Venstre har i både Sandnes og Stavanger. Dette handler om at Venstre er liberale og setter mennesker foran systemer. Det er bare Sandnes og Stavanger som i felleskap kan gi svaret på byregionens utfordringer både når det gjelder å skaffe nok boliger til folk og å bygge et effektivt transportsystem som gjør at folk slipper å sitte i kø. En slik sammenslåing vil også utløse mer statlig oppmerksomhet og større bevilgninger. Det vil gi oss mulighet til å gi befolkningen bedre eldreomsorg, bedre og flere lærere i skolen og et barnehagetilbud med nok personale med fagutdannelse. Venstre skal gjøre sitt til at kommunesammenslåing mellom Sandnes og Stavanger er tema i tiden som kommer, selv om de andre partiene foreløpig ikke klarer å bli enige internt.

Terje Halleland, Frps fylkesordfører kandidat

- Fremskrittspartiet deler oppfatning med Næringsforeningen at dagens kommunestruktur er lite tilpasset regionens utfordringer. Kommunestrukturen er en stadig oftere tilbakevendende problemstilling og vi ser store utfordringer særlig på arealutvikling. Rogaland Fremskrittsparti har stilt seg positiv til

en endring av kommunestrukturen i hele fylket. I en prosess med endring av offentlig forvaltning ønsker FrP å legge ned Fylkeskommunen og overføre flere oppgaver til kommunene. En slik endring vil også tvinge frem en mer robust kommunesektor.

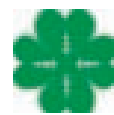
Klara G. Tveit, SVs fylkesordfører kandidat

- Er kommunestrukturen avleggs? For hvem? Det er ikke noe folkekrav i Stavanger-regionen som krever strukturerendringer. De fleste av oppgavene som kommunene skal løse fungerer godt med dagens struktur. Skal det skje endringer må det drives fram i samarbeid mellom de kommunene som er aktuelle.

Terje Larsen, Pensjonistpartiets fylkesordfører kandidat

- Vi er opptatt av det samme spørsmålet. Her må det gjøres et grundig og seriøst utredningsarbeid som synliggjør de negative og positive sider av denne situasjonen. Minner om at det er 26 kommuner i fylket, med ordførere fra de forskjellige store partier i Norge. Få griper seriøst tak i dette problemet.

Arne Bergsvåg, Sps fylkesordfører kandidat

- Kommunene og fylkeskommunene kan i samarbeid løse disse utfordringene på en god måte. Kommunesammenslåing er frivillig og opp til den enkelte kommune. Men selv om det ikke blir kommunesammenslåing, må det uansett en enda sterkere samordning til. Jeg tror Fylkeskommunen kan være med å bidra til enda mer samhandling.

Berlitz®

www.berlitz.no
907 97 431

**En sikker investering i deg selv
- ta et språkkurs i dag!**

Næring, kultur og arven etter Stavanger2008

Kultur er næring – og næring er kultur! Stavanger-regionen har satset tungt på kultursektoren de senere årene. Stavanger2008 har betydd mye og snart står et nytt konsert-hus ferdig i Stavanger. Næringsforeningen har etablert stiftelsen Arbeid og Kultur i samarbeid med LO Rogaland. Stiftelsen arrangerer i 2008 "Byterminalen", og vi bidrar nå hvert år til prosjektet "Hele Rogaland leser".

KulturBørsen i regi av Næringsforeningens ressursgruppe for kultur og næring har også vært et viktig prosjekt for å synliggjøre verdien som ligger i samarbeid mellom næring og kultur.

SPØRSMÅL:

- Hvordan kan vi best bygge videre på Stavanger2008 og sørge for at kultursatsingen gjør regionen enda mer attraktiv og til et enda bedre sted å bo?

Ellen Solheim, KrFs fylkesordfører kandidat

- I KrF er vi opptatt av at kulturutfoldelse og kunstopplevelser fører til økt livskvalitet. Derfor vil vi at alle deler av befolkningen i Rogaland skal få gode muligheter til å oppleve dette. Vi vil også sørge for at kulturminner og kulturarv formidles videre til nye generasjoner. Fylkeskommunen har vært med på investeringer i ulike kulturbbygg, som for eksempel det nye konserthuset i Stavanger. I tillegg bruker vi ca. 120 millioner årlig på ulike kulturtiltak, slik at folk skal kunne få tilfredsstillt mer enn bare materielle behov.

Janne Johnsen, Høyres fylkesordfører kandidat

- Stavanger2008 var et flott arrangement som hele regionen vår fortsatt drar nytte av. Under og i kjølevannet av kulturåret har internasjonale nettverk blitt dannet, vi ser et høyere kulturforbruk blant innbyggere nå enn tidligere, og tall viser at turistbesøket til vår region har økt. Ringvirkningene av kulturåret har vært store og positive i et næringsperspektiv. Nå som vi er rike på erfaringer og godt i gang må vi holde koken oppe og satse videre. Stavanger2008 har resultert i en økt vilje til å satse på kultur som et by- og regionutviklingsgrep, og dette vil det være viktig å videreføre i politikken fremover.

Tom Tvedt, fylkesordfører og Aps fylkesordfører kandidat

- Det viktigste å slå fast i første omgang er at kultur er mer enn pynt. Vi må ikke havne i fellen og utelukkende snakke om kultur i forbindelse

med kulturnæringer- og utvikling. Kultur har verdi i seg selv. Når det er sagt så har Stavanger-regionen opplevd stor vekst i kulturnæringene. Denne utviklingen vil vi bygge videre på. Kulturnæringen skaper ikke bare nye typer arbeidsplasser – kultur er en konkurransefordel for å tiltrekke og beholde kompetent arbeidskraft. Gode støtteordninger, forutsigbare rammevilkår og flere belønningsordninger for gode prosjekter er virkemidler som må brukes for å fortsette den positive trenden.

Helge Solum Larsen, Venstres fylkesordfører kandidat

- Det er et gjensidig avhengighetsforhold mellom kultur og næring, men kulturen har sin egen verdi. Det kreves selvsagt et helt annet apparat å bygge og drive et konserthus enn det gjør å være et enkeltpersonforetak. Verdien av den enkeltes innsats måles ikke i budsjettstørrelse og organisasjoners kompleksitet. Jeg håper næringslivet våger å satse og se lange horisonter på engasjementet og investeringene i kulturen. Og at det er rom for å gå ut over underholdningssegmentet og støtte bredden. Det er nødvendig å våge å satse både på blockbusterne og det "smale". Venstre vil legge til rette for kontaktflater mellom næringsliv og kulturaktører. Vi vil legge til rette for småbedrifter av alle slag; redusert skjemavelde; kontor- og atelierutleie; arenaer for kunst og kultur; og kompetansedeling på tvers av sektorene.

Terje Halleland, Frps fylkesordfører kandidat

- Kultur er en viktig del av en helhet for å skape en attraktiv region. Stavanger-regionen opplever i

sum netto tilflytting. For FrP er det etter vår oppfatning nå viktigere å sørge for økt boligproduksjon, utbedring av infrastruktur og tilrettelegging for nye innbyggere, snarere enn ytterligere satsing på kultur som allerede er "framifrå".

Klara G. Tveit, SVs fylkesordfører kandidat

- Vi er i ferd med å få scener på plass for profesjonelle utøvere. Men det gjenstår mye når det gjelder fasiliteter for kunstnere som skal etablere seg. Vi må få på plass rimeligere atelierer og øvingslokaler. Unge kunstnere i etableringsfasen blir priset ut av Stavanger-regionen. Vi må også få på plass scener for framvisning av kunst for de som er i etableringsfasen.

Terje Larsen, Pensjonistpartiets fylkesordfører kandidat

- Bygge videre på de gode tiltak som her er gjort, og prøve å få flere med. Dette vil gjøre byen enda bedre å bo i, flytte til, og besøke.

Arne Bergsvåg, Sps fylkesordfører kandidat

- Jeg tror at dersom Stavanger-regionen skal bli en god og utviklet kulturregion, er det viktig at vi tar inn over oss at folk bor i hele fylket og for eksempel styrker kulturskolene også i distriktene. Vi må også sikre de kulturinstitusjonene som er. Flere må løfte i lag. Fylkeskommunen kan satse og støtte en del av disse viktige institusjonene.

Konferansehotellet på Rennesøy

2 konferanserom - ett for 25 og ett for 50 personer (70 m/kinooppsett)
Flotte grupperom ute på de store leilighetene.
26 doble rom i leiligheter og hotellrom.
Restaurant for 100 gjester.
Kun 30 min. med bil fra Stavanger.
tlf. 90 87 67 07

FJORDBRIS HOTELL
ØSTHUSVIK

Se mer på - www.fjordbris.no

Vi skal bli det mat-industrielle tyngdepunktet i landet

Stavanger-regionen skal fortsette utviklingen for å bli det nasjonale matindustrielle tyngdepunktet når det gjelder råvarer og foredling. Næringsforeningen har i en årrekke satset tungt på å bygge opp Det Norske Måltid, matens Oscar-pris i Norge, og den blir for første gang laget til et nasjonalt TV-show nå i 2011.

SPØRSMÅL:

- Hva er det viktigste Rogaland kan gjøre for å sikre posisjonen som Norges matfylke nummer én, og ikke minst utnytte denne posisjonen til å øke verdiskapingen innen matproduksjon og tilhørende næringer?

Ellen Solheim, KrFs fylkesordfører kandidat

- Vi må styrke landbrukskretsens rolle i fylket vårt og ta vare på dyrka mark,

og vi må videreutvikle Måltidets Hus på Ullandhaug. Men, det nytter ikke å ha Måltidets Hus og bli utpekt som Norwegian Center of Expertise innen mat, hvis bondenæringen dør ut. Vi trenger også mer kortreist mat, fordi det reduserer transport av varer og slik sett gjør godt for miljøet.

Janne Johnsen, Høyres fylkesordfører-kandidat

- Rogaland er Norges

spiskammers. Det viktigste vi som fylkeskommune kan gjøre for å sikre Rogalands posisjon som matfylke nummer én, er å ta vare på og utvikle produksjonsmiljøene våre. Vi må oppfordre aktørene i bransjen til å samarbeide tettere med hverandre og FoU-miljøene, likt det for eksempel Fatland slakteri gjør for å forlenge lammesesonen. Disse går i front for å prøve ut ny teknologi og idéer som vil komme hele næringen til gode, og slikt må vi støtte opp om. Høyres mål er å ikke bygge ned landbruksjord, samt å ta hensyn til behovet for økt areal for fiskeri- og havbruksnæringen. Men jeg er også opptatt av at vi må bedre rekrutteringen til matfagene i videregående skole, og gjøre det attraktivt å velge denne karriereveien. Vi har nå startet et samarbeid med Bocuse d'Or Norge og Eyvind Hellstrøm for å få til en lektor II-ordning i matfagene, tilknyttet Godalen videregående skole. Eyvind Hellstrøm har en unik posisjon i næringen og jeg håper han kan inspirere flere unge til å velge seg til matfagene fremover.

Tom Tvedt, fylkesordfører og Aps fylkesordfører kandidat

- Jeg har sagt det før og jeg sier det igjen: Denne regionen

skal stå på flere påler: En av de viktigste pålene er mat. Da kan vi ikke redusere den jorda vi skal dyrke maten på. Vi har en moralsk forpliktelse i å kunne produsere mer mat de neste årene etter hvert som både verdens og Norges befolkning øker. Vi skal opprettholde og videreutvikle matproduksjonen, og gjøre landbruket mer lønnsomt og enda mer effektivt. Rogaland har NCE på mat. Dette er avgjørende for den videre satsningen og vil bidra til at både små og store aktører på området kan få ekstra drahjelp – vi

opplever at kommuner og fylkeskommuner ved å ta i bruk ulike virkemidler har bidratt til dette. Matfylket Rogaland er ett av satsningsområdene i fylkesdelsplanen. Vi er matfylket. Vi har ressursene. Vi har råvarene. Og vi har kompetansen. Det siste er særlig viktig for meg, og det er naturlig å trekke fram Måltidets Hus på Ullandhaug og NCE Culinology som begge har innovasjon og utvikling knyttet til mat som hovedarbeidsområde. Vi skal utvikle nye spennende produkter, skape et mangfold og beholde høy kvalitet på det vi produserer.

Helge Solum Larsen, Venstres fylkesordfører kandidat

- Venstre har foreslått å dele Innovasjon Norge i to deler.

En målrettet nyskappingsdel som først og fremst tar hånd om nasjonale nyskapingvirkemidler, og en del som skal ivareta de distrikts- og landbrukspolitiske virkemidlene, offentlige FoU-kontrakter og reiselivssatsing. Denne delen vil vi lokalisere i Stavanger. Dette muligjør et utstrakt samarbeid/samlokalisering med Universitet i Stavanger som både har bachelor- og masterprogram i hotell- og reiselivsledelse og Gastronomisk Institutt og Måltidets Hus. Innovasjon Norge, Rogaland må også ta over en del av den investeringsporteføljen som i dag ligger hos Investinor (Marin, Maritim og Reiseliv). Ved hjelp av disse grepene Venstre i Rogaland har fått gjennomslag for sentralt, vil vi utvikle Rogaland til merkevaren Matfylket. Dette skal gi store vekstmuligheter for næringene.

Terje Halleland, Frps fylkesordfører kandidat

- Fremskrittspartiet ser store mangler innenfor norsk landbruk og tror Rogaland

ville vært tjent med en omstilling hvor den enkelte aktør hadde større frihet og ansvar for egen produksjon. Med dagens politikk er det viktig å tilrettelegge for utvikling av produkter og markeder og gi aktiv støtte til større produksjonsenheter samtidig som en ivaretar muligheten for nisjeproduksjon. Dagen arealpolitikk må bygge på en større realisme. Enorme ressurser blir i dag brukt i forvaltningen av jordbruksareal. En må i større grad ha fokus på disponibelt areal, og ikke nødvendigvis hvor dette til enhver tid befinner seg.

Klara G. Tveit, SVs fylkesordfører kandidat

- SV vil arbeide for at Rogaland skal være et landbruksfylke. Vi

vil arbeide for et landbruk i økologisk balanse basert på lokale ressurser. Et sterkt landbruk er viktig for bosettingen i distriktene, og SV vil arbeide for en styrking av landbruket i hele fylket. Landbruket bidrar til å øke matvaresikkerheten og gir grunnlag for en stor og trygg næringsmiddelindustri. Stor matproduksjon i et folkerikt fylke som Rogaland gir grunnlag for kortreist økologisk matproduksjon. SV vil ha et sterkt vern av produktive landbruksareal og verdifulle kulturlandskap gjennom en aktiv jordvernpolitikk. Vi mener også at det er viktig at produktene det er naturlig å produsere her får kortest mulig vei fra produsent til forbruker. For å få til dette mener SV at i plan og utbyggings-spørsmål skal jordvern tillegges avgjørende betydning. SV vil også arbeide for at oppdrettsnæringen må bli ren, det vil si at det må bli slutt på lokal forurensning rundt oppdrett.

Terje Larsen, Pensjonistpartiets fylkesordfører-kandidat

- Fortsette det arbeidet som allerede er gjort. Se på flere muligheter. For eksempel skape knoppskyting ute i distriktene. Gårdsmat med lokalt brygget øl og vin. Viser her til Frankrike og Portugal som jeg har besøkt.

Arne Bergsvåg, Sps fylkesordfører kandidat

- Det viktigste vi kan gjøre er å få på plass tre sentrale samferdselsprosjekt, Ryfast,

Rogfast og Gandsfjord-bro. Slik som veksttakten er på Nord-Jæren, vil disse samferdselsprosjektene kunne redusere presset på verdifull matjord, som er helt grunnleggende for matfylket. Det neste er å sørge for spisskompetanse og innovasjon innenfor både produksjon og foredling. Sist, men ikke minst, handler det også om rammevilkårene for bondene. Rammevilkårene er nasjonalt styrt, mens de to første punktene kan vi gjøre mye med selv

Et sterkt internasjonalt næringsliv skal utvikle seg

Næringslivet i regionen har et sterkt internasjonalt preg, og regionen har i lang tid hatt eget kontor i Brussel som bistår bedrifter som ønsker innpass på det europeiske markedet. Næringsforeningens INN-prosjekt skal bidra til å integrere utenlandske arbeidstakere, og vi er aktive i det internasjonale handelskammernettverket for blant annet å kunne være en døråpner og kunnskapsleverandør til næringslivet lokalt.

SPØRSMÅL:

- Hva kan Rogaland og Stavanger-regionen gjøre for å bli enda bedre internasjonalt og vinne fram i den internasjonale konkurransen også i framtiden?

Ellen Solheim, KrFs fylkesordfører kandidat

- Nok kompetanse og riktig kompetanse er helt sentralt i alle sammenhenger. Vi

må sørge for at flere elever kommer seg gjennom videregående skole og satser på høyere utdanning som næringslivet etterspør. Vi må også ha gode yrkesutdanninger for de som ønsker et mer praktisk løp. Så bør vi fortsatt stå på for å få flere studenter til Universitetet i Stavanger og til høgskolene i fylket vårt, både fra andre kommuner i Norge og fra utlandet. Det er gledelig at det er 600 studenter fra 67 land på Universitetet i år. Undersøkelser har vist at 80 prosent av studentene blir værende i Stavanger-regionen etter endt utdanning, så dette er viktig. Fylkeskommunen har et betydelig internasjonalt engasjement gjennom ulike interesseorganisasjoner, og det arbeidet vil bli enda viktigere i årene som kommer. I noen land er politikerne viktige døråpnere, og den rollen vil vi gjerne bli enda bedre på.

Janne Johnsen, Høyres fylkesordfører-kandidat

- Samarbeid mellom

de ulike instansene som arbeider med internasjonalisering er alfa og omega. Alle gode krefter må jobbe sammen for å skape et godt omdømme for Rogaland, slik at internasjonal arbeidskraft tiltrekkes til fylket. UiS og Høgskolen Stord/Haugesund må også orientere seg internasjonalt for å utvikle sin kompetanse, skape nettverk, tiltrekke seg internasjonale studenter og tilby sine norske studenter attraktive studieopphold i utlandet. Vi må også jobbe systematisk med å utvikle internasjonale relasjoner for å skape næringsvirksomhet innen nye områder. Til syvende og sist er det spennende arbeidsplasser, en god skole, gode flyforbindelser, et mangfoldig kulturtilbud, flott natur og et godt helsevesen som vil tiltrekke fremtidens arbeidskraft og gjøre Rogaland enda mer attraktivt internasjonalt.

Tom Tvedt, fylkesordfører og Aps fylkesordfører kandidat

- Rogaland er energifylket og Stavanger er oljehoved-

stad. Det gir oss et ekstra stort ansvar nasjonalt. Jeg har selv besøkt Kina og Russland for å bidra som døråpner for norsk industri, og mener det er svært viktig å være proaktiv. Vi må blant annet tilpasse oss en ny virkelighet i nordområdene - særlig med tanke på det som nå skjer innen olje- og gassnæringen i Nordvest-Russland. Rogaland bidrar blant annet med å dele erfaring, kunnskap og kompetanse. Dette arbeidet skal opprettholdes og utvikles videre.

Helge Solum Larsen, Venstres fylkesordfører kandidat

- Venstre vil støtte opp om offshoreklyngen både for

å beholde etablerte bedrifter og gjøre det attraktivt å etablere seg her for nye. Venstre vil aktivt støtte tiltak for ytterligere internasjonalisering. Det vil bevare arbeidsplassene også etter at produksjonen på norsk sokkel avtar. Petroleumssektoren har også viktig kompetanse som er grunnlaget for ny teknologi. Det bør gi muligheter for ny næring og særlig nye arbeidsplasser innen fornybarsektoren. Venstre vil aktivt støtte opp om slike innovasjons- og omstillingstiltak. Vi ønsker også å være aktive medhjelpere for at mennesker med kompetanse skal ønske å bosette seg her. Vi vil arbeide for økt internasjonalisering i den videregående skolen, blant annet ved å styrke IB-linjer og styrke samarbeidet med andre europeiske utdanningsinstitusjoner. Venstre ønsker et aktivt samarbeid mellom fylkeskommunen og kommunene for å holde på posisjonen som landet mest internasjonale region.

Terje Halleland, Frps fylkesordfører kandidat

- Fortsette arbeidet som gjøres i dag. Aktivt arbeide for et miljø som tilrettelegger

for entreprenørskap og tilgang til risikokapital. Knytte bånd mellom næringer og samarbeidsorganisasjoner. Fokuser og bruke universitetet og forskning. Tilrettelegge for utvekslingsstudenter,

med den fordel dette fører med seg i gjensidig kontakt mellom vår region og utlandet og ikke minst økt språkkunnskap.

Klara G. Tveit, SVs fylkesordfører kandidat

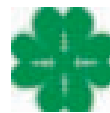
- SV vil bidra til at det føres en helhetlig regionalpolitikk, der målet er

å gjøre hele Rogaland til et enda bedre fylke å bo i. SV vil arbeide for at fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør skjer i samarbeid med kommuner og næringsliv, og at beslutninger skal være forankret i folkevalgte organ. SV vil føre en aktiv næringspolitikk og gi stabile og forutsigbare rammebetingelser innenfor samferdsel, kompetanse og utvikling. Fylkeskommunens virkemidler skal utvikles og styrkes for å nå våre mål i samarbeid med næringslivet. Miljøhensyn skal være med i vurderinger og gjøre Rogaland til et miljøpolitisk foregangsfylke for å skape arbeidsplasser i hele regionen. SV vil bruke Klimaforliket som verktøy for å dreie næringsutvikling og investeringer over til et lavutslippssamfunn. Dette må forankres i planarbeidet som Fylkeskommunen har ansvar for. SV mener at et internasjonalt og flerkulturelt kunst- og kulturliv bidrar til et mer dynamisk, nyskapende og tolerant samfunn. SV mener en sterk satsing på kultur bidrar til nye arbeidsplasser og styrking av regionen.

Terje Larsen, Pensjonistpartiets fylkesordfører-kandidat

- Få synliggjort spesifikke behov, og få disse løst på en fornuftig måte.

Arne Bergsvåg, Sps fylkesordfører kandidat

- Mange teknologibedrifter i fylket har vært flinke til å overføre kunnskapen sin til

nye områder og nye markeder internasjonalt. Sentralt i dette står utvikling, forskning og innovasjon og styrking av disse miljøene. Vi må også fortsette arbeidet med å være til stede internasjonalt, det være seg konferanser eller utstillinger.

Energi hovedstaden må forsvares, befestes og utvikles

Stavanger-regionen skal være landets energihovedstad. Denne posisjonen må forsvares, befestes og utvikles ytterligere. I en periode hvor legitimiteten til landets viktigste industri synes å svekkes, mener Næringsforeningen at det er viktig å mot-

arbeide de olje- og gassfiendtlige holdningene som i stadig større grad preger offentligheten. Det er også viktig for regionen at nye leteområder gjøres tilgjengelig, slik at industrien får muligheter til fortsatt utvikling.

SPØRSMÅL:

- Hva kan regionen gjøre for å øke legitimiteten og omdømme til landets viktigste næring, og for å sikre at også attraktive områder utenfor Lofoten og Vesterålen blir tilgjengeliggjort?

Ellen Solheim, KrFs fylkesordfører kandidat

- "Saved by the bell", er det første som slår meg! Nyheten om gigantfunn

på Aldous/Avaldsnes har nylig nådd oss, og dermed spås det et nytt olje-eventyr i Nordsjøen i 40 år. I tillegg fikk ConocoPhillips like før sommeren godkjent plan for utvikling og drift av Ekofisk Sør og Eldfisk II, noe som vil øke oljeutvinningen med henholdsvis 2,5 og 6,5 prosent. Det skal gjøres investeringer for ca. 63,9 milliarder kroner. Det er veldig gledelig at vi kan se frem mot mer produksjon og økt produksjon i våre nær-områder. Det vil være med på å befeste Stavanger som landets energihovedstad, og Rogaland som det viktigste energifylket. Oljeindustriens Landsforening (OLF) gjør en veldig god jobb for å markedsføre næringen på en positiv måte. De må fortsette det viktige arbeidet som gjøres, særlig i skolene.

Janne Johnsen, Høyres fylkesordfører-kandidat

- Vi er heldige som har en sterk oljeindustri i landet vårt. Takket være oljen sikrer vi den velferden vi alle i dag nyter godt av. Høyre er opptatt av å bidra til at norsk olje- og gassvirksomhet får et flergenerasjonsperspektiv av hensyn til sysselsetting, verdiskaping, sikring av velferdsstaten og forutsigbar dekning av verdens energibehov. Derfor la vi frem en egen, alternativ petroleumsmelding for Stortinget etter å ha ventet på regjeringen i over seks år. Oljeindustrien trenger tilgang til nye leteområder slik at den fortsatt skal kunne utvikle seg og stå sterkt i Norge. I forhold til vår region er dette særs viktig, da både olje- og leverandøriindustrien utgjør en stor og bærende del av vårt næringsliv. Dette må vi ta vare på. Kompetanseutvikling og sikring av denne kunnskapen i Rogaland står derfor også høyt på vår prioriteringsliste. Vi trenger et sterkt UiS som er gode på olje, og jeg er stolt av våre videregående skoler som allerede i dag har et tett og godt samarbeid med alle deler av oljeindustrien. Dette er viktig for både oljen og Rogalands fremtid.

Tom Tvedt, fylkesordfører og Aps fylkesordfører kandidat

- Den ferske petroleumsmeldingen legger vekt på at vi skal

være stolte av hva vi har klart å få til på energiområdet. Det er ingen tvil om at flere aktører med hovedsete i Stavanger-regionen er verdensledende på ny teknologi innen dette området. Arbeiderpartiet har kjempet hardt for at Rogaland fortsatt skal ha den viktigste rollen, og mener oljemeldingen slår dette fast – i tillegg til at den massive kompetansen som finnes i Rogaland taler for seg selv, og ikke på noen måte kan oversees når det gjelder framtidig satsning både på eksisterende og framtidig energiutvikling.

Helge Solum Larsen, Venstres fylkesordfører kandidat

- I tillegg til å åpne nye områder der forholdene ligger til

rette for det, er det svært viktig å sikre fortsatt leting og utvinning i modne områder. Det er grunn til å minne om at Ekofisk alene representerer en større utvinning enn optimistiske beregninger for Lofoten og Vesterålen. Venstre er ikke tilhenger av å knytte oljenæringens skjebne opp mot et område som representerer under 2 % av de utnyttede forekomstene. Det er fremdeles store muligheter i Nordsjøen og Venstre ønsker en petroleumsnæring i vår region som er bærebjelke i verdiskapingen mange tiår framover. Vi vil derfor bidra til at Rogalands kompetansemiljøer innen petroleumsteknologi blir verdensledende innen fagfeltet IOR (økt oljeutvinning) samtidig med at det fra statens side etableres skattemessige incentiver for å gjøre felt i haleproduksjon lønnsomme.

Terje Halleland, Frps fylkesordfører kandidat

- Et regjeringsskifte ville vært det tryggeste både når det gjelder tilgang til områdene utenfor Lofoten / Vesterålen og når det gjelder næringens omdømme. I klima og miljødebatten kan en få inntrykk av at norsk olje- og gassvirksomhet er en del av problemet, mens det i realiteten er en del av løsningen. Regionen trenger politikere som kan bringe det budskapet med seg. Det må bygges videre på det sterke utdanningsmiljøet en har opparbeidet.

Klara G. Tveit, SVs fylkesordfører kandidat

- Det er meget viktig at områdene utenfor Lofoten og Vesterålen blir tilgjengelige for fisk og fiskeri i framtiden også.

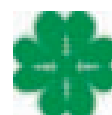
Vi må derfor gjøre gode prioriteringer på å verne disse sårbare områdene mot petroleumsindustrien. Skal Stavanger-regionen bli noe mer enn oljeby, må nye energiformer omfavnes med entusiasme. Vi må bruke kompetansen vi har i regionen til å videreutvikle nye energiformer og anvendelsen av disse. Det haster med å redusere avhengigheten av klimafiendtlige energikilder.

Terje Larsen, Pensjonistpartiets fylkesordfører-kandidat

- Vi er opptatt av at de ressurser som finnes skal komme samfunnet til gode, i form av næringsutvikling, og arbeidsplasser. Dette gjelder også Lofoten og Vesterålen.

Med den kompetansen Norge, og oljeselskapene som har operert i vårt land gjennom mange tiår besitter, skulle ikke dette by på uoverkommelige problemer å gjøre dette på en sikker og god måte. Jeg har selv 25 års erfaring fra offshore, innen gass- og oljebrønner.

Arne Bergsvåg, Sps fylkesordfører kandidat

- Vi er olje- og gasshovedstaden. Det dummeste vi gjøre, er å finansieres. Viktigstet.

ro. lersisjon ytterligere. r de miljøene som er, og følge med på hva Statoil og Olje- og energidepartementet selv gjør, og gå ut offentlig og så tvil om denne statusen. Samtidig er det selvsagt viktig å støtte opp under de miljøene som er, og følge med på hva Statoil og Olje- og energidepartementet foretar seg. Nå er det gjort nye store funn like utenfor vår egen stuedør, som vil styrke vår posisjon ytterligere. I Lofoten og Vesterålen skal det innhentes mer kunnskap før vi konkluderer. Det stiller SP i Rogaland seg bak.

Vi må på banen for høyhastighetstog

God infrastruktur er et konkurransefortrinn!

I dag lider regionens næringsliv av uframkommelighet på veiene. Det får konsekvenser for verdiskapingen. Næringsforeningen har vært og er sterke pådrivere både for Ryfast og Rogfast, et bedre

kollektivtilbud i storbyregionen og ikke minst høyhastighetstog mellom de store byene i landet. Når det gjelder sistnevnte, har det vært lite politisk oppmerksomhet og diskusjon lokalt.

SPØRSMÅL:

- Hva er det viktigste samferdselsprosjektet regionen må få på plass i årene som kommer, og hvordan skal Rogaland bokstavelig talt komme seg på banen i den norske lyntogdebatten?

Ellen Solheim, KrFs fylkesordfører kandidat

- Må jeg velge ett prosjekt, velger jeg bybanen, fordi en bybane Stavanger-Sandnes

via Forus til Sola vil få flere til å reise kollektivt i stedet for å bruke bil. En bybane er også det beste virkemiddelet til å få redusert klimagassutslippene, og det er tvingende nødvendig. 13. januar i 2010 var jeg i Bergen for å høre om deres bybane. Da var Bergen Europas mest forurensede by, og nyhetene sa at det ikke sto så mye bedre til i Stavanger. Som fylkespolitikker slipper jeg heldigvis å velge kun ett prosjekt. Fylkestinget har prioritert Rogfast og Ryfast og utbedringer av E134 med miljøtuneller i Røldal. Vi venter og venter på statlig godkjenning, noe som tar fryktelig lang tid! Mesteparten skal finansieres ved bompenger. Når det gjelder lyntog, så jobber jeg aktivt gjennom Jernbaneforum Sør, hvor jeg sitter i AU. Jeg tror at mange av innspillene våre blir å finne i hurtigtogutredningen som regjeringen har bestilt. Den blir lagt frem tidlig neste år.

Janne Johnsen, Høyres fylkesordfører-kandidat

- Jeg mener det prosjektet som vil få størst betydning for Rogaland er E39 "Kyststamvegen". Denne må prioriteres som den viktigste landtransportåren. Den må gradvis bygges ut til en fergefri riksveg med god standard på hele strekningen mellom Kristiansand og Trondheim, først med Rogfast, og i neste runde med Hordfast. Det er vedtatt mange gode samferdselsprosjekt i fylket som skal realiseres. Dette vil sørge for at folk kommer seg enkelt til og fra jobb, også ved hjelp av et godt og brukervennlig kollektivtilbud som er et reelt alternativ til privatbilen. Næringstrafikken skal flyte effektivt og køfritt slik at infrastruktur i fremtiden ikke vil være et hinder, men et påskudd, for å drive næring i Rogaland. I forhold til lyntog, så avventer vi utredningen til samferdselsministeren, og vi har ikke konkludert, men det er viktig at vi gjør noe mens vi venter. Fokus vårt nå ligger derfor på jernbanespor mellom Risavika og Ganddal, og ikke minst Bybanen. Som lokalpolitikere må vi først og fremst tenke på de lokale tiltakene som kan løse de flokene vi allerede har i regionen.

Tom Tvedt, fylkesordfører og Aps fylkesordfører kandidat

- Det viktigste samferdselsprosjektet i regionen i årene som kommer er Rogfast. Arbeiderpartiet i Rogaland har vært sentrale i å få igangsatt arbeidet med ferjefri E39. Dette prosjektet er en viktig forutsetning for å legge til rette for næringsliv og næringsutvikling på Vestlandet. I tillegg vil det knytte nord- og sørfylket sammen på en helt annen måte og gi uante muligheter både innen nærings- og boligutvikling. Arbeiderpartiet arbeider for et lyntog til Oslo, og ser at dette kan gi både miljøøkonomisk og tidsmessig besparing.

Helge Solum Larsen, Venstres fylkesordfører kandidat

- Venstre vil prioritere

utbygging av Kyststamvegen, E39, med Rogfast. Det prosjektet er svært viktig for landsdelens næringsliv. Det er også viktig å snarest få på plass Transportkorridor Vest som forbindelse mellom E39 Kyststamvegen og sentralhavnen i Risavika. En rapport fra Econ Pöyry har pekt på sentralhavnen i Risavika som målpunkt for næringstrafikken på Vestlandet. Vi trenger et kollektivløft i storbyen Sandnes-Stavanger med de beste løsningene som finnes for å transportere folk effektivt. Det betyr at vi må satse både på buss og bane. Bybane kan utløse en svært interessant arealstrukturering mellom Sandnes og Stavanger. I Bergen er det igangsatt over 2000 nye boliger og over 600.000 m2 næringsareal siden åpningen av banen. Venstre har støttet den nasjonale lyntogutredningen som blir presentert på nyåret. Vi håper konklusjonene er positive, beregninger av markedsgrunnlag ser så langt interessant ut.

Terje Halleland, Frps fylkesordfører kandidat

Det er Stamveinettet som må prioriteres i årene som kommer. Rogfast, E39 Stavanger-Oslo, E 134 over Haukeli. Det trengs en omfattende satsing på samferdsel i hele landet. Å fokusere på bygging av en høyhastighetsbane er en avsporing og vil kun føre

til utsettelse av sårt tiltrengte veiprojekter. Når det i dag ikke er vilje til å investere i vei, kan en vanskelig se at det skulle være vilje til å satse på begge deler.

Klara G. Tveit, SVs fylkesordfører kandidat

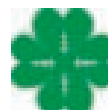
Veiene i Stavanger-regionen er meget godt framkommelige. Vi har

ett problem og det er at vi fyller opp veiene med matpakkependlere. Vi må få til et skifte i måten vi forflytter oss på fra bil til kollektiv. Bybane og jernbane er en nødvendig ryggrad i framtidsrettet kollektivtrafikk. Vi må satse tilstrekkelig ressurser på de viktigste prosjektene. Med forsert bygging av lyntog internt på Vestlandet og til Østlandet får vi på plass framtidsrettet transportsystem for folk og gods. De pengene som andre vil bruke på Rogfast og Ryfast vil vi bruke på framtidsrettet gods og persontransport på skinner.

Terje Larsen, Pensjonistpartiets fylkesordfører-kandidat

- Vi må få på plass fastlandsforbindelse til Ryfylke. Vi må også holde trykket oppe på Rogfast og Vestfast. Vi må også få fart på kollektivtrafikken i distriktet. I tillegg er det viktig å få synliggjort behovet for høyhastighetstog mellom de store byene i landet. Her må mange tunge aktører komme inn og bidra.

Arne Bergsvåg, Sps fylkesordfører kandidat

- De viktigste samferdselsprosjektene handler om E39 nordover og sørover,

Rogfast og Gandsfjord-bro. Når det er sagt, trenger vi også en generell satsing på en del av det øvrige fylkesveinettet. Når det gjelder lyntog og lyntogdebatten, er det på vei en utredning der både Høgfasteringen og Haukelibanen er under utredning. Jeg vil avvente og se konklusjonene fra den, og ikke minst se på hvordan dette skal finansieres.

VALG 2011

Venter på en faglig forsvarl

Bybaneutredningen fra Rogaland fikk knallhard medfart av Statens kvalitets-sikrere. - Det sier seg selv at konseptvalgutredninger som er godt faglig fundert og har bred politisk støtte er lettest å få opp på prioriteringslisten, sier samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa i dette intervjuet med Rosenkilden.

Tekst: Harald Minge

Konseptvalgutredningen for transport-systemet på Jæren har i mange måneder vært til vurdering hos Statens kvalitets-sikrere i Det Norske Veritas. I sommer kom dommen over det arbeidet et omfattende kompani fagfolk leverte fra seg, og som var velsignet av det store politiske flertallet. Det mangler en kost-nytte-analyse, samtidig som alternativene til bybane i realiteten ikke var utredet, ifølge kvalitetssikrerne.

Samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa ble blant annet sitert på følgende utsagn i Aftenbladet i sommer etter at Veritas-vurderingen forelå: "Her er det forsøk på å legge politiske føringer inn i det som skal være et faglig arbeide".

I dette intervjuet har vi stilt noen direkte spørsmål til statsråden om bybanesaken, en debatt som nettopp ble utløst i dette magasinet i mai i fjor.

SVARET GITT PÅ FORHÅND

- Det er lagt ned et omfattende arbeid med Konseptvalgutredningen som inkluderer med at bybane er den beste løsningen. Den fremste fagekspertisen har vært involvert, og det har vært bred politisk enighet. Likevel påpekes det så sterke mangler i rapporten fra Det Norske Veritas. Hva tror du er forklaringen på at dette har skjedd?

- La meg først understreke at det til tross for dobbeltsporet Sandnes - Stavanger, er et stort behov for å styrke kollektivtilbudet på Nord-Jæren. Konseptvalgutredningen er utarbeidet av Rogaland fylkeskommune i samarbeid med berørte kommuner. En slik utredning er ment å belyse ulike alternative løsninger. Kvalitetssikrer har reist to viktige innsigelser i sin "milepælsvurdering": For det første; mangelen på en samfunnsøkonomisk analyse som sier noe om hvilken løsning som gir best mulig kollektivtilbud for pengene. Og for det andre: Når svaret bybane synes å være gitt på forhånd, begrenser det bredden i analysemulighetene. Det gjør det vanskelig å vurdere alternativ.

”KVU-en er jo nå forsinket, med de følger det kan få for framdriften av viktige samferdselsprosjekter i Jæren Pakke 2.

-Hvor oppsiktsvekkende er det at en slik rapport slaktes?

Jeg vil ikke bruke ordet "slakte". Det rette er behov for korrigering, slik at ikke KVU-en på et senere tidspunkt blir underkjent.

- Er det symptomatisk for denne regionen at politiske føringer og konsensus-holdning i store saker går på bekostning av faglige begrunnelser?

- Det har ikke jeg grunnlag for å si.

ET SPØRSMÅL OM KOST OG NYTTE

- Manglene som blir påpekt i KVU-en fra Rogaland er helt grunnleggende. Det er jo ikke akkurat snakk om små justerin-

ig bybanerapport

- Når svaret bybane synes å være gitt på forhånd, begrenser det bredden i analysemulighetene. Det gjør det vanskelig å vurdere alternativ, sier samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa til Rosenkilden.

ger, men mye arbeid som må gjøres om igjen. Hva er avgjørende for å få framdrift i den videre prosessen?

- Det må gjøres supplerende arbeid ja. Det var viktig å avholde et oppklarende møte slik at arbeidet kom i gang igjen.

- Er det riktig å si at man i forbindelse med arbeidet har vært mer opptatt av å få bybane, enn å tenke på hvordan man kan få en best mulig kollektivløsning?

- Jeg vil ikke dra motivene i tvil hos de som inderlig går inn for bybane. En uttelling på kanskje 2,5 til tre milliarder kroner krever likevel at en ser nøye på hvilke tilbud en kan få for så mange penger.

- Hva betyr det for beslutningsgrunnlaget ditt at bybanen i Stavanger skal bidra til regionens framtidige infrastruktur?

- Det er jo svært viktig å se disse pla-

nene i sammenheng med andre prosjekter i Stavanger og på Nord-Jæren.

- Føler du at du har fått svar på hvilket kollektivtilbud i Stavanger-regionen som gir mest igjen for pengene, og er det dette som er det viktigste for deg framover?

- Det er jo nettopp det tilleggsarbeidene nå skal avklare. Det viktige for meg var å få prosessen i gang igjen. Nå er den på rett spor.

FØRER TIL FORSINKELSER

- En analyse av det svenske selskapet WSP Analys & strategi (omtalt i norske medier, blant annet Stavanger Aftenblad), konkluderer med at drift av bybane er fire ganger dyrere enn bussvei, og at byggekostnadene er 60 prosent høyere for bybane enn bussvei. Hva er din kommentar til denne rapporten, og hvilket inntrykk har du selv av kostnadsbildet?

- Jeg ønsker ikke å kommentere den svenske rapporten. Nå ser jeg fram til at KVVU-en blir ferdig.

- Kan det være grunnlag for å bruke ressurser på en egen eksternt og uavhengig rapport om de framtidige kollektivalternativene på Nord-Jæren?

- Jeg ser det ikke slik nå.

- Bedømt ut i fra dagens situasjon: Hva er sannsynligheten for statlige kroner til å bygge Bybane i Stavanger?

- Det som er helt klart, er at staten i langt større grad må bidra med midler til kollektivløsninger i de største byområdene. Vi har gitt et oppdrag til

etatene våre om det, i forbindelse med revideringen av Nasjonal Transportplan, en stortingsmelding vi skal legge fram våren 2013.

- Hvor skadelig har den ufullstendige KVVU-en vært for bybaneprosjektet?

- Skadelig er et sterkt ord, men KVVU-en er jo nå forsinket, med de følger

det kan få for framdriften av viktige samferdselsprosjekter i Jæren Pakke 2.

- Denne regionen har sterk trafikkvekst, og det kreves kollektivtiltak på kort sikt for å hindre trafikkinfarkt. Det tar lang tid å bygge en bybane, og allerede

mister vi tid på dårlige planprosesser. Hvor mener du fokuset bør ligge nå?

- Jeg ønsker å drøfte nærmere med fylkeskommunen og Stavanger om belønningssmidlene vi har til fordeling kan bidra mer enn i dag, også på Nord-Jæren.

- Litt direkte: Bør regionen gi opp bybaneplanene? Er prosjektet realistisk?

- I første omgang er det opp til de lokale og regionale folkevalgte å avklare det. Det blir en spennende høringsrunde når KVVU-en er ferdig.

- Hvordan vurderer du denne saken som en valgkampsak?

- Jeg registrerer debatten går. Det er bra for demokratiet!

”Jeg vil ikke dra motivene i tvil hos de som inderlig går inn for bybane. En uttelling på kanskje 2,5 -3 milliarder kroner krever likevel at en ser nøye på hvilke tilbud en kan få for så mange penger.

- Hva tror du om den videre prosessen? Hvordan bør dialogen være mellom regionen og departementet?

- Det har nå i august vært et konstruktivt møte mellom fylkeskommunen, kvalitetssikrer og aktuelle departementer. Oppgaver videre er fordelt mellom fylkeskommune og kvalitetssikrer, slik at nødvendig arbeid blir utført parallelt.

- Du er ”Rogalands samferdselsminister”. Er bybanesaken problematisk for deg som ”lokal” statsråd?

- Det er 35 Konseptvalgutredninger å ta stilling til som grunnlag for kommende NTP. Da sier det seg selv at de som både er godt faglig fundert og også har brei politisk støtte, er lettere å få høyt opp på prioriteringslisten enn andre. Vi har noen økonomiske rammer også å forholde oss til...

VALG 2011

Bybanevalgkamp uten grunnlag

Mange bybaneforkjempere som har kastet seg ut i valgkampen er påfallende bombastiske, tatt i betraktning at hele dokumentasjonsgrunnlaget er plukket fra hverandre av kvalitetssikrerne i Det Norske Veritas.

Bakgrunn: Harald Minge

Illustrasjoner: Ståle Ådland

Det er over ett år siden Næringsforeningen gjennom en 16 siders artikkel i Rosenkilden stilte noen kritiske spørsmål om regionens bybaneplaner. Nå har ikke bare Transportøkonomisk institutt, men også Statens egne kvalitetssikrere – Det Norske Veritas – gitt den såkalte Konseptvalgutredningen (KVU) hard medfart. Det hele begynner strengt tatt å bli noe pinlig. Det tvilsomme håndverket svekker regionens troverdighet overfor de to viktigste departementene når det gjelder prioritering og planlegging av infrastrukturprosjekter herfra.

STORE MANGLER

Innsigelsene som tallknuserne i konsultantselskapene har oversendt samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa er alvorlige. Det påpekes at Konseptvalgutredningen for transport-systemet på Jæren mangler en kost-nytte-analyse, samtidig som alternativene til bybane (bussvei og kombibane) i rea-

liteten ikke er seriøst behandlet. Svaret med to streker under var, ifølge kvalitetssikrerne, åpenbart gitt på forhånd: Bybane! Formuleringene i rapporten er sterke til byråkrater å være: "Vi må påpeke grunnleggende mangler eller inkonsistenser i dokumentasjonen, og det er ikke grunnlag for å gå videre i kvalitetssikringen før dette er rettet opp".

Rette opp? Det er vel snarere snakk om å lage rapporten på ny. Tiden går, forsinkelse fører til forsinkelse og i mellomtiden nærmer vi oss det endelige trafikkinfarkt.

Presseoppslagene tatt i betraktning, virker det i grunn som om heller ikke denne rapporten gjør inntrykk på de mest kompromissløse bybanetilhengerne. Like lite som tidligere innspill fra Transportøkonomisk institutt og øvrig ekspertise, for ikke å snakke om ulike rapporter som sier litt om det samfunnsøkonomiske aspektet. Den siste rapporten fra Sverige utført av det anerkjente konsultantselskapet WSP Analys & strategi, må gjerne avfeies av enkelte som et bestillingsverk. Der framgår det for øvrig at drift av bybane er fire ganger dyrere enn buss, og at byggekostnadene for bane er 60 prosent dyrere.

HVORDAN HAVNET VI HER?

Hvordan har vi klart å styre oss inn i en slik situasjon? Er det fagfolkene som har forledet politikerne, eller politikerne som har gitt føringer til ekspertisen? Samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa er ikke i tvil. Hun gir regionen denne breidsiden: "Her er det forsøk på å legge politiske føringer inn i det som skal være et faglig arbeide". KVU-en fra Jæren har et uvanlig sterkt politisk engasjement.

Rett eller galt? Kleppas sterke påstand underbygges ikke bare av Det Norske Veritas, men også av det som er erfart gjennom den litt spesielle debattformen som har hersket i bybanesaken. Uenige

røster har blitt møtt av en tung politisk allianse i et klima hvor det har vært lite rom for å diskutere reelle alternativer. Enten er du for oss, eller så er du mot oss. Da bybaneskepsisen i Ap kom til overflaten, var motstanderne mer opptatt av "sviket" enn av argumentasjonen.

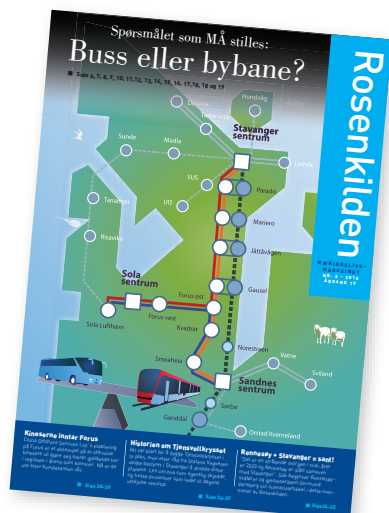
Er denne formen typisk for Stavanger-regionen, og hva innebærer i så fall det?

I sammenhenger hvor politikere og fagfolk opptre sammen, er man avhengig av at samspillet fungerer slik at de to grupperingene opptre som nødvendige korrekter til hverandre. I sammenhenger som dette er det som regel det motsatte av Kleppas påstand som har vært diskutert, nemlig et stadig mektigere ekspertvelde som til slutt utgjør en fare for folkestyret. Samfunnet blir stadig mer teknologisk avansert, og politiske beslutninger må i større grad enn før fattes på grunnlag av innsats fra tung ekspertise. Men også i fagmiljøene kan det utøves politikk, og fagråd kan fargelegges i en bestemt retning for å påvirke en politisk beslutning. Fornuftige politiske løsninger krever derfor avklarte roller mellom politikere og fagfolk. Er bybanesaken et eksempel på manglende forståelse for denne rollefordelingen, som Kleppa påstår?

VILJEN SETTES FORAN ALT?

Hva er typisk for Stavanger-regionen? Noen gjengangere: Entreprenørskap og handlekraft! Evne til politisk lederskap og konsensus for å løfte fram store fellesprosjekter. Gode egenskaper som har gjort oss til landets beste på verdiskaping. Men kan vi komme opp i situasjoner hvor det rett og slett ikke er et nødvendig klima for at noen trekker i bremsen? Og at føringene blir så sterke og så toppnitierte at også fagfolkene blir påvirket? Og hvis det fra fagfolk kommer innsigelser blir disse fanget opp og tatt seriøst? Det er en kjent sak at samferdselssjef Gunnar Eiterjord var sterkt bybanekritisk under KVU-arbeidet.

Konsensus er vel og bra, men når landets beslutningstakere og bevilgere har en oppfatning av at vi ikke kan forsvare valgene våre rent faglig, blir vi avslørt. Det hjelper ikke med vilje, enighet og samhold når det er kost-nytte som skal vurderes. Uten kunnskap, ingen fornuftig politikk. I konseptvalgutredningen er viktig kunnskap ifølge Det Norske Veritas utelatt.

VALGKAMP PÅ FEIL FAKTA-GRUNNLAG

Hva skjer nå? Utviklingsomt blir det viktig å holde en konstruktiv dialog med departementene. Ingen har vel noensinne vunnet fram med et prosjekt ved å fortelle tallknuserne i finansdepartementet at de tar feil. Det foregår nå en prosess for å samstemme KVVU-en med departementenes krav, men det er usikkert hva den runden fører til. Nye utsettelse blir det utviklingsomt, og da er spørsmålet om vi evner å tenke på det overordnede – nemlig et best mulig kollektivsystem på Nord-Jæren. Eller om vi fortsatt kun ten-

ker på bybane som løsning. Og hva skjer i det neste tiåret, når en eventuell bybane skal bygges? Det må i hvert fall være helt overordnet at byggingen av kollektivfelt for buss, for eksempel på fylkesvei 44, opprettholdes. Dette er strekninger som kan tas i bruk fortløpende, og som senere lett kan konverteres til eventuell bybanetrase.

Bybanesaken er i øyeblikket vårt mest omdiskuterte samferdselsprosjekt, og saken er en het potet i valgkampen. Men faktumet er jo at det i dag ikke foreligger dokumentasjon på at bybanevalget er det beste alternativet for Stavanger-regionen.

Eller det motsatte. Den dokumentasjonen vi alle har forholdt oss til, og som mange har trodd eller tvilt på, er omsider stemplet av Det Norske Veritas som udugelig. Vi besto ikke den prøven, og dermed er det grunn til å ta en pust i bakken i den opphetede, og etter hvert noe prestisjefregede bybanedebatten. Bruk heller mer tid på utredning, engasjer gjerne et eksternt analysebyrå med nye perspektiver, men for all del: hold også fokus på hvordan vi skal løse de kortsiktige trafikkutfordringene.

Konsultasjoner, kaffe og hår

Vi vet noe om din bransje.

Bytt til en bank som snakker det samme pråket som deg.

Sandnes Sparebank
Næringsliv

Telefon 51 57 57 80. www.sandnes-sparebank.no

Sissel Langva
bedriftsrådgiver
930 41 779

Solen reiser seg på ny ... men

Optimismen er enorm, og alt ligger til rette for nok en soloppgang for oljeindustrien. Men spørsmålet mange nå stiller er om Stavanger-regionen er i stand til å ta veksten som kommer i forbindelse med gigantfunnene Avaldsnes og Aldous Major, som praktisk talt ligger rett utenfor stuedørene våre.

Tekst: Harald Minge

De siste årene har virkeligheten tidvis blitt beskrevet slik i Stavanger-regionen: Oljeeventyret er langt på vei over, og flyttes i beste fall nordover. Målet er å tyne gjenværende dråper ut av eksisterende felt. Stavanger-regionen må omstille seg i retning andre hovednæringer, og til og med i den relativt nære framtiden

hvordan skal denne regionen takle veksten?

er det fornybar energi som vil overta. Forhåpentligvis kan den økende ledigheten blant teknologer i oljebransjen drive innovasjonsarbeid innen vindkraft, og Statoils hovedkontor vil i praksis bli flyttet til Oslo fordi fokuset ligger internasjonalt eller i nord, og ikke i den forlatte bakgården i vest.

Hvordan skal vi takle nedgangen? har vi spurt oss selv. Men etter et par dramatiske dager i august er spørsmålet snudd på hodet: Hvordan skal vi takle veksten? Og: hvordan skal vi håndtere det som kreves for å hente opp rundt 1,2

milliarder fat olje, som er det foreløpige estimatet for det nye gigantfunnet?

DE VANLIGE UTFORDRINGENE, BARE STERKERE

Infrastruktur, studentboliger, bedre studietilbud og billigere boliger! Dette er forutsetningene som nevnes oftest når noen spør hvordan Stavanger-regionen skal være konkurransedyktig – også de neste tiårene. Selv uten den nylig forventede veksten i oljeindustrien, har dette vært problemområder uten en klar løsning. Nå blir utfordringene enda større, og kra-

vene til det regionale politiske lederskapet betydelig sterkere. De som har lest årets Konjunkturbarometer vet hva som er gjennomgangstonen i næringslivet. Det er rett og slett umulig å få tak i nok av den rette kompetansen.

SAKEN ER FLAMMEKASTER

Vi må trolig helt tilbake til 70-tallet for å finne lignende oljefunn som Avaldsnes. Det kan være fristende å trekke noen paralleller fra den tiden, for mange av utfordringene var like. Også på den tiden var det et stort behov for nye boliger, noe som ble såpass ekspeditte behandlet at mange framholder det som en av hovedgrunnene til at Stavanger ble valgt som oljehovedstad. Da noen av oljeselskapene ba om boliger til sine ansatte, fikk de umiddelbart et løfte fra byens ordfører Arne Rettedal om at de skulle være på plass i løpet av fire måneder. Tomtene var ikke engang regulert til boligformål, og det ble brukt flammekaster for å tine opp jorden. Vinter og frost var ingen hindring, og husene var innflyttingsklare noen uker før tiden.

Men under forrige oljeboom var Tasta "på landet". Nå ligger de utbyggingsklare arealene i helt andre kommuner. For en del oppgaver – spesielt når det gjelder boliger, næringsareal og infrastruktur, kan det bare løses ved hjelp av et godt samarbeid på tvers av kommunegrensene. Derfor er det så dramatisk i en vekstperiode som vi nå er inne i, at vi har fått en fastlåst konflikt mellom Sandnes kommune og fylkesmannen i effektiviteten av fylkesdelsplanen og boligutbyggingen i Sandnes Øst. Næringsforeningens adm. direktør, Jostein Soland, synes situasjonen er alvorlig, spesielt i lys av den veksten som nå kommer.

- Blir ikke planen for langsiktig byutvikling effektivt, vil regionen stå foran alvorlige utfordringer med tanke på framdrift i boligsituasjonen. Det svekker vår konkurransesituasjon kraftig, og vi er likevel ute av stand til å løse en av våre viktigste utfordringer. Fylkesdelplanen for langsiktig byutvikling på Nord-Jæren har vakt nasjonal oppmerksomhet fordi kommuner, fylkeskommune og fylkesmann jobbet sammen. Sandnes Øst ble blinket ut som boligområdet som skulle ta unna for hele regionen, men når planene skal settes ut i livet, er det ingen vilje til samhandling, sier Soland. Det var lettere på 70-tallet. Da var det "Oljebyen", og ikke "Olje-regionen".

DEN NYE OLJEALDEREN

OLJEUNGENE MELDER SEG

I boken "Oljeunge" tok Aslak Sira Myhre et oppgjør med sine gamle meningsfeller som nektet å anerkjenne olje- og gas-sindustrien som landets viktigste næring. Nå er noe i ferd med å skje med "oljeunge", ifølge professor i reservoarteknikk ved UiS, Svein Magne Skjæveland. Til Dagens Næringsliv sier han at "det nok er mange oljebarn" i den stadig økende studentmassen ved petroleumsfag. Ifølge ferske NAV-tall mangler Norge i øyeblikket drøyt 7000 ingeniører. Også arbeidsmarkedet for geologer er svært gunstig, og hver femte stilling står ledig på grunn av underkapasitet. Og også denne type arbeidskraft vil det bli et enda sterkere behov for framover.

Universitetet i Stavanger utvider tilbudet innen petroleumsfag, men er det nok til å møte etterspørselen? De lokale selskapene varsler allerede om et enormt behov for folk. I forrige nummer av Rosenkilden meldte Aker Solutions

at de trengte 350 nye medarbeidere. Bare det siste året har en annen av Næringsforeningens medlemsbedrifter, Aibel, ansatt tusen nye medarbeidere.

TRAFIKKINFARKTET SOM BLIR VERRE

Vi er midt i valgkampen, og et tilfredsstillende infrastrukturtilbud er en av de viktigste sakene partiene blir målt på. Det er allerede dokumentert at næringslivet taper store beløp på å stå i kø. Faktumet er at kapasiteten på veinettet i store deler av Stavanger-regionen er over kapasitetsgrensen. I de tyngste trafikk-korridorene vil trafikken øke med 40-50 prosent fram mot 2040, på grunn av befolkningsøkningen. At denne regionen enes om gode kollektivløsninger – både på kort og lang sikt – er dermed helt avgjørende for utviklingen.

Trenger vi en ny "kriseplan" for de gode tider?

De to funnene Aldous og Avaldsnes kan til sammen inneholde mellom 500 og 1200 millioner fat utvinnbare oljeekvivalenter.

Av dette er mellom 200 og 400 millioner fat utvinnbare oljeekvivalenter påvist på Aldous med et potensial på ytterligere 200 til 400 millioner fat utvinnbare oljeekvivalenter i samme struktur.

Lundins Alvaldsnes-funn er beregnet til 100 til 400 fat utvinnbare oljeekvivalenter.

Aldous Major South eies av Statoil (40 prosent) Petoro (30 prosent), Det Norske Oljeselskap (20 prosent) og Lundin (10 prosent)

Avaldsnes eies av Lundin (40 prosent), Statoil (40 prosent), og Mærsk (20 prosent).

HARALD BØE,
OLJEMEDARBEIDER NRK

1 - Enormt stor betydning.

Sikrer arbeidsplasser i eksisterende industri.

Vi er den regionen med flest arbeidsplasser tilknyttet oljeindustrien. Dette gir optimisme og tro på at oljeindustrien er en sikker arbeidsplass i mange ti-år framover. Ved at arbeidsplasser og kompetanse blir sikret i vår region, er vi mer i stand til å dele kunnskap og ideer når det trengs andre steder på vår sokkel. Oljefunnet sikrer at Stavanger-regionen framdeles skal sitte i førersetet når vår viktigste industri skal utvikles videre.

2 - Det største ansvaret ligger i at vi må videreutvikle vår kompetanse for å møte nye krav. Det vil si vi må øke innsatsen innen forskning. At dette store feltet ikke er funnet før, trass i intens leting i Nordsjøen, viser at nye letemodeller bør utvikles. En annen ting er at vi må skape rom for nye etableringer til tilfredsstillende konkurransevilkår. Men, like viktig er det at vi klarer å beholde den industrien og den kompetansen vi har. Det handler om rammevilkår. Alt dette setter nye og store krav til vår region. Slike utfordringer er så store at det ikke bare kan løses av den enkelte

kommune. Det er en oppgave for hele Stavanger-regionen.

3 - Det nye oljefunnet viser tydelig at alle som har snakket om en solnedgangsnæring har tatt grundig feil. At bare deler av Norskehavet er utforsket, burde være bevis nok. I tillegg har vi et stort Barentshav som også gir store muligheter, bare vi finner fram til de rette letemodellene. Når nå også Nordsjøen melder seg på som et interessant område, så minner oljeindustrien mer om soloppgang enn solnedgang. Nå bør det være klart for de fleste at vi skal ha en levende oljeindustri i dette landet i mange ti-år framover.

Det nye oljefunnet har også betydning for oljeindustriens omdømme. Mange, svært mange, har i det siste vært mer opptatt av alle oljemilliardene vi har på bok, enn av vilkårene for selve industrien. Nå tror jeg fokuset er endret. Nå blir det spennende for ungdom å vurdere oljeindustrien som sin framtidige arbeidsplass.

4 - Et bedre svar på hvor Statoil sitt hovedkontor er og skal være kunne ikke dette nye oljefeltet gitt oss. At ledelsen i Statoil ville flytte hovedkontoret til Oslo, var et direkte ransforsøk. Det er i Stavanger-regionen oljekompetansen er bygd opp, det er denne regionen som ligger nær til havet der oljen er. Ingen, heller ikke internasjonalt, er det noen som forbinder Oslo med olje. Det er Stavanger som er landets oljehovedstad, og slik bør det fremdeles være. Det nye gigantfunnet

er med på å sikre både vår kompetanse og vårt renommé som sentrum for oljeindustrien i landet vårt.

5 - Så var altså ikke Nordsjøen ferdig utforsket. Det nye feltet viser at her kan det være flere store felt som industrien har "oversett". Trolig er det slik. Men det er ett problem at vi ikke har nok hender og kloke hoder til å ta seg av alle utfordringene. Derfor trenger vi snarest en intens informasjonskampanje for å sikre rekruttering til oljeindustrien. Det er ikke nok å støvsuge vårt land og utlandet for å sikre nok kompetent oljearbeidskraft. Dette blir en stor utfordring for oljeselskapene, for OLF og for arbeidstakerorganisasjonene innen olje. Men også en utfordring for våre styresmakter, for våre utdanningsinstitusjoner og for hele Stavanger-regionen. Dersom vi får en samordning av alle gode krefter, kan problemet løses.

STÅLE KYLLINGSTAD,
KONSERN-SJEF IKM-GRUPPEN:

1 - Det nye funnet betyr mye!

Stavanger styrker sin posisjon som Norges oljeby, på grunn av nærhet til feltet. Dette har også betydning for alle som leverer tjenester

til feltene i drift. Noen felt er i nedtrapingsfasen om ca ti år, og da passer dette godt inn, og vil være med å holde en høy aktivitet.

2 - Krav om bedre infrastruktur og større tilgang på boliger, i alle pris-klasser.

3 - Vi er ikke i solnedgang, og har aldri vært det. Men nå er det flere som vet det! Slike store funn skaper mye positiv mediaomtale.

4 - Ingen, tror jeg. Dessverre.

5 - Mer positiv vinkling på alle mulighetene i industrien.
Det vil øke rekrutteringen på lang sikt. På kort sikt vil vi måtte hente inn arbeidskraften fra andre steder i Norge, eller utlandet.

BJØRN VIDAR LERØEN, POLITISK RÅDGIVER, JOURNALIST OG FORFATTER

1 - Dette vil styrke Stavangers fundament som Norges oljehovedstad, og det trenger vi for å ta vare på kompetansen, og skape en enda mer for-

utsigbar framtid. Olje og gass blir fortsatt viktig for regionen og nasjonen. Funnet er en god nyhet for oss.

2 - Vi står overfor store utfordringer, særlig i samferdselssektoren og i boligmarkedet. Å skaffe flere studentboliger er en særlig utfordring.

3 - Hadde petroleumsmeldingen blitt skrevet i dag, ville den blitt annerledes i beskrivelsen av ressursbildet for Nordsjøen. Nå må vi revidere vår tale om den modne og overmodne petroleumssprovs, og jeg mener det er grunnlag for å forberede seg til flere overraskelser og gode nyheter. Vi må ikke glemme at norsk oljeproduksjon har gått ned med 40 prosent de siste ti årene. Det nye funnet løser ikke alle våre utfordringer, men det gir et viktig bidrag til reserver og produksjon, og er en stor inspirasjon til å lete etter mer olje og gass. Funnet viser for øvrig verdien av mangfold og konkurranse. Oljeselskapene vil bli møtt med økt tillit i kapitalmarkedet, og økt motstand blant de som mener at oljen er en ulykke.

4 - Funnet forsterker Statoils behov for å være tungt til stede i Stavanger. Dette skjønner selskapet selv, og vil ta de nødvendige konsekvenser av det. Da Helge Lund ble sjef for Statoil i 2004 sa han at han ville revitalisere norsk sokkel. Han er godt i gang med det, og han lykkes. Stavanger trenger Statoil, og Statoil trenger Stavanger for å nå slike mål. Interessene mellom Norges største oljeselskap og Norges oljehovedstad er sammenfallende.

5 - Utbyggingen og driften vil i hovedsak bli håndtert av det eksisterende miljø, men vi må i enda sterkere grad forstå og ta konsekvensene av behov for tilvekst av kvalifisert arbeidskraft på alle nivåer, fra studieplasser på universiteter og høyskoler til lærlingeplasser. Det gode med det nye funnet er at det bidrar til mer substans i flergenerasjonsperspektivet. Norsk petroleumsvirksomhet er ikke en episode – det er en epoke.

GRO BRÆKKEN, ADM. DIREKTØR OLF:

1 - Disse funnene gir en ny stimulans for operatørselskapene og leverandørindustrien,

ikke bare for Stavanger-regionen, men også for andre deler av landet. Det høye aktivitetsnivået i Stavanger-regionen vil også kunne fortsette.

2 - Det er usikkert! De nye funnene vil gi ny stimulans og bidra til å opprettholde aktiviteten i Stavanger-regionen. Hvorvidt det vil gi økt press gjenstår å se.

3 - I sommer kom regjeringen med oljemeldingen "En næring for framtida – om petroleumsvirksomheten". Meldingen viser at næringen vil bestå i flere generasjoner framover. Funnene i år gir optimisme for en næring som har produsert mer olje og gass enn man har funnet siden 1997. Det er likevel nødvendig å gjøre mange slike funn i årene framover for at vi skal nå det produksjonsforløpet regjeringen presenterte i petroleumsmeldingen i sommer. I tillegg trenger næringen tilgang til nye letearealer.

4 - Det er en debatt vi som bransjeorganisasjon ikke vil gå inn i, men funnet er utvilsomt viktig for denne regionen, nå som vi får økt aktivitet også i andre deler av landet.

5 Det er behov for langsiktig og målrettet arbeid med rekruttering fra grunnskole til høyere utdanning og forskning, med vekt på styrking av realfag og ingeniørutdanning og fokus på teknologiutvikling og innovasjon. Gode betingelser og langsiktighet i satsingen på utdanning og FoU, er også viktig som incitament for at høyteknologiske bedrifter skal satse videre i Norge.

Spørsmålene:

1 Hva betyr det nye storfunnet (Avaldsnes/Aldous Major) for Stavanger-regionen?

2 Hvilke utfordringer tror du venter Stavanger-regionen som en følge av økt aktivitet og økt press?

3 Mange har lenge snakket om solnedgangen for oljeindustrien. I hvilken grad er dette funnet egnet til å endre denne holdningen, og hvilken betydning har funnet for bransjens omdømme?

4 Hvilken betydning har dette funnet for lokaliseringdebatten ifm beliggenheten til Statoils hovedkontor?

5 Det blir behov for enda mer kompetent arbeidskraft som vi allerede er i manko av? Hvordan angripe den problemstillingen?

Networking

Et produkt fra Lufthansa.

**Med over 200 destinasjoner verden over
er du alltid der dine forretninger gjøres.**

Vi flyr deg dit jobben din fører deg, uansett hvor det er.
Smidige forbindelser og høy punktlighet gjør at nettverket
ditt kan fungere like godt som vårt. For mer informasjon
kontakt ditt reisebyrå eller besøk lufthansa.com

There's no better way to fly.

Lufthansa

Reelwells boreløsning
kan snu opp ned på debatten:

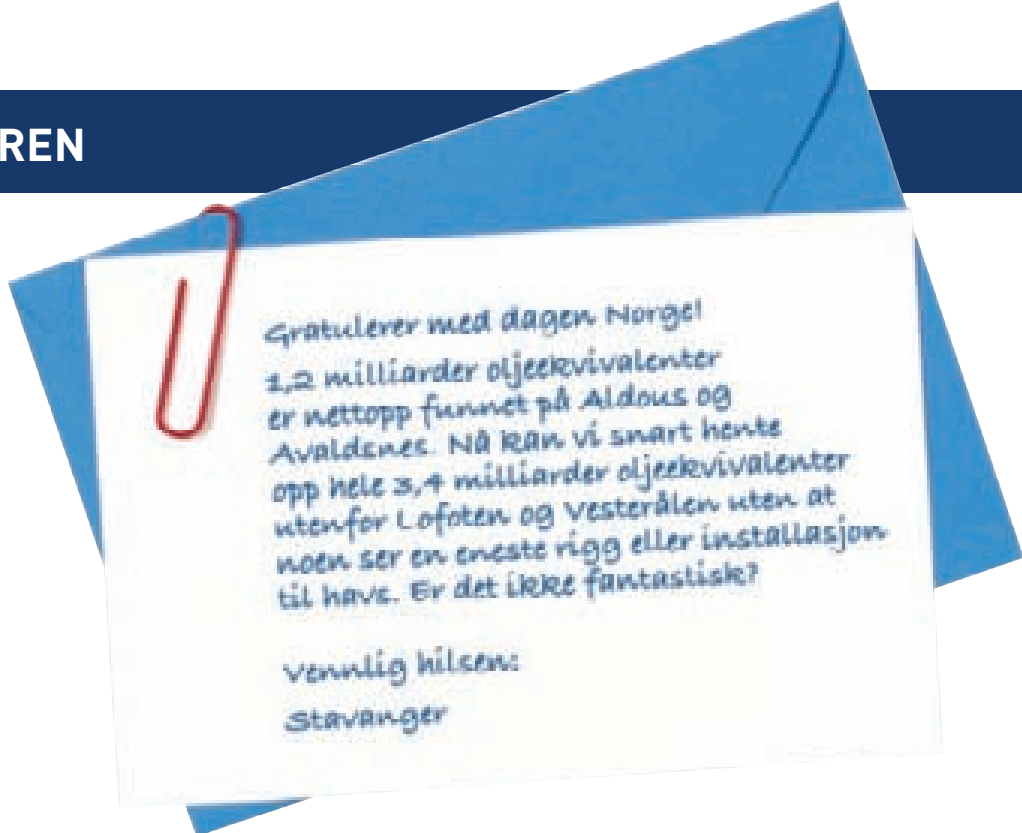
- Nå kan Lofoten og Vesterålen åpnes!

DEN NYE OLJEALDEREN

Reelwells prisbelønte løsning for å bore etter olje og gass kan snu opp ned på debatten om Lofoten og Vesterålen, og være det som skal til for at myndighetene åpner opp.

- En åpning av de omstridte områdene bør kunne være rett rundt hjørnet, sier LOs distriktssekretær i Rogaland, Øystein Hansen.

Tekst: Egil Hollund

Han er en av dem som har latt seg imponere av det Reelwell har fått til så langt, og ikke minst utsiktene til å kunne bruke

selskapets teknologi til å bore brønner som er lengre enn 20 kilometer.

- Jeg har gjennom de siste årene blitt mer og mer overbevist om at det er boring fra land som er den beste produksjonsmetoden i omstridte områder. Jeg har derfor advart på det sterkeste mot å frede områdene utenfor Lofoten og Nordland. Historien viser at når det

Reelwell benytter et system der borekaksen fraktes ut av brønnen på innsiden av borestrengen. De kan også sette inn et stempel rundt borestrengen for å øke trykket på borekronen. Dette gjør det mulig å bore lenger enn med dagens konvensjonelle metoder, trolig over 20 kilometer.

Reelwell Drilling Method

* Boresystem Reelwell Drilling Method (RDM) er utviklet av Stavanger-selskapet Reelwell.

* Kjernen i systemet er at borekaksen, altså restene av steinmassen det bores i, føres opp til overflaten gjennom selve borestrengen.

* Beregninger viser at ved hjelp av RDM, kan det bores brønner som er mellom 20 og 50 kilometer lange. Dagens teknologi har en rekkevidde på vel 10 kilometer.

* RDM er allerede benyttet av Shell i Canada, og til neste år vil metoden kommersialiseres.

* Reelwell fikk OTCs anerkjente pris "Spotlight on new technology" i Houston i vår og vant også DnB NORs årlige innovasjonspris for Rogaland og Agder- fylkene. Selskapet kjemper nå om den nasjonale prisen i samme konkurranse.

settes strenge krav til oljenæringen, ja så kommer innovative løsninger på bordet, løsninger som finner sin form gjennom samarbeid mellom gründere, leverandører, produsenter og konsesjonshavere, sier Hansen.

- Så langt er Reelwells løsning etter mitt syn det mest realistiske forslaget som er presentert for allmenheten, legger han til.

I stedet for å vente på teknologien, mener Hansen at myndighetene heller skal sette kravene der de mener de skal være. Dermed vil det så være opp til næringen å komme med løsningene før de setter i gang.

GRENSESPRENGENDE UTVIKLING

Hansen får støtte fra ordfører Leif Johan Sevland, som selv observerte den oppmerksomheten selskapet fikk under OTC i Houston.

- Dette er et godt eksempel på teknologiutvikling. Vi har hele tiden flyttet grenser, og gang på gang sett at forskjellen på det mulige og umulige i svært mange tilfeller er et spørsmål om tid. Jeg synes at teknologiutvikling er noe av det mest spennende å følge med i. Jeg utelukker ikke at det vil være mulig å bore til noen av strukturene utenfor Lofoten og Vesterålen fra land. Vi snakker her om grensesprengende utvikling, sier Sevland.

Han mener oljebransjen definitivt er i stand til å takle de tekniske utfordringene det vil være å bore i Lofoten og Vesterålen, tett opp til kysten, uten å sette miljø, fiske- og fugleliv i fare.

- Jeg tror at industrien forstår oppgavens kompleksitet og sårbarhet, og at fremrykkingen mot leteområdene utenfor Lofoten og Vesterålen vil skje med basis i den aller beste dokumenterte praksis. Jeg tror at disse områdene vil bli åpnet, og jeg mener at det også er nødvendig av mange hensyn, som forlengelse av petroleumsalderen i Norge, sysselsetting, verdiskaping og forutsigbare energiforsyninger, fastslår Sevland.

Informasjonssjef Roger Pedersen i Oljeindustriens Landsforening har også merket seg det som Reelwell har fått til.

- Vi er veldig glad og stolt over den teknologiutviklingen som har skjedd i tilknytning til norsk sokkel de siste førti år. Utvikling av ny brønntechnologi har vært svært viktig blant annet for å få til økt utvinning fra de eksisterende feltene. Vi setter stor pris på at det skjer nyvinning innenfor ny brønntechnologi, og dersom Reelwells løsning kan anvendes i fremtiden kan dette være positivt for leting og produksjon ikke bare i Lofoten og

Leif Johan Sevland

Øystein Hansen

Roger Pedersen

Vesterålen, men på hele sokkelen, sier han.

Han mener at 40 år med petroleumsvirksomhet i Nordsjøen, i Norskehavet og nå i Barentshavet, har vist at bransjen kan drive i sameksistens med andre næringer, som fiske og turisme, og gjøre det på en miljømessig forsvarlig måte.

Med andre ord, det er all grunn til å være optimister på vegne av en næring som innretter seg etter de krav som myndighetene setter – og som skal fortsette å gjøre det i minst 40 år til.

www.pwc.no

PwC, Pb. 8017,
4068 Stavanger

Tlf. 02316

Din lokale kompetansepartner
Norges og verdens største nettverk av
rådgivere, revisorer og advokater

pwc

Slår alarm om sentrums

Karl Jan Søyland i Stavanger Sentrum AS (STAS) etterlyser politisk vilje og handlekraft slik at nye og sårt tiltrengte varehandelsprosjekter kan realiseres i sentrum, blant annet i forlengelsen av Magasin Blaa i Verksgata. v

handel

Daglig leder for Stavanger Sentrum AS (STAS) er bekymret og oppgitt. Bekymret fordi varehandelen i sentrum taper terreng, og oppgitt over tafatte lokalpolitikere. Nå slår han alarm.

Tekst: Frode Berge
Foto: Eirik Anda/BITMAP

- Varehandelen i Stavanger har vært i jevn tilbakegang over flere ti-år. Samtidig lanserer seriøse aktører nye, spennende prosjekter som vil bidra til å snu utviklingen. Felles for nesten samtlige av disse prosjektene er at de møter veggen i den administrative og politiske behandlingen i kommunen. Dette kan ikke fortsette, sier Søyland.

DYSTER DIAGNOSE

Det er ingen tvil om sentrumshandelen sliter i motbakke. Her er den usminkede diagnosen:

I en region med svært kjøpesterke innbyggere har det vært generelt sterk vekst i varehandelen de siste årene. Veksten har imidlertid kommet alle andre steder enn i sentrum, og aller sterkest på Forus. For Stavanger sentrum sin del har veksten vært helt marginal, og langt under prisstigningen. (Se for øvrig egen tabell)

Alt ligger til rette for at den positive utviklingen i varehandelsnæringen har opplevd de siste ti-årene vil vedvare. Vi er en av landets og det er beregnet sterke vekstregioner, og i Regionalplan

for Jæren er det beregnet et behov for 70 000 kvadratmeter nytt handelsareal i regionen.

- Hvis Stavanger sentrum skal styrke sin posisjon som handelssted er det helt avgjørende at en høy andel av de nye handelsarealene faktisk kommer i sentrum, sier Søyland. Varehandelen er, og vil også i framtiden være, den viktigste delen av sentrumsøkonomien. Et godt og bredt varetilbud er en viktig forutsetning for et sentrum med liv hele uken, og ikke bare på lørdager. Derfor er utviklingen urovekkende, poengterer Søyland.

Når STAS-lederen nå blåser i kamp-hornet, er det på vegne av flere tunge, seriøse eiendomsutviklere og handelsdri-vende i sentrum.

- Vi vet altså at sentrumshandelen taper terreng. Utenom det nye Aftenblad-bygget og Magasin Blaa har det ikke blitt tilført nye butikkarealer i sentrum på ganske mange år. Dette er forstemmende når vi vet at Stavanger sentrum er det tredje største arbeidsplassområdet i regionen med rundt 10 000 arbeidsplasser. Samtidig er det løfterikt å se alle de spennende prosjektene som har blitt lansert det siste året, sier Søyland. Han lister opp følgende eksempler:

- Straensenteret
- Posthus-/Ankerkvartalet
- Magasin Blaa

Stavanger Sentrum AS (STAS) har en visjon om å bidra til at byens sentrum styrker sin posisjon som regionens viktigste senter for handel, kultur, offentlig og privat servicevirksomhet. Selskapet eies av Stavanger kommune (40 prosent), Næringsforeningen i Stavanger-regionen (20 prosent), Stavanger Gårdeierforening (20 prosent) og BYEN – Stavanger Sentrumsforening (20 prosent).

I tillegg foreligger det nå konkrete planer for videre utbygging av Tidebygget på Holmen. Dette er et prosjekt som vil kunne bidra til kvalitetsheving og vekst i hele Holmen-området.

Problemet kjerner er imidlertid at alle disse planene, av ulike grunner, befinner seg i dødvannet.

- Nå tærer det kraftig på tålmodigheten for alle oss som vil bidra til et levende sentrum. Samtlige av disse utbyggingsprosjektene er utarbeidet av seriøse aktører med evne og vilje til å investere i sentrum. Det finnes altså rikelig med kompetanse og investeringsvilje til å løfte sentrumshandelen. Nå utfordrer jeg politikere og administrasjon i Stavanger kommune til å følge opp. De må bidra til vekst i sentrumshandelen på en langt mer aktiv og handlekraftig måte enn det som er tilfellet i dag, avslutter Karl Jan Søyland.

Magasin Blaa er et av de få hand-lesentrene i sentrum som har opplevd omsetningsvekst de siste årene. Her har styreleder Arild Tvedt i Verksgata A/S og kollegene hans jobbet i tre år med tanke på å utvide handelsarealet med 50-60%. Planen strandet da kommunalstyret for byutvikling i februar vendte tomme ned.

- Jeg kan bekrefte at vi fortsatt er interessert i å investere i en utvidelse av Magasin Blaa, sier Arild Tvedt.

VAREHANDEL I NORGE 2001 - 2010

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
2,5	4,6	3,8	3,8	3,3	5,7	8,8	4,3	3,9	2,5

Tallene viser endring i prosent. 2010 er det året med lavest vekst i løpet av de 22 siste årene. Kjøpesentrene hadde i 2009 en markedsandel på 34,7% i 2010 var den 35,1%

VAREHANDELEN I STAVANGER SENTRUM 2001-2010

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1 925	2 002	2 023	2 084	2 082	2 166	2 361	2 412	2 460	2 484
	4%	1%	3%	-0,1%	4%	9%	2,2 %	2%	1 %

Disse to tabellene illustrerer utfordringene Stavanger sentrum står ovenfor. Veksten i varehandelen her har over lang tid vært langt lavere enn i landet for øvrig. Dette underbygger behovet for nye butikkarealer i sentrum.

Rad to viser omsetning i millioner. Rad tre viser endring i prosent.

SAME PLACE. NEW WRAPPING.

Turboneger og tannlegeforeningen har én ting til felles: Begge velger Stavanger Forum. Ellers er det meste forskjellig når det kommer til form, innhold, behov og overraskelser underveis. For en arrangør med fleksible lokaler, profesjonell stab og 30 års erfaring som arrangør, er det enkel skuring.

Stavanger Forum har fem flerbrukshaller med til sammen 15 000 m² utstillingsareal og møterom med kapasitet på inntil 1707 personer i samme sal. Stavanger Forum har status som Professional Congress Organiser (PCO).

Dagpakke fra kr 325*

*Inkl. lokalleie, internettilgang, prosjektor, AV-utstyr, lunsj samt kaffe, te og isvann hele dagen. Bestilling: 51 59 81 00.

Ingen arrangementer er like, men alle er like viktige.

stavanger forum

stavangerforum.no

Samling på Jæren

Næringsforeningen ønsker å bidra til at næringlivet på Jæren samler seg! Nå skal Per Kverneland lede et prosjekt for å forene kreftene i de tre jærkommunene. Målet er at næringslivet på Jæren skal tale med en tydelig stemme.

- Vi ønsker å skape en møteplass og et sterkere nettverk for næringslivet på Jæren. Allerede er mange av de største bedriftene her ute medlemmer i Næringsforeningen, men nå vil vi å starte et prosjekt hvor vi både får til en lokal forankring på Jæren, samtidig som bedriftene får tilgang på det regionale nettverket Næringsforeningen representerer, sier Per Kverneland, investor og daglig leder i Jæren produktutvikling. Tiden fram til nyttår vil han bruke til å komme i dialog med et stort antall bedrifter.

- Her i regionen er det mange utfordringer som næringslivet bør ta tak i. Mye kan vi få gjort noe med -- dersom vi står samlet gjennom en interesseorganisasjon. For utenforstående som vil ha kontakt med næringslivet eller diskutere interessante prosjekter, er det nyttig å vite hvor du kan treffe organisasjonen som faktisk representerer næringslivet. Det første vi gjør er å etablere en ressursgruppe for Jæren i regi av Næringsforeningen. Så ønsker vi å få flest mulig bedrifter med i felleskapet, og i løpet av kort tid vil alle få en invitasjon, sier Kverneland.

Han tror at et medlemskap i mange tilfeller vil bidra til en enklere hverdag for mange. På vegne av felleskapet vil Næringsforeningen kunne bidra til å forbedre kommunikasjonen, for eksempel gjennom en enklere og mer strukturert dialog med det offentlige.

Næringsforeningen arrangerer nærmere hundre kurs og konferanser i løpet av året for å bidra til økt kompetanse og skape møtesteder for medlemmene. Alle bedriftene på Jæren vil bli invitert inn i dette nettverket. Samtidig er planen å arrangere jevnlig møter i Høyhuset på Bryne.

- Dette er møter hvor vi kan diskutere lokale saker og trekke inn interessante foredragsholdere. Det faglige innholdet er viktig, samtidig som det er nyttig å møte både konkurrenter og samarbeidspartnere, og kolleger fra både egen og andre bransjer. Vi skal for eksempel diskutere hvordan vi skal posisjonere jærindustrien enda bedre, og få til en mer optimal regional oppslutning og samhandling, sier Kverneland. Han tror det er nyttig for Jæren å i enda større grad ta del i det regionale nettverket.

- Vi er litt inspirert av hvordan de har gjort det i Egersund. Også der ble Næringsforeningen invitert inn til et samarbeid som her på Bryne. Over 80 bedrifter ble i løpet av kort tid medlemmer i Dalane, og nå er det skapt mye aktivitet og et bredt felleskap hvor dialogen med omgivelsene er mye bedre. Et prosjekt som dette vil også bety en tettere dialog og et nærmere samarbeid sørover, og det tror vi er nødvendig for vi er gode naboer, sier Kverneland, som understreker at Brynebyen fortsatt må bestå som før.

- Dette er selvsagt ingen konkurrent til handelsstandens forening som er helt nødvendig og har sin fulle berettigelse.

Jostein Soland, adm. direktør i Næringsforeningen, er glad for initiativet fra jær-miljøet.

- Næringsforeningen ønsker å samle

Johan Aakre, Per Kverneland og Jostein Soland er enige om å samle Næringslivet på Jæren.

næringslivet fra Egersund til Ryfylke. Vårt motto er lokal forankring, samtidig med deltakelse i det regionale felleskapet. Vi er glade for å bli invitert inn av jærmiljøet, og vil bidra med de ressurser og den kompetanse vår organisasjon er i besittelse av. Vi er en næringsforening for hele regionen, og mønsteret er vel at vi er i ferd med å etablere en form for "lokalkontorer" for på en enda bedre måte å ivareta de lokale problemstillingene og utfordringene, sier han.

Johan Aakre, kanskje best kjent som ildsjelen bak Julebyen i Egersund, har gjort hovedjobben for å etablere Næringsforeningens satsing i Dalane-regionen. Det begynte med at næringslivet og det offentlige i stadig større grad vendte blikket mot Stavanger, samtidig som det ble vanskelig å etablere en lokal næringsforening.

- Alle i Dalane var enige om at det var rett å trekke Næringsforeningen inn. Nå har vi rekruttert over 80 bedrifter, vi arrangerer egne fagmøter og har etablert en ressursgruppe som jobber med lokale saker, i overensstemmelse og harmoni med foreningens strategi. Nå ønsker vi Jæren lykke til med en lignende organisering, og vi håper dette kan føre til et enda sterkere felleskap mellom næringslivet i våre kommuner.

Vi konkurrerer ikke som lokale næringsforeninger, men at profesjonalisering av nettopp disse miljøene gjennom samarbeid, gjør at vi kan framstå som en tydelig regional næringslivsaktør, avslutter han.

Scandic er tilbake i Stavanger

Bare noen hestevrinsk fra Forus travbane ligger det nye Scandic Stavanger Forus som åpnet 27. juli. Noen få skritt fra hotellet ligger de store oljeselskapene tett. Det sier det meste om målgruppen. For dette er et forretningshotell med mulighet til å se V75 på egen rikstotokanal etter arbeidstid.

Tekst: Egil Rugland

Foto: Eirik Anda/BITMAP

I sin tid var Scandic-hotellet på Tjensvoll en institusjon i Stavanger som tilholdssted for gjester fra oljeindustrien. I helgene et yndet sted for utenlandske og lokale festløver. Det er en tid som ikke er ukjent for administrerende direktør Geir Anker Olsen (57) i Scandic Stavanger Forus. Han var direktør på Scandic-hotellet på Tjensvoll fra 2000-2003 og var også med i prosessen som førte til at hotelleiendommen i 2004 ble solgt og siden omgjort til boligblokker. Nå er han tilbake på nye tomter på Forus og ser med et visst vemod tilbake på Tjensvoll-tiden.

- Det er ingen tvil om at det var trist og leit å legge ned hotellet, blant annet fordi vi var i gang med oppussing på det tidspunktet, sier Geir Anker Olsen.

Men eiendomsselskapet Capone solgte eiendommen til Tore Lie, og dermed var Scandic uten representasjon i Stavanger.

TOMTEKJØP I 2008

I mellomtiden har Scandic-kjeden vært interessert i etablering i et så viktig område som Stavanger. I 2008 ble Forus-tomten kjøpt av Johs. Lunde eiendom. Etter en byggeperiode på litt over to år, er igjen Scandic representert i regionen. Det betyr at Scandic Stavanger Forus er hotell nr 19 i landet i kjeden og er nr 161 i rekken av Scandic-hoteller i Norden og Europa.

Nå er det selvsagt ikke tilfeldig at nyetableringen skjer på Forus som vrim-

ler av både oljerelaterte selskaper og handels- og næringsbedrifter.

OLJEINDUSTRIENS BETYDNING

- Forus har et enormt antall bedrifter, og det har ikke vært tradisjonell hotell-drift tidligere, sier Anker Olsen på klin-gende bergensk. Det er et stort behov. Oljeindustrien vil naturligvis bli viktig for oss, og vi legger opp til et fleksibelt tilbud blant annet innen kurs og konferanser.

Scandic Stavanger Forus har tilgjengelig 240 rom og har 55 ansatte samt deltidsansatte.

- Vi har 18 saler til konferanser og kursvirksomhet med totalt 1200 stoler, sier Anker Olsen. Den største salen har plass til 500, og vi kan også tilby et spesialrom for videokonferanser.

Alle de 18 salene har fått egne navn, og navnene sier alt om oljens betydning for hotellet.

- Her ligger Troll, Gjæa, Sleipner og Valhall, forklarer Anker Olsen og peker på navneskiltene til rommene som alle er oppkalt etter oljefeltene i Nordsjøen.

Scandic Stavanger Forus har restaurant med kapasitet på 300 gjester og et stort barområde som også stod sentralt i driften på Tjensvoll. I oktober vil det stå ferdig et nytt vrimleområde tilknyttet kurs- og konferanseavdelingen med serveringsmulighet for ytterligere 350 personer.

Nå har det i lang tid vært mangel på hotellrom i Stavanger. I den senere tid har Rica Airport hotel, Sola, og Comfort Hotel Square på Løkkeveien vært tilskudd til markedet.

- Det er et spennende marked i regionen, sier Anker Olsen. Men jeg tror at det er god business for alle. Vi har nå et marked som gjør det litt lettere å få

rom. Vi har en ambisjon om å få vår "fair share" av markedet med tanke på vår fleksibilitet. Utfordringen er å fylle opp fra torsdager til søndager i ukene. I disse dager blir derfor kurs- og konferansesat-singen viktig.

LOKAL MAT

- Mat og drikke er sentrale tilbud hos oss, sier Anker Olsen. Det betyr at vi kan

anger

- For meg er det deilig å komme til Stavanger. Det er kort vei til jærstrendene som på godværsdager kan minne om Syden. Det er aktiviteter rundt oljevirksomheten, og det er samhørighet i næringsliv og industri og en region preget av åpenhet og utadvendthet, sier Geir Anker Olsen

ta i mot mange gjester til store banketter, julebord og bedriftsarrangementer. På kveldstid vil vi i restauranten tilby et matorgkonsept med produkter fra lokale leverandører som Rogalam, kveite fra Hjelmeland, kvalitetsgris fra Prima-Jæren, tradisjonshåndverk fra Idsøe og Jæren-potet- og purresuppe som eksempler på spissprodukter. Men dette

er et tilbud som ikke bare er forbeholdt kurs- og konferansedeltakere og øvrige gjester. Det satses også på et attraktivt lunsjtilbud.

- Vi ønsker at restauranten og hele hotellet skal bli et naturlig treffpunkt for befolkningen i området, sier Anker Olsen.

Scandic Stavanger Forus har treningsrom til disposisjon for gjester som

ønsker å vedlikeholde den personlige formen. Lokale hester pleier på sin side formen på Forus travbane bare noen få meters avstand fra Scandic-hotellet. Det er et hjertelig forhold mellom hotellet og travbanen.

SCANDIC FORUS OPEN

- Scandic Stavanger Forus er general-

sponsor for Forus travbane, sier Anker Olsen. Scandic Forus Open som ble arrangert søndag 3. juli er den største begivenheten i året på banen og et av de største løpene i Europa. Hovedløpet den dagen er Scandic Open. Vi har planer om flere samarbeidsaktiviteter med travbanen som direkteoverføring av løpene til hotellet.

Det betyr at hotellet kan markedsføre seg som trav-hotellet. En stor begivenhet er allerede avviklet. Lørdag 13. august inntok country-legenden Alan Jackson travbanen med konsert.

COUNTRYFEST

- Det var en helg med smekkefullt hus med Texas-buffet som mattilbud, sier en meget fornøyd Anker Olsen som, sannsynligvis aldri vil få se et større antall gjester ikledd cowboy-hatter og med Howdy Neighbour som møtefrase.

Nå er det onde tunger som karakteriserer Forus som en prærie, og det er mulig at hotellgjestene innimellom føler en draging mot det urbane bylivet som utspiller seg i Stavanger sentrum.

- Det er forskjell på Forus og Stavanger sentrum, sier Anker Olsen. Men vi ønsker å samarbeide med aktuelle sentrumsaktører innen restaurant- og kulturnæringene. Det er et rikt festivaltilbud i sommersesongen som gjestene selvsagt vil få tilbud om å delta i.

Anker Olsen kommer til Forus fra direktørstillingen i Scandic Bergen Airport, og har vært i Scandic-konsernet

siden 1994. Han har utdanning fra hotellfagskolen på Sola i sin tid og tilleggsutdanning i personalledelse, økonomi og administrasjon.

KVALITET OG SERVICE

- Hotell drift dreier seg om å tiltrekke seg gjester med kvalitet og servicegrad som hovedbegreper. Men Bergen som utgangspunkt for Gateway to the Fjords skiller seg fra Stavanger med større turisttrafikk, mens Stavanger på den annen side er mer internasjonal. I turist-

sammenheng er Stavanger en uslipt diamant. Det er mange aktiviteter i regionen med stort antall festivaler, et stort golfmiljø og en attraksjon som Kongeparken. Det er en spennende destinasjon, og det er et destinasjons-selskap som jobber godt og samstemt.

- For meg er det deilig å komme til Stavanger. Det er kort vei til jærstrendene som på godværsdager kan minne om Syden. Det er aktiviteter rundt oljevirksheten, og det er samholdighet i næringsliv og industri og en region preget av åpenhet og utadvendthet, sier Anker Olsen, som har opplevd meget god respons i markedet for hotellet så langt.

CÆSAR-FEIRING

En hotelldirektør ved navn Anker Olsen minner delvis om en annen kjent hotell-direktør Anker Hansen på et visst Hotel Cæsar. I forbindelse med at TV-hotellet feiret episode nr. 1000, ble det utlyst en konkurranse med tanke på å invitere gjester med en viss relasjon

til hotellet. Sønnen til Geir Anker Olsen sendte et familiært bidrag med navnelikhet som utgangspunkt.

- Hele familien ble på det grunnlaget invitert til feiringen i Oslo, humrer Geir Anker Olsen.

Selv kan Geir Anker Olsen invitere til offisiell åpning av Scandic Stavanger Forus 8. september for 300 gjester med ordfører Leif Johan Sevland i spissen, i tillegg til gjesteartister.

Kom deg opp av stolen. Byggingen har startet!

I september 2012 kan du flytte inn.

Se våre ledige lokaler!
2020park.no

Kontakt daglig leder Roar Øglænd
(906 93 731 / ro@2020park.no)
eller Jarl Endre Egeland
(997 37 758 / jee@2020park.no)
for presentasjon av 1. byggetrinn
og resultatet av vår arkitektkonkurranse.

2020park™
Environmental Workspirit!

Tusener av muligheter i én gave

Gavekortet kjøpes hos:

Musikk- og filmbiblioteket Sølvberget Stavanger Kulturhus

Stavanger Aftenblad Kundemottak

Rogalands Avis Kundemottak

Mix Straensenteret

Sjekk saldoen på gavekortet på **www.byen.no**

Sub Sea Services:

Handler om å være i forkant

Jobbing på tvers er en nødvendighet hos innovasjonsbedriften Sub Sea Services. Som leverandør av produkter og tjenester til offshore olje- og gassrelatert virksomhet verden rundt er det ikke nok å levere det samme gamle. Bedre og sikrere utstyr er nødvendig for å øke rigg effektivitet. For å skape dette er det viktig med nytenking og innspill fra hele verdikjeden. Det dreier seg både om levering av egenutviklet utstyr om bord i rigger og om tjenester i form av service, reparasjon og vedlikehold.

Tekst: Erik Lindboe
Foto: Eirik Anda, Bitmap

Både administrerende direktør Bernt Arne Breistein og operasjonssjef Jostein Kvamme understreker at det avgjørende kriteriet for bedriftens suksess er de ansatte.

- Folkene våre er spesialister innen sitt felt og på tvers av bedriften sitter folk med spisskompetanse, teft for nyvinning og med full forståelse om hvilken standard som forventes. Vår ingeniørvdeling jobber fra konsept til design og videre til produksjon / ferdigstilling og til fullføring av installering av et produkt.

For eksempel: En ansatt hos oss sitter på meget høy kompetanse og vet hva som kreves for å utføre jobben, for i denne bransjen kan vi ikke tillate oss å operere med romslige feilmarginer.

Sikkerhet kommer alltid først. Tøffe forhold offshore krever nytenking i leveransene.

Administrerende direktør Bernt Arne Breistein og operasjonssjef Jostein Kvamme sier at bedriftens ansatte og deres kompetanse er nøkkelen til suksess for virksomheten.

PÅ RIGGER VERDEN RUNDT

- Vi har våre største kunder i riggmarkedet. Jeg kan nevne leveranser til rigger i Mexicogulven, Brasil, Vest-Afrika, Asia, Svartehavet, Grønland og – selvsagt – Nordsjøen, forteller operasjonssjef Jostein Kvamme.

- Markedet er i vekst, og vi har planer om å vokse med markedet.

Innovasjon er nøkkelen til suksess, og vi jobber tett med kundene våre med å utvikle nytt utstyr som øker sikkerheten for mannskapet og miljøet. Investeringene i oljesektoren vil øke de neste to til fire årene, og vi ser det som viktig å vokse med markedet, og det er kompetansen i bedriften vår som gjør at vi får dette til.

REMOTE OPERATING PULLING SYSTEM

Bernt Arne Breistein og Jostein Kvamme nevner at bedriften har designet og levert flere produkter til rigger over hele verden. Blant disse er ROPS – Remote Operating Pulling System – som et av bedriftens store og viktige produkt.

- Vi har designet, produsert og installert et produkt som viser hva vi er i stand til å utvikle for å få en mer effektiv og sikker boreoperasjon. "ROPS"-løsningen illustrerer på en god måte hvilken breddekompetanse vi besitter.

Kort sagt er ROPS et produkt som

etablerer kommunikasjonen mellom borefartøy og stigerør. Nederste del av stigerør er BOP'en. BOP = Blow Out Preventer. På godt norsk: Dette er et system som ivaretar fjernstyrt til/fra kobling av stigerør kontroll kommunikasjon. Tidligere var dette arbeidet ofte manuelt manuelt, med personell som hang i belter for å kople de samme kommunikasjons-slangene. En svært tidkrevende og farlig operasjon.

RISER-SYSTEM = STIGERØR

Sub Sea Services er også store på vedlikehold av såkalte riser-systemer, eller stigerør, som det også kalles. Enkelt forklart går stigerøret fra havbunnen opp til toppen av riggen. Hensikten med en riser / stigerør er å ha et lukket system for boreoperasjoner.

Praktisk talt alt foregår gjennom riseren, ikke minst håndtering av borevæske.

Jostein Kvamme orienterer:

- Vi har avtaler med de fleste store riggselskapene om reparasjon og vedlikehold av riserne.

Hvert enkelt riser/stigerør kan være drøyt 20 meter langt og veie over 20 tonn.

Det sier seg selv at dette blir det virkelige dimensjoner over når vi vet at boredybden kan være alt fra noen hundre meter til flere tusen meter.

- Vi kan skille med rask responstid når vi får en henvendelse fra kundene våre, forklarer administrerende direktør Bernt Arne Breistein. Vi kan reagere raskt på reparasjoner og serviceoppdrag og levere med tidsfrister som kundene setter pris på. Og vi leverer varer og tjenester av høy kvalitet. Dette er bunnet i kompetansenivået på medarbeiderne våre, pluss at vi har mesteparten av verdikjeden under vår kontroll. Vi har eget mekanisk verksted å spille på, vi har sveiseverksted med dyktige folk på spisse områder. I sum utgjør dette et tilbud til kundene som er unikt.

ÅPENBARE FORDELER

Både administrerende direktør og operasjonssjef understreker at Sub Sea Services har noen spesielle fortrinn:

- Vi er lokalt forankret, og medarbei-

derne våre finner raskt ut at vi har korte veier til beslutningsprosessene. Hos oss får du anledning til å bli med i hele prosessen fra planlegging til installasjon, du kan med andre ord delta i arbeidet fra A til Å. Det gjør at arbeidsinnholdet for den enkelte blir mere interessant og utfordrende, og det bidrar også til en høyere trivselsfaktor. Vi er med andre ord ikke plassert i trange bokser, men er med på å spille flere roller. Det synes folk flest er kjekt!

VI TJENER PENGER

- Veksten i omsetningen er tilfredsstillende, og vi forventer en omsetning i 2011 mellom 160 til 180 millioner kroner, sier Bernt Arne Breistein og fortsetter:

- Vi bygger stein på stein og satser på vekst i takt med økningen i markedet. Nytenking og vekst betyr flere oppdrag og nye ansatte. Vi synes det er spesielt kjekt å være markedsledende på våre tjenester, og vi har også vært bevisste på nettopp å spisse tjenestetilbudet. Det har resultert i at vi har kunnet bygge opp et sterkt kompetansenivå som bidrar til økt konkurranseevne. I over 20 år har vi bygd opp betydelig know-how, og dette er en nøkkelfaktor for virksomheten vår.

Et annet viktig element er trivselsfak-

toren. Vi skal ha det bra her, ha en kjekk jobb og et positivt og stimulerende miljø. Bedriften skal være en arena for å dele info og utvikle relasjoner. Slik sett kan kaffekoppen bidra til å løse opp stemningen og lette prosessene med å løse problemer og utfordringer.

NÆRINGSFORENINGEN

Administrerende direktør Bernt Arne Breistein sitter i styret i Nærings-

foreningen i Stavanger-regionen.

- Næringsforeningen er en positiv arena for regionens næringsliv generelt, og for bedriften vår spesielt. Vi snakker her om å delta som lagspiller, og det dreier seg om nettverksbygging, utveksling av erfaringer og kompetanse.

UTSIKTEN FRA DITT NESTE MØTE?

MØTER, KURS OG KONFERANSER I **TOPP MODERNE** LOKALER
VED **JÆRBANEN**. UNIVERSELL UTFORMING.

TINGING

Ta kontakt på e-post: vidsyn@forumjaren.no • telefon 51 48 17 77/990 03 457.
www.forumjaren.no/vidsyn • www.facebook.com/vidsyn

MESSE – DEKOR – SKILT

Sjekk mulighetene på våre nettsider
www.bitmap.no

BITMAP✱

Kvitsøygata 15, 4014 Stavanger, Tlf. 51 84 92 30
post@bitmap.no, www.bitmap.no

REKLAMEFOTO SCANNING DIGITAL UTSKRIFT SKILT MESSEDEKOR BILDEDATABASE

Fra IRIS

Det er bare en ti minutters tur med bil fra IRIS på Ullandhaug til Storhaug. Fra utdannings- og forskningsmiljøets hovedbase i Stavanger-regionen til utdanningsssentrum i Stavanger Øst.

Nå trenger ikke den nye direktøren på BI Handelshøyskolen Stavanger ta med seg det store flyttelasset. Ragnhild Wiik (56) har vært foreleser på BI siden 2004 og er godt kjent med institusjonen med kort vei til Tou Scene, et ekspansivt bolig- og næringsområde og det som noen ynder å kalle Stavangers svar på Grünerløkka.

- Det er naturlig at BI og næringslivet i regionen er nært knyttet til hverandre, sier Ragnhild Wiik.

til BI

Tekst: Egil Rugland
Foto: Eirik Anda/BITMAP

Det er en vakker dag på Ullandhaug. Den er nesten grensesprengende fordi solen på denne sensommerdagen for en gangs skyld sprer sine stråler etter en tid med kaskader av regn.

Det er så overveldende at Ragnhild Wiik, like før overgangen fra Ullandhaug til Storhaug, foreslår et uteatrium som passende møtested, i stedet for forskerkontoret.

- Skal vi sette oss ut?
- Ja, gjerne.

FRA FORSKNINGSSJEF TIL DIREKTØR

Ragnhild Wiik går fra stillingen som forskningssjef i IRIS Innovasjon til direktørstillingen på BI. Bak seg har hun en utdanning og karriere som er flerfaglig og en smule innovativ i seg selv. Det er en utdanning som er geografisk forankret ved Universitetet i Bergen fra midten av 1970-årene og opptil doktorgraden i mikrobiologi, som ble avlagt i 1989. Flerfagligheten ligger i miksen av fagene biologi, kjemi, biokjemi, matematikk, pedagogikk, psykologi og ledelse, med realfag som en gjennomgående rød tråd.

OPPTATT AV UTDANNING

- På et vis ser jeg også på psykologi som et realfag, sier Ragnhild Wiik. Hjerneaktivitet er kjemiske og fysiske prosesser. Etter gymnasen var jeg opptatt av å ta utdanning for å få kompetanse til å styre mitt eget liv. Utdanning ble middelet og målet. Det er realfagene som mest grunnleggende forklarer hva vi er. Jeg er opptatt av å forstå det grunnleggende og bygge videre på det.

Ragnhild Wiik begynte som seniorforsker ved RF-Rogalandsforskning i 1990, og har siden, med et avbrekk på ca. ti år, vært ansatt i Rogalandsforskning, senere IRIS. I avbrekkene jobbet hun blant annet som leder for Teknologisk Institutt i Stavanger og som senior miljøverningeniør hos Phillips Petroleum Company Norway.

- Det er viktig å skifte jobb i blant for å røske opp i seg selv og kanskje andre.

KJENT MED BI

I utdanningssammenheng er hun ikke ukjent med BI. I perioden fra 1996-2001

tok hun masterutdanning i ledelse. Siden 2004 har hun undervist på BI i blant annet lederutvikling, organisasjonspsykologi, bedriftskommunikasjon og vitenskapelig metode/statistikk og har også drevet sitt eget selskap Pythagoras. Nå er det mulig at den nye direktøren allerede er påvirket av oppholdet på BI blant unge studenter. For plutselig utbryter hun:

- Mitt mål er å være ung så lenge jeg lever.

På den måten er hun helt på linje med Wenche Myhre som en gang for litt lenge siden sang ut: La meg være ung. Og ved nærmere ettertanke: Hvem vil ikke det?

- Det er herlig å tenke på at jeg føler meg ung. Jeg tror også dette har en positiv virkning på omgivelsene. Å være ung betyr for meg å være åpen og sensitiv overfor ting.

Nå fra 1. september kommer Ragnhild Wiik nærmere ungdomskilden om vi er så fri å tenke at BI har 1000 studenter som er klart yngre enn direktøren.

- Overgangen fra IRIS til BI?

- Jeg har hatt en fantastisk tid på IRIS, med høy grad av trivsel og flotte kolleger, sier Ragnhild Wiik med ettertrykk. Det har vært kjekt å finne ut av ting og komme fram til ny kunnskap basert på vitenskapelige metoder. Skal vi komme videre, er det viktig at vi tar i bruk forskningsresultater. Forskning er basert på vitenskapelige metoder og utgjør ikke mer eller mindre tilfeldig synsing. Ved IRIS kommer gjerne forskningen ut i form av artikler, medieoppslag og forskningskonferanser.

- Denne prosessen kan ta litt tid, og kunnskapen når ikke alltid fram til alle som vil og kan nytte den. Gjennom den utdanningen som skjer ved BI, tror jeg spredning og nyttiggjøring av forskningsresultat vil gå raskere. Det ligger i forskningens natur å komme fram til noe nytt. Nye tanker har en tendens til å vekke motstand. Poenget er likevel at det går an å få til ting. Det gjelder om å stå på i samarbeid med andre. På IRIS har vi hatt vært et godt samarbeid med institusjoner som Norges forskningsråd.

VRI

Det er et samarbeid som Ragnhild Wiik har satt pris på i mange forskningsprosjekter. Nå som leder av et prosjekt innen innovasjon med midler fra Forskningsrådet. VRI-prosjektet har nå vart i tre og et halvt år og dreier seg om å fremme regional FoU-basert innovasjon.

- Jeg er kjempeimponert over samarbeidet i dette prosjektet, ikke bare med Forskningsrådet, men også med næringsavdelingen i fylkeskommunen. Skal vi komme videre i innovasjon, er det etter min mening en forutsetning at vi går nye veier i innovasjonsforskningen. Vi trenger skikkelig innsikt i hvordan innovasjonsprosessene skjer i praksis. Prosessene skjer i samhandling mellom enkeltmennesker. Vi studerer hvordan enkeltmennesker kommuniserer når de for eksempel er i en gruppe som møtes for å skape noe nytt. Det er viktig å fremme og ikke bremse fremgang. I praksis skjer det mye bremsing, mye på grunn av mangelfull kompetanse innen for eksempel kommunikasjon. I hverdagen er vi ikke alltid opptatt av å høre på hva andre har å si. Det kan bli mye egotripp, det blir et slags hakk i plata. Tittelen på et foredrag jeg nylig holdt var "Everybody can speak, fewer can communicate".

LYTTE MER

- Det å lytte til andre skjer ikke nødvendigvis av seg selv. Det er noe vi må være bevisst på. Lytting gjør at vi lærer mer, finner bedre løsninger og dermed oppnår mer vellykket innovasjon. Betydningen av kommunikasjon for læring er noe jeg vil fortsette med å legge vekt på når jeg begynner ved BI for fullt.

- Skoleverket har ikke vært konkret opptatt av å lære elever hvordan de bevisst kan velge hvordan å tenke og kommunisere. I alle fall har ikke jeg hørt mye om "tenketimer" og "kommunikasjonstimer". Slike metoder betyr mye for hva vi oppnår. Erfaringen med skoleopplegget til egne barn tyder på at dette er satt mer på agendaen de siste årene. BI vil fortsette med å bidra til at denne type kompetanse når ut til mange. Sammen med mine nye kolleger ønsker jeg å jobbe videre med integrering av slik kompetanse i utdanningen.

BI

Realiseringsmuligheten har hun nå fra 1. september da hun satte seg i direktørstolen på BI.

- Jeg oppfatter BI som en up-to-date institusjon som er fleksibel og uten en "satt" kultur. Jeg synes at utdanningen bærer preg av en helhetlig sammenveving av fag og business. Det er naturlig at BI og næringslivet i regionen er nært knyttet til hverandre.

- Vi har studenter fra næringslivet. Dette signaliserer at næringslivsfolk er interessert i å lære. De har ofte gode tenkeknagger for å ta i mot og gjøre bruk av ny kunnskap. Vi på vår side kan lære av næringslivets tenkemåte med bunnlinjen som det sentrale. Vi trenger en god bunnlinje for å overleve. Dette er også et klart resultat fra den forskningen vi har gjort i VRI. En god bunnlinje er ikke noe som kommer eller varer av seg selv. Vi trenger fag og stadig nytenking for å oppnå resultater.

- I IRIS har jeg jobbet med å generere ny kunnskap. BIs oppgave er å overføre både ny og eksisterende kunnskap til studentene. For å kunne gjøre dette, er det viktig at vi selv forstår og bruker denne kunnskapen. Jeg er veldig opptatt av å gå inn for å "walk the talk".

LEDERERFARING

Ragnhild Wiik har ledererfaring fra forskningssektoren i de siste fire årene som leder av IRIS innovasjon.

- Jeg mener at jeg har lederutdanningserfaring som vil være nyttig når jeg begynner ved BI. Ragnhild Wiik tar over direktørstillingen på BI etter Bjørn Bugge som spesielt i økonomi og administrasjon har vært ettertraktet av mediene.

- Bjørn Bugge har uttalt seg med stor tyngde innen sitt fagområde og jeg stiller gjerne i mediene på fagområder der jeg har noe å bidra med.

Ragnhild Wiik er opptatt av at utdanning skal gi den enkelte student muligheten til å få ut et potensial som ellers ville vært vanskelig.

- Utdanning kan sammenlignes med å ta på seg brillen som gjør at vi ser ting som vi ellers ikke ville sett. Det er hva vi ser og oppfatter som bestemmer hvilke beslutninger vi tar. På den måten kan BI bidra til en positiv endring av Rogaland-

samfunnet gjennom å formidle ny kunnskap og nye tenkemåter. Jeg vil i min nye jobb sammen med mine kolleger gå inn for å oppnå engasjement hos den enkelte student. Jeg har tidligere gjort en undersøkelse som viser at studiemotivasjon henger sammen med det å bli sett som enkeltmenneske.

INNOVASJONSFORSKEREN

Ragnhild Wiik har de siste årene hatt innovasjon som forskningsområde. I regional sammenheng står innovasjonsbegrepet særdeles sterkt med jærsk entreprenørånd og utstrakt dugnadsånd som sentrale elementer.

- Stavanger-regionen er cool, sier Ragnhild Wiik. Det er ingen tvil om at det er et sterkt samhold i regionen. I mange sammenhenger tror jeg at folk her føler seg litt spesielle. Det er fascinerende å være spesiell. Det er helt i orden å tro at vi er gode på mange områder. Samtidig er jeg kritisk til å gjøre utstrakt bruk av begrepet "å være best". Det kan lett føre til at vi fokuserer mer på dem vi opplever som konkurrenter enn å bli skikkelig gode selv. Jeg mener også at det er viktig å gå inn for både å lære av andre og å gi av seg selv. I denne regionen er vi utholdende, vi står på. Som en del av VRI-forskningen, ser jeg at vi ikke alltid vet hva vi vil, men målet blir klarere underveis.

- Det er fristende å sammenligne energien i Nordsjøen med energien i regionens mennesker. I begge tilfeller dreier seg om overlevelse og utvikling av regionen og enkeltmenneskene.

Selv bruker Ragnhild Wiik en viss energi på å jogge i Sandnes, den halvstore byen ved Gandsfjordens bredd, mens mye av den øvrige energien får utløsning i Stavanger.

SANDNES VERSUS STAVANGER

- Sandnes er et fint sted å bo i, sier Ragnhild Wiik. Det er mange veier som fører ut av Sandnes. Det er et flatt sted med fjell i nærheten som gjør det mulig å få utsikt over det åpne. Min oppfatning er at Stavanger har utviklet et selvbylte som regionens sjef. Jeg tro også at Sandnes-folk ser slik på det fordi Stavanger utstråler det så sterkt. Samtidig ser jeg at også Sandnes utvikler seg med spennende butikker, en flott videregående skole midt i byen og en trivelig havn. For meg er det en rolig og fin by å bo i, ikke minst jogge i.

Nå blir det pendlervirksomhet i liten skala i tiden som kommer.

- Jeg gleder meg til å ta fatt på BI og bli med i et team som har tro på at vi sammen kan få til ting. Studenter og undervisning er det helt sentrale samtidig som vi også skal utvikle det økonomisk-relaterte forskningsmiljøet. Jeg tror at undervisningen blir bedre når den er direkte koblet til et eller flere forskningsmiljø. Jeg vil understreke at på BI Stavanger er det studentene som er hovedfokus. Vi ønsker å ha kontakt og samarbeid med både IRIS og UiS med tanke på forelesere og forskning. Vi ønsker å tilby studentene de best kvalifiserte foreleserne. Jeg vil gå inn for at dette blir en vinn-vinn situasjon for alle involverte, avslutter Ragnhild Wiik.

JULEBORD

Utsikten Hotell med sine store vinduer og uendelige utsikt danner en helt spesiell ramme rundt julebordet.

Hyggelig betjening og en varm og lun atmosfære er med å skape opplevelsen til noe unikt. I områdene rundt oss har vi tilgang til de flotteste råvarer både til lands og til vanns.

På Utsikten sin julebordsbuffet finner du fristelser av delikat og tradisjonell julemat og du kan danse ut i de små timer til musikken fra vårt orkester.

Forespørsel/Booking: 38 35 88 00 / www.utsikten.no

Full pakke med julebord, overnatting og frokost.

KUN KR. 945,-*

* Prisen gjelder pr.person i dobbeltrom

GRATULERER STAVANGER!

**Nå starter Skyways direkte flyvninger til Stockholm.
2 avganger per dag mandag - fredag.**

**Tidtabell t.o.m. 28. okt
Utreise kl. 10.45 og 15.35
Retur kl. 08.50 og 13.40**

**Tidtabell f.o.m. 31. okt
Utreise kl. 06.25 og 16.20
Retur kl. 08.20 og 18.15**

SKYWAYS
Vi kommer nærmere.

Gjør medarbeiderne glade

Trivsel og gode resultater henger sammen, og Randaberg Group har som visjon "We will make people happy and pleased". Visjonen passer helt inn i serien vi har i Rosenkilden, hvor vi profilerer medlemsbedrifter som gjør noe ekstra for at de ansatte skal trives.

Tekst: Trude Refvem Hembre
Foto: Eirik Anda/BITMAP

Rosenkilden har besøkt Randaberg-selskapet som holder til i Harestadveien, på vei til Mekjarvik. Selskapet har nærmere 70 ansatte og en omsetning på rundt 200 millioner kroner i snitt de siste årene. De leverer avanserte stålløsninger til shipping- og oljeindustrien. Men noe av det viktigste er trivsel. Uten trivsel, ingen gode resultater.

Randaberg Group har strategisk god beliggenhet ved sjøen, med 90 mål tomt og kailengde på 370 meter.

GODT OMDØMME

Rosenkilden møter eier og styremedlem Ove Simonsen, daglig leder Bjørn Kahrs og Terje Thu, som har ansvar for transport og logistikk.

Det var faren til Ove Simonsen, Alfred Simonsen, som startet bedriften som opprinnelig het Randaberg Auto, og deretter Randaberg Sveiseindustri. Allerede den gang hadde selskapet et godt rykte på seg.

- Her var det alltid et sted hvor du fikk det du var lovet. Leveranse og kvalitet stod i høysetet og har vært varemerket for bedriften hele tiden, forteller de tre.

- Far lærte meg at et ord var et ord, uavhengig om det var skrevet eller sagt, sier Ove Simonsen.

Simonsen jobbet noen år i Rygg Maskin, og fikk med seg nyttig lærdom før han startet i familiebedriften i 1982. Han er mest opptatt av lagfølelsen, og har aldri brydd seg om titler. Det viktigste er å gjøre en god jobb.

SOM EN STOR FAMILIE

- Vi sa bare "far" til Alfred, vi var unge gutter dengang. Jeg har vært her i 38 år, men mange har vært lenger enn meg. Her har vi det kjekt og trives, forteller Terje Thu.

Ove Simonsen kan fortelle at de ansatte i snitt jobber i bedriften rundt 14 år. Ikke mange selskaper kan skille med sykefravær på 1-2 prosent. Slike tall tyder på trivsel. I bransjen forøvrig ligger sykefraværet på rundt 7%.

- Jeg oppfatter at ting blir tatt på alvor her. Hvis noen trenger hjelp, er vi til stede for dem, sier Kahrs.

- Ja, vi praktiserer en åpenhet og lar alle si hva de mener, stemmer Simonsen i.

HØY GØY-FAKTOR

-Vi drar på turer, har hytter og båter, sosiale samlinger. Men vi driver ikke med tull. Jeg hører om andre steder hvor det blir tull og vås. Det er aldri noe problem hos oss, forteller Thu.

og fornøyde

Randaberg Group har nærmere 70 ansatte og en omsetning på rundt 200 millioner kroner i snitt de siste årene.

Kahrs kan bekrefte dette. Han var nylig med på en sosial sammenkomst, og da var det god stemning hele veien.

Hva kan bli bedre her på arbeids-plassen ?

- Vi mangler ingenting, kommer det spontant fra Thu.

Simonsen påpeker at selskapet vokser etter evne og følger utviklingen i mar-

kedet. Også Kahrs understreker dette. Han sier at eierne har vært flinke til å investere i nyskaping, ny teknologi og nye ideer til beste for fellesskapet, og ikke vært opptatt av å fylle egen lommebok.

Kan dere nevne noen andre konkrete eksempler på tiltak som bidrar til økt trivsel?

- For noen år siden inngikk vi avtale om sykkel til alle hvis de syklet hun-

Terje Thu har vært ansatt i selskapet i 38 år. Han sluttet en gang, men kom tilbake etter en måned.

dre mil i løpet av året og deltok på Nordsjørittet. På det tidspunktet var vi rundt 60 ansatte, og det var kun fire som ikke valgte sykkel, forteller Simonsen.

Han husker at det ble diskutert sykkel hver eneste lunsj etterpå. Arbeidsplassen organiserer også trening, samlinger og konkurranser som bidrar til samhold.

- Et annet eksempel er turene våre som gjør oss godt sammensveist.

NY SJEF

Bjørn Kahrs tiltrådte stillingen som administrerende direktør 1. august 2011. Han har 19 års erfaring fra bransjen og kan dermed bidra med en betydelig kompetanseheving. Han er allerede i gang med å gjennomføre samtaler med medarbeiderne for å sikre at de har rett person på rett sted.

- Jeg er opptatt av å ivareta den gode kulturen og sikre kompetansen i bedriften. Samtidig må vi gjøre noen administrative grep for å være i forkant av utviklingen. Vi skal være forberedt på framtiden, og da må jeg være sikker på at vi har mennesker som gjør oppgaver de trives med, sier Bjørn Kahrs. Han er i

gang med sin blueprint, dokumentet som skal være det strategiske verktøyet som bringer selskapet i riktig retning.

Hva blir viktig i framtiden?

- Jeg tror det blir viktig å holde på den gode kulturen som er bygget opp i selskapet. Det er viktig å følge markedsutviklingen. Vi har omtrent halvparten av våre aktiviteter internasjonalt, blant annet i Brasil, Singapore, Kina, India, Romania og Polen, svarer Simonsen. Kahrs er også opptatt av at folk er på rett plass og får oppgaver som passer deres preferanser.

- Vi må styrke det etablerte og tilpasse oss utviklingen, oppsummerer Kahrs.

Visjonen "Me skal gjera folk glade og fornødde" er malt på veggen ved resepsjonen. Randaberg Group hadde ti målsetninger til omsetning og resultat for de neste ti årene, men nådde målene allerede etter to år..

KOMPETENT LEDELSE OG KOMPETENTE MEDARBEIDERE

Randaberg Group har fire datterselskaper; Randaberg Industries, Randaberg Maritime, Randaberg Havnelager og Randaberg Coating. Ove Simonsen, Ole Rettedal, Carl Lieungh og Arild Tvedt sitter i styrene til alle selskapene.

De ansatte er fleksible og stiller opp ved behov, forskyver ferier for at driften skal gå som planlagt. Noe ledelsen er takknemlig for.

RÅD

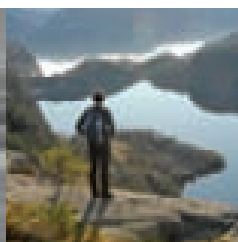
Rosenkilden ber Simonsen og Kahrs dele noen råd om god ledelse som kan bidra til økt trivsel.

- Åpenhet og god kommunikasjon, både ros og ris er viktig. Det å vise gjensidig respekt, vise empati og tilstedeværelse er også vesentlig. Vi vil at folk skal føle seg trygge og bli verdsatt. Dersom vi klarer å skape samhørighet, at bedriften er en del av deg - da er vi fornøyd, avslutter duoen.

Helt til slutt en liten historie om hvor mye medarbeiderne betyr for Ove Simonsen. Han og kona planla felles 50 års dag, og hun spurte: Hvem vil du invitere med deg fra jobben?

- Det må bli alle eller ingen, svarte han.

Festen ble holdt i verkstedhallen med Vamp-konsert og 340 gjester - både familie, venner, forretningsforbindelser og alle ansatte...

Preikestolen fjellstue – ideell for kurs og konferanse

Et opphold hos oss senker skuldrene og holder gjengen samlet. Flotte turmuligheter og utsøkt mat fra vårt velrennomerte kjøkken. Vi er fleksible og tilpasser aktiviteter, mat og opphold etter gjestenes ønsker.

Kun 1 times reisetid fra Stavanger.

Telefon: 51 74 20 74
post@preikestolenfjellstue.no
www.preikestolenfjellstue.no

Preikestolen fjellstue
Stavanger Turistforening

Prinsessen vil lokke fram kvinnekraften

Foto: Cathrine Wessel

Märtha Louise
til Næringsforeningens stormøte for kvinner

- Jeg tror det er nyttig med samlingssteder som Kvinneplassen. Det er viktig å kunne trekke erfaringer og få inspirasjon av andre som har gått veien før deg, sier prinsesse Märtha Louise, som kommer til Næringsforeningen stormøte for kvinner 4. november.

Tekst: Elianne Strøm Topstad

Med Prinsessen og et stort kobbel spennende foredragsholdere på kalenderen inviterer Næringsforeningen til en heftig møtehøst. Det blir gjensyn med kjente og kjære klassikere, samtidig som vi har en del nykomlinger.

KVINNEKRAFT

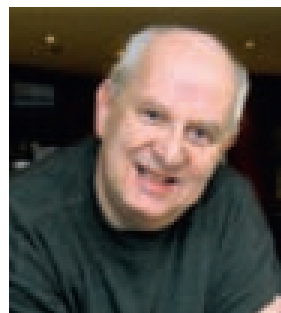
I vår kom 240 kvinner for å møte humor-dronningen Linn Skåber i fri kvinnedressur på Næringsforeningens nysatsing Kvinneplassen. Målet var å vise hvordan kvinnene nå investerer i sin egen intellektuelle kapital, og derfor er kvalifisert til helt andre karrierer enn tidligere. I høst kommer altså Prinsesse Märtha Louise og hennes partner, Elisabeth Nordeng. De skal fortelle om veien de selv har gått for å starte opp sin egen bedrift. Foredraget har de kalt "Fra offerrolle til kvinnekraft". Prinsessen gleder seg til å komme til Stavanger.

- Vi kvinner blir ofte stigmatisert når vi stikker hodene fram, tør skape noe eget eller ta en lederstilling. Men er det slik at vi kvinner også ser på oss selv som mindreverdige? Kan vi gjøre noe selv for å komme ut av denne skjevstillingen, spør hun, og vil sammen med Elisabeth Nordeng røpe et par teknikker som har hjulpet dem på veien. De mener begge

at selv om Norge i dag betraktes som et land hvor likestilling står sterkt, er det fortsatt ting å ta tak i på arbeidsplassene.

Kvinneplassen blir arrangert to ganger i året med foredragsholdere på topp nasjonalt nivå, spennende lokale kvinner og med nettverksbygging som hovedingredienser. Vi legger listen høyt og vil motivere til karriere og lederskap, med gode eksempler og med en frisk og humørfylt stemning. Prinsessen og hennes kollega er enige i at det er flott at kvinner i dag har muligheten til å være i, og lykkes i arbeidslivet.

- Det at det legges til rette for, i de fleste tilfeller, at man kan ha et familieliv og være yrkeskvinne, er en gave. Det er viktig at vi tør å ta sjansen når muligheten byr seg. At vi tror på hvem vi er som mennesker, og tenker mindre på at menn er menn og kvinner er kvinner.

Karsten Isachsen, kjent som en karismatisk prest med bred appell og godt humør. Han kommer til Kommunikasjonsdagen 21. oktober.

KOMMUNIKASJON I SENTRUM

Ingen høst uten Kommunikasjonsdagen, og i år entrer legenden Karsten Isachsen Rosenkildeløftet. Det er bare å glede seg! Helt siden 1985 har Karsten Isachsen inspirert, motivert og ikke minst lært mennesker kommunikasjon og gode ferdigheter. Isachsen er kjent som en karismatisk prest med bred appell og godt humør. Av NRK har han blitt kalt "Norges første stand up-komiker". Hans filosofi er at humor åpner mer enn latterdøren: Den som får mennesker til å le, får også mennesker til å lytte! Hans foredrag handler på ulikt vis alltid om å øke alminnelige menneskers livsglede og arbeidsglede.

Høstens Kommunikasjonsdag er den 5. i rekken og går av stabelen 21. oktober.

KLASSIKERE PÅ REKKE OG RAD

Andre klassikere denne høsten er vårt populære Rogaland på børs, Styrehjulet og Lederskolen. Siden 2005 har Næringsforeningen, sammen med DNB NOR arrangert Rogaland på børs hvor børsnoterte selskaper med base i

Rogaland presenterer seg for sitt lokale publikum. I år er DnB NORs toppsjef Rune Bjerke og børsdirektør Bente Landsnes blant foredragsholderne. Her blir det fullt, så vær tidlig ute! I skrivende stund hadde vi 87 påmeldte – før invitasjonen var sendt ut – så dette lover bra for besøket utover høsten

KURSSUKSESS FOR STYRESPIRER

Vi fortsetter som før med Styrehjulet. Tema for samlingen i november er måloppnåelse, regnskap, årsrapport og styreberetning. Næringsforeningens kompetanseprogram i styrearbeid går over fire kvelder i løpet av året, og samlingene baseres på årshjulet som et styre følger. Styrehjulet passer for alle som sitter i et styre i dag, eller de som har ambisjoner om å drive styrearbeid, men som trenger kompetanse. Styrehjulet er en unik mulighet til faglig påfyll og til å utveksle erfaringer innen styrearbeid.

Høstens Lederskole blir som vanlig spekket med dyktige foredragsholdere og viktige tema innenfor ledelse. Se egen artikkel på de neste sidene.

NYSGJERRIG?

I høst inviterer vi også deg som er nytt medlem eller bare nysgjerrig, til en kveld utenom det vanlige her i Rosenkildehuset. Vi ønsker å bli bedre kjent med deg og din bedrift, og har lyst til å fortelle litt om de mulighetene medlemskapet gir. Det blir en uformell kveld hvor du vil få en omvisning i Rosenkildehuset, informasjon om Næringsforeningen og naturligvis gode muligheter for nettverksbygging.

Har du tilholdssted i Dalane, eller bare ønsker å holde deg oppdatert kan du også denne høsten få med deg hva skjer i Dalane – både i september og i oktober. I forrige sesong kombinerte man nye og nyttige tema med spennende gjester, kulturinnslag, humor og mingling i litt slentrende talkshow-stil. Denne sesongen blir det oppfølging hver siste onsdag i september og oktober.

MATGALLA PÅ TV

Norske råvarer skal endelig få den oppmerksomheten den fortjener! Kåringen av vinnerne i Det Norske Måltid skjer i Stavanger Forum 10. Desember, og blir sendt på riksdekkende tv dagen etterpå. Etter samme modell som Gullruten, Idrettsgallaen og Amanda-showet får matnæringen i Norge sin egen tv-sendte matgalla. Det norske måltid 2011 vil samle hele det kulinariske Norge for å feire norsk matkultur i et gigantisk

underholdningsshow. Vi byr på prisutdelinger, unike råvarer, nydelige matopplevelser og underholdning på nasjonalt toppnivå. Sikre deg en plass nå og få med deg hvem som vinner kampen om Det Norske Måltid 2011. Bare ta kontakt med Næringsforeningen for mer info.

NYHETER

Av nyheter denne sesongen kan vi by på tema innen bla. sosiale medier. Trender viser at stadig flere bedrifter og organisasjoner prioriterer dette området. Sosiale medier byr på en unik mulighet til å synliggjøre bedriftens handlekraft og smidighet. Dette blir tema for møtet 20. september som vil fortelle deg hvordan din bedrift kan bruke sosiale medier til å kommunisere effektivt.

Det er kommune- og fylkestingsvalg i høst og i den forbindelse inviterer vi våre medlemmer til å diskutere Rogalands framtid som energifylke med olje- og energiminister Ola Borten Moe, 5. september. Rogaland er landets ledende olje- og gassfylke. Denne næringen sysselsetter svært mange mennesker og står for en betydelig del av verdiskapingen i regionen vår. Nå skal det tas en rekke beslutninger som får stor betydning for det framtidige aktivitetsnivået på norsk sokkel. Det handler blant annet om tilgang til nye letearealer, økt utvinnsgrad, mangfold, konkurranse, forskning

Olje- og energiminister Ola Borten Moe diskuterer Rogalands framtid som energifylke på Rosenkildeløftet 5. September.

Olaf Olsvik var en virkelighetens wonderboy, høy på livet og ikke minst høy på seg selv. 23. september forteller han sin gripende historie om hvordan han som suksessfull næringslivstopp utviklet et ekstremt misbruk av alkohol, piller og kokain. Foto: Jørn Grønland

og utvikling. Olje- og energiministeren vil snakke om aktuelle utfordringer i olje- og gasspolitikken med bakgrunn i regjeringens stortingsmelding.

23. September gir vi deg historien om en narkoman i hvit snipp. Olaf Olsvik er en etterspurt og dyktig foredragsholder med en sterk historie å fortelle. Olsvik tar oss med på en reise inn i en verden de færreste av oss trodde eksisterte. Gjennom foredraget Rus og Rolex forteller han sin historie om hvordan han i 15 år levde ett dobbeltliv bak fasaden som suksessfull næringslivsleder med et ekstremt misbruk av alkohol, piller og kokain. En personlig historie det er verdt å låne øret til.

175 ÅRS JUBILANT

I anledning Næringsforeningen i Stavanger-regionen 175 årsjubileum inviterer vi næringsliv og det offentlige til festmiddag 26. november. Middagen vil bli ledet av Pål Mangor Kvammen. Det blir musikalske innslag fra hele regionen og god anledning til nettverksbygging i hyggelig selskap.

Se hele høstens møtekalender på rosenkilden.no

Næringsforeningens møter høsten 2011

September

- 5. Rogalands framtid som energifylke - med Ola Borten Moe
- 7. Rogaland på børs
- 8. Doing business with France
- 9. Vindkraftkonferansen
- 20. Sosial media boost
- 23. Rus og Rolex
- 28. Nytt og nyttig i Dalane
- 30. Lederskolen: Ti tester om ledelse av kunnskapsmedarbeidere

Oktober

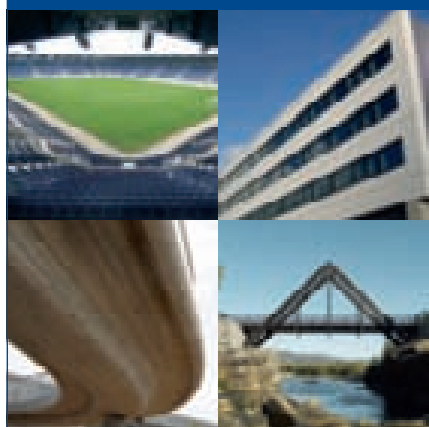
- 4. Selg Stavanger-regionen
- 19. Årets store kick off Varehandel
- 21. Kommunikasjonsdagen med Karsten Isachsen
- 26. Nytt og nyttig i Dalane
- 27. Risavika-dagen
- 28. Boligkonferansen 2011

November

- 2. Krise, omstilling og vekst
- 4. Kvinneplassen
- 8. Styrehjulet del 4
- 10. Logistikkdagen 2011
- 11. Ny og nysjerrig?
- 18. Lederskolen: Arbeidsnarkomani på frammarsj
- 24. Gjør ideer til verdier

Desember

- 9. Lederskolen: Økonomiledelse - nyttig og viktig
- 10. Det norske måltid 2011
- 21. Juleavslutning

Fra idé til virkelighet

BYGG • ANLEGG • BOLIG OG EIENDOMSUTVIKLING • BYGGFORNYELSE

 KRUSE SMITH
www.kruse-smith.no

Høstens lederskole med spennende navn

Næringsforeningen og BI har gleden av å kunne tilby et variert og spennende program under høstens Lederskole. Deltakerne får stifte bekjentskap med nye foredragsholdere som Paul Chaffey og Cecilie Schou Andreassen.

Tekst: Harald Minge

Hvordan håndterer ledere primadonnaer, og hva gjør du som sjef for å bidra til å hindre arbeidsnarkomani? På høstens lederskole er det både foredragsholdere fra det velkjente BI-systemet, og kapasiteter utenfra. Lederskolen er nå inne i sin sjette sesong, men fortsatt bringes det inn nye vinklinger og temaer. Derfor er de fleste deltakerne på lederskolen gjengangere. Denne høsten får "elevne" også et spesielt tilrettelagt seminar for økonomiledelse, som vil være ekstremt praktisk og matnyttig for den alminnelige leder i både store, små og mellomstore bedrifter.

Lederskolen er åpen for både medlemmer og ikkemedlemmer i Næringsforeningen. Det går an å melde seg på samtlige fire samlinger til en svært hyggelig pris, eller "shoppe" enkeltforedrag som heller ikke er dyrt. Påmeldingen foregår på Næringsforeningens nettsider, men dersom du ønsker å melde deg på alle de fire møtene med en gang, sender du en epost til Næringsforeningens Elianne Strøm: strom@stavanger-chamber.no Medlemmer får dessuten personlige invitasjoner til møtene.

PRISER:

Alle fire foredrag: Kr. 1500 (medlemmer) og kr 2500 (ikkemedlemmer)

Enkeltforedrag: Kr. 500 (medlemmer) og kr. 800 (ikkemedlemmer)

Ta del i regionens største ledernetverk, følg foredragene og møt kolleger over en god lunsj. Kursene holdes i BI sine smakfulle lokaler.

Paul Chaffey

LEDERSKOLEN 1, 30. SEPTEMBER:

Paul Chaffey:

Ti teser om ledelse av kunnskapsmedarbeidere

Er ledelse av kunnskapsmedarbeidere annerledes enn andre former for ledelse? Er kunnskapsarbeidere mer motivert enn andre? Er det slik at medarbeidere i kunnskapsvirksomheter i større grad klarer seg selv og ikke trenger ledere? Og hva gjør vi med primadonnaene i organisasjonene våre?

Paul Chaffey har tidligere vært stortingsrepresentant og hatt lederjobber i Statoil. Nå er han adm. direktør for Abelia. Foredraget vil reflektere rundt disse spørsmålene og noen andre særtrekk ved kultur- og lederutfordringer i kunnskapsvirksomheter, og hvordan dette påvirker handlingsrommet en leder har for å utøve ledelse.

LEDERSKOLEN 2, 28. OKTOBER:

Morten William Knudsen:

Dialog – veien mot kunde- og medarbeiderlojalitet

Hvordan benytte dialog som verktøy for å for mer lojale kunder og medarbeidere?

Cecilie Schou Andreassen

Det er sterk konkurranse i markedet og hard kamp om de dyktigste medarbeiderne. Morten William Knudsen er Høyskolelektor ved Institutt for markedsføring og tilknyttet BI Bergen. Han underviser i markedsføring, markedskommunikasjon og bedriftsprogrammer. I dette foredraget vil han spesielt ta for seg hvordan man gjennom kommunikasjon, med særlig vekt på dialog, kan oppnå nettopp lojalitet.

LEDERSKOLEN 3, 18. NOVEMBER:

Cecilie Schou Andreassen:

Arbeidsnarkomani på frammarsj

Hvor går grensen mellom arbeid og fritid? Cecilie Schou Andreassen er psykologspesialist, forsker og arbeidslivskonsulent. Hun er den første forskeren i Norge som har tatt doktorgrad i arbeidsnarkomani.

Her er noen av spørsmålene hun stiller på Lederskolen:

Hva er en arbeidsnarkoman, og hvordan finner vi han/henne? Hvilke grep kan gjøres på individuelt og organisatorisk nivå?

Pål Berthling-Hansen

LEDERSKOLEN 4, 9. DESEMBER:

Pål Berthling-Hansen:

Økonomiledelse – nyttig og viktig

Hvordan benytte tall fra virksomheten til å gi viktig informasjon, og se en helhet. Hvordan få tall, budsjett og kostnader til å gi nyttig styringsinformasjon til alle typer virksomheter.

Pål Berthling-Hansen er førsteamanuensis ved Institutt for regnskap, revisjon og jus ved Handelshøyskolen BI, og ansvarlig for kurs som Økonomiforståelse i ledelse, Bedriftsøkonomisk analyse og Strategisk økonomistyring.

Blant annet er han opptatt av begrepet "lean", som opprinnelig kommer fra tradisjonell produksjonsbedrifter, med utgangspunkt i Toyota sitt kvalitetsystem. Dette er et fagområde som mange andre typer virksomheter kan dra nytte av. Berthling-Hansen bruker konkrete eksempler i foredragene sine.

**En sikker investering i deg selv
- ta et språkkurs i dag!**

Bli med på Næringsforeningens 175-årsfest!

Næringsforeningen inviterer alle medlemmer og samarbeidspartnere til en festmiddag lørdag 26. november i Stavanger Forum. Kveldens konferansier er komikeren og regissøren Pål Mangor Kvammen.

-Målet er å presentere foreningens engasjement for næringslivet i hele Stavanger-regionen gjennom 175 år og framover – for dermed å vise at arbeidet har satt spor – til beste for medlemmene, regionen og fellesskapet, sier administrerende direktør, Jostein Soland.

Festmiddagen skal markere fellesskap og samhørighet omkring verdiskapningens nødvendighet. Middagen bygges opp over de beste rettene fra Det Norske Måltid med Harald Osa som chef.

ÅRETS BEDRIFT

Årets bedrift er en pris etablert av Næringsforeningen i Stavanger-regionen og Handelsbanken. Formålet med prisen er å stimulere bedriftskulturen og å høyne næringslivets status overfor regionens innbyggere og myndigheter. Kriteriene for pristildelingen er at bedriften har sin hovedaktivitet i Stavanger-

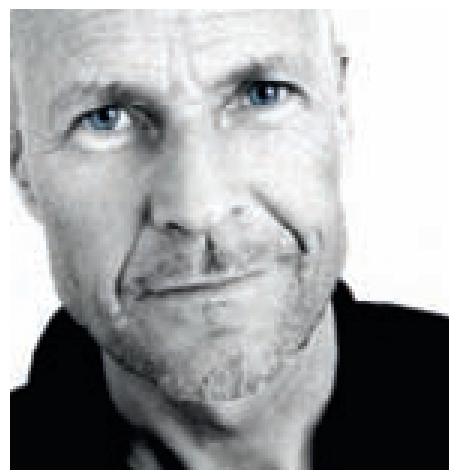
regionen, at bedriften har vært i stabil virksomhet i noen år og at bedriften skal ha utmerket seg på ett område det siste eller de par siste årene.

- Alle tidligere års vinnere av Årets bedrift inviteres opp på scenen for presentasjon og hyllest av årets vinner. Årets vinner blir den 25. i rekken. Disse er omtalt på helsides presentasjoner i jubileumsboka som skrives av Hans Eyvind Næss, forteller Soland.

Det blir en rekke innslag med artister fra regionen, blant annet Eir Inderhaug, Næringskoret, og Svein Tang Wa, før kvelden avsluttes med Stavangerensemblet.

Regionen hyller seg selv med ydmykhet og for framtiden. Velkommen! Sett av dagen.

For mer informasjon og påmelding, se vår møtekalender på rosenkilden.no.

Torolf Nordbø alias Brakkvald Tolvstøkkje fra Indre Erfjord alias «Han Innante» er en humorist fra Ryfylke. Han er blant annet kjent for sine humorinnslag fra "Radio Innante" i radio og tv, og har turnert med revyer. I 2003 fikk «Han Innante» humorprisen i Rogaland, og styret i Rogaland Mållag ga han målprisen for 2005.

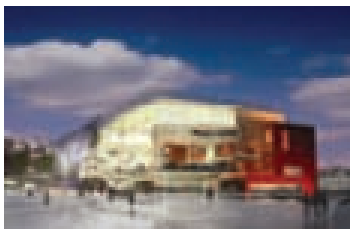
Stavangerensemblet avslutter jubileumskvelden.

Eir Inderhaug er en norsk sopransanger fra Sandnes. Hun har sin utdannelse fra Rogaland Musikkonservatorium, Opera Akademiet i København. Inderhaug vant NRKs Talentiaden i 1991 og har hatt en rekke opera-, operette- og musikalroller i inn- og utland.

STAVANGER SYMFONIORKESTER GLEDER SEG TIL NYTT KONSERTHUS

Orkesteret har nylig opplevd stor suksess i Carnegie Hall. Nå ser vi frem til å til å gi publikum i Stavanger den samme lydopplevelsen vi hadde i selveste Carnegie Hall.

15. september 2012 skal alt være klart. Bli med oss inn i det nye huset. Som bedriftsvenn av SSO har du muligheten til å være en av de første.

NETTVERKSBYGGING OG GODE MUSIKKOPPLEVELSER

SAMSPILL – NY BEDRIFTSVENNEFORENING

SAMSPILL skal bidra til å bygge nettverk og gi gode musikkopplevelser. En helt ny arena for næringslivet å treffes på.

SOM MEDLEM I VENNEFORENINGEN FÅR DU:

- Reduserte priser og forkjøpsrett på utvalgte konserter
- Invitasjoner til eksklusive VIP arrangementer i dagens konserthus og Nytt Konserthus.
- Tilgang til Stavanger Symfoniorkesters fantastiske ensembler
- Bedriftslogo på SSOs webside
- Billetter til sesongåpningskonserten i Nytt Konserthus

Vil du vite mer?

Kontakt salgsansvarlig Lillian Rødsten:

Telefon 51 91 23 88 / 920 88 588. E-post: lillian.rodsten@sso.no

www.sso.no

Velkommen til hele Norges tv-sendte mat

Matnæringen i Norge får sitt eget matshow fra Stavanger, og vi vil gjerne ha deg med på festen!

Det norske måltid 2011 vil bli arrangert etter samme modell som Gullruten, Idrettsgallaen og Amanda-showet, og vil samle hele det kulinariske Norge for å feire norsk matkultur i et gigantisk underholdningsshow. Og snart blir det offentliggjort hvilken riksdekkende tv-kanal som sender showet, som for øvrig skal ledes av kanskje landets mest profilerte tv-personlighet ...

Som medlem i Næringsforeningen får du en eksklusiv mulighet til å registrere din interesse for deltakelse allerede nå, og dermed sikre deg billetter.

galla fra Stavanger

Prisutdelinger

Fem lag fra fem regioner

Unike råvarer

Fantastiske prestasjoner

Nydelige matopplevelser

Underholdning på nasjonalt toppnivå

Hvem vinner kampen om Det Norske Måltid 2011?

Hvem har Norges ræste produkter?

Og hvem stikker av med
Det Norske Måltids hederspris?

det
norske
måltid

Arrangementet går av stabelen i Stavanger lørdag 10. desember.
Du kan melde din interesse allerede nå ved å sende en epost til
post@stavanger-chamber.no eller ringe oss: 51510880

Vi tar imot foreløpige påmeldinger som bekreftes når endelig
program og pris gjøres kjent.

Kurs og konferanse *med den rette atmosfæren*

Moment Kommunikasjon Foto: Anne Lise Nordmark

Vi tilbyr skreddersøm av ditt arrangement, moderne møterom i inspirerende omgivelser, hjemmelaget mat med sesongens kortreiste råvarer og en spennende aktivitetsmeny. Hjertelig velkommen!

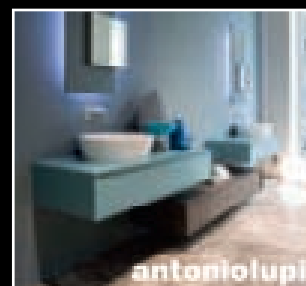

Sola Strand Hotel, Tlf: +47 51 94 30 00, E-post: booking@sola-strandhotel.no, www.sola-strandhotel.no

FERIE RESTAURANT SELSKAP KONFERANSE NORDSJØBADET SPA

Poliform

antonio lupi

Catellani & Smith

KOM INNOM OG SE VÅRE NYHETER

kielland®

Madlaveien 50 T 51 64 64 80
www.kielland-home.no
Åpent 10-17 (15)

**KJØKKEN
BAD
GARDEROBE
MØBLER
BELYSNING**

INTERIØRDESIGN KJØKKEN ARKITEKTUR LIVSSTIL INTERIØRDESIGN KJØKKEN ARKITEKTUR LIVSSTIL

Nettverksbygging i praksis - på tvers av land og kulturer

For å lykkes innen forretningsliv og etablering av et nytt sosialt nettverk er det en forutsetning å ha en grunnleggende kulturforståelse og respekt for ulike kulturer. I tillegg må man ha lyst til å bli kjent med folk fra ulike deler av verden. Det er konklusjonen til programkomiteen i INN, Næringsforeningens internasjonale program. Komiteen inviterer til en annerledes fredagskveld for å trene nettverksbygging i praksis på tvers av kulturer!

Tekst og foto:
Inger Tone Ødegård

INN har en egen programkomité bestående av ledere fra ulike ledsagerorganisasjoner i de større bedriftene i regionen som Schlumberger, ConocoPhillips, NATO, Shell med flere. De selv kommer fra ulike land og yrkesgrupper, men har det til felles at de ønsker å bygge nye nettverk og delta i aktiviteter de kanskje kun kan oppleve mens de bor i Norge. Kathryn Lyinbor er advokat og kommer fra Nigeria og flyttet til Stavanger-regionen med sin mann. Hun er interessert i å lære mer om hvordan nettverksbyggingen foregår rent faglig og profesjonelt, en kunnskap hun vil dra direkte nytte av i arbeidslivet seinere. Bernice Hooykaas fra Holland er en "profesjonell expat" som har flyttet rundt i hele verden, og har lært mange teknikker gjennom årene for å etablere et godt sosialt liv i hvert nytt land hun og familien kommer til. Hun er leder for Schlumberger sin ledsagerorganisasjon og har hendene fulle med å ta i mot nye familier. De er begge en del av INN sin programkomité.

Komiteen har lagt opp til mellom 25 og 30 arrangement på engelsk, og dette er gjort mulig takket være et aktivt nærings- og organisasjonsliv som stiller opp og bidrar som foredragsholdere og deler sin kompetanse.

I tillegg til det faglige i møtene blir det alltid lagt vekt på nettverksbygging,

da det er en viktig del av etableringen i et nytt land å bli kjent med nye folk. August er den tiden av året hvor det er flest nye familier, sier Hooykaas.

- Derfor foreslo vi at en av de første aktivitetene i dette semesteret burde være å lære mer om det å bygge nettverk som et eget fagområde.

Med et smil sier hun at "small talk" ikke nordmenns sterkeste side!

- En skjebe som de deler med en del andre kulturer, legger hun til.

I tillegg er det slik at man føler seg "litt liten" når man kommer til et nytt sted og ikke kjenner verken folk eller kultur. Hver kultur har sine særtrekk, og derfor har vi forberedt en kveld hvor både utenlandske og norske kan møtes helt uformelt, nettopp for å bygge nettverk.

Kroppsspråk, koder og mot – Hvorfor er det så viktige faktorer for å lykkes i nettverksbygging?

Advokat Christian Wedler i KPMG har studert og arbeidet i flere land, og er invitert med for å dele noen erfaringer om hvilke koder som gjelder i og utenfor møterommene i Norge.

- I tillegg har komiteen utfordret det internasjonale miljøet i regionen ved representanter fra Brasil, Asia, USA og Portugal til å fortelle om særtrekk i deres kultur når det gjelder nettverksbygging, sier Lyinbor.

Det skal være korte innlegg, for det viktigste er at alle deltakerne skal bli utfordret til å bli kjent med flest mulig i løpet av en kveld.

- Nærmest en konkurranse om å samle inn visittkort, utveksle telefon-

Her er programkomiteen i arbeid, Bernice Hooykaas (f.v.) (Holland), Christian Wedler (Norge) og Kathryn Lyinbor (Nigeria).

nummer, gjøre avtaler om business-møter, tur på kino, joggetur - kort sagt hva som helst, sier hun.

Ikke minst er det en viktig faktor å følge opp det man har lovet selv i korte samtaler eller small talk. Utveksling av personopplysninger er forpliktende på sitt vis, en påstand som er rett for noen og feil for andre, kulturavhengig.

- Nettverk er viktig for de fleste, og bare noe så enkelt som å gå en tur rundt Hålandsvannet er morsommere å gjøre sammen med andre enn alene, sier Hooykaas.

Det er en treningssak å tørre å ta initiativ til nye samtaler, uansett om det er jobb eller fritid, finne naturlige temaer uten å støte noen - og ikke minst hvordan avslutte en samtale på en høflig måte. Hver kultur har sine tabuområder - saker man ikke snakker om.

- Når er det naturlig å klappe en person på skulderen, kontra gi en bamseklem, spør Hooykaas?

Et åpent arrangement som blir lagt opp i en lett og uformell tone med formål om mer business på tvers av kulturer - og aller viktigst - nye vennskap, avslutter de tre i kor.

Rosenkilden intervjuet komiteen i forkant av høstens program, og de gleder seg til å ta i mot ny arbeidskraft og skal på fritiden ta med de nye på alt fra bedriftssøk, kulturkvelder og ut i naturen- arrangement!

Endresen Brygfjeld Torall
ADVOKATFIRMA

Vår erfaring – din fordel!

Verksgata 1 A 4013 Stavanger
Postboks 155 Sentrum 4001 Stavanger
Telefon +47 52 69 50 60 • post@ebtas.no

www.advokatene.no

Totalleverandør innen digitaltrykk!
Vi sørger for design, produksjon
og distribusjon – alt på et sted!

www.kgfosshagen.no

kort & godt
F O S S H A G E N

SPA-HOTELL
VELVÆRE

Vi gir deg ny energi!

Spennende aktiviteter som funball,
champagnetur, zumba og yoga.

Velkommen til
Hjelmeland!

Tlf: 480 50 600 • E-post: post@spahotellvelvaere.no • www.spahotellvelvaere.no

Asbjørn Vagle

Direktør formuesforvaltning, SKAGEN Fondene
Autorisert finansiell rådgiver og leder i Ressursgruppen
for kapitalforvaltning

Delta i den langsiktige verdiskapningen

Etter uker med dårlige nyheter og uro på verdens aksjebørser er det mange som spør seg om vi er i ferd med å få en gjen-takelse av finanskrisen i 2008. Noe ligner. Store finansielle institusjoner og vedtatte sannheter om aksjemarkedet er under press. Politikere og myndigheter ser ut til å halte et godt stykke etter begivenhetene, samtidig som verktøykassene er i ferd med å tømmes. Frykten har rådet blant investorene. Aksjer har blitt solgt unna, nesten uansett pris.

Igjen er fokuset rettet mot gjeld. I 2008 var det verdens ledende banker som overbelånte hus kjøpt av pengelense amerikanere som gjaldt. Nå er det overbelånte stater, med USA, Europa og Japan i spissen, som gjelder. Det hele toppet seg da ratingbyrået Standard & Poor's nedgraderte amerikansk kredittverdighet fra AAA til AA+. De siste ukene har avslørt et politisk tomrom i forhold til de offentlige gjeldsproblemene i både USA og Europa. Det har skapt misstillit blant investorene. Vi ser imidlertid betydelig forskjeller på situasjonen for tre år siden og i dag.

STOR LIKVIDITET

Det er i 2011 stor likviditet i det finansielle systemet. Helsetilstanden for bankene er klart bedre. Siden finanskrisen har myndighetene fått flere redskap til å håndtere kriserammede banker, samtidig som bankene har hentet inn frisk kapital og opplevd flere år med positiv inntjening. Fortsatt god etterspørsel globalt og investorenes tro på en relativt sterk realøkonomi fremover har gjort at råvareprisene stort sett holder seg på et høyt nivå. Selskapene har trimmet sine lagre, og er finansielt velkonsoliderte etter fire år med besparelser og reduserte investeringer. Vekstmarkedenes rolle i verdensøkonomien blir stadig større. Helsetilstanden blant både stater og selskaper er jevnt over meget god. Landenes økonomiske vekst er i stadig større grad uavhengig av den utviklede verden, hvor flere land er på vei mot resesjon.

Til tross for mange lyspunkter, er investorenes fokus nå fullt og helt på de offentlige gjeldsproblemene. Følelsen av at politikerne på kort sikt ikke har flere virkemidler til å stimulere økonomien øker frykten for en økonomisk nedtur. Det finnes ikke rom for en ekspansiv finanspolitikk, og med renter ned mot null er det heller ikke mye å hente der.

Finansielle kriser fører tradisjonelt til at investorene søker mot en sikker havn, gjerne på bekostning av avkastning. Amerikanske og tyske statsobligasjoner, yen, schweizerfranc, gull og dollar har tradisjonelt vært sett på som sikre havner. Men nå kan amerikanske selskaper som Coca Cola bli mer kredittverdige enn den amerikanske stat. I en situasjon hvor solide amerikanske banker ikke betaler renter, men i stedet forlanger penger for at du skal få sette penger inn i banken, hva gjør man da? Store globale selskaper har generelt en lav gjeldsgrad og er lavt priset i forhold til bokførte verdier. De betaler også utbytter som er vesentlig høyere enn renten på statsobligasjoner.

RÅD OM RISIKO

Som finansielle rådgivere er en av våre viktigste oppgaver å gi råd til våre kunder med hensyn på risiko, og påpeke hvor viktig det er å ha en langsiktig tidshorisont ved kjøp av aksjefond. Når det blåser som verst der ute i aksjemarkedene er det imidlertid ikke alle som har den langsiktige horisonten, som de sa de hadde. Resultatet kan fort bli at de selger når aksjer er på salg, og kjøper seg inn igjen på kursnivåer godt over det de solgte seg ut på. Da går de dessverre glipp av mye av den avkastningen aksjefondene skaper over tid.

Har du en lang tidshorisont på dine investeringer i aksjefond, og tåler kortsiktige svingninger, betaler det seg imidlertid, stort sett, å ta risiko. Spesielt hvis man investerer etter en periode hvor den historiske avkastningen i aksjemarkedet har vært dårlig. Slik den har vært siden inngangen til dette årtusenet. De

som investerte i et globalt indeksfond for elleve og et halvt år siden har tapt nesten en femtedel av investeringen, pluss mye tapt kjøpekraft. Dette kan selvfølgelig fortsette noen år til, men før eller senere gjenspeiles verdiskapning i verdiene man får som investor.

Et annet sentralt poeng når det gjelder risiko er at det som ansees som sikkert, neppe er det. De som i perioden fra 1930-årene til midten av 1980-årene satt med det ultimativt sikre, statsobligasjoner, tapte rundt regnet 90 prosent av kjøpekraften. Det sved ikke så mye hvert år, men totalt sett ble resultatet ganske forferdelig. De siste 25 årene forholder det seg stikk motsatt – men hvem vet? Egentlig ser statsgjeld, enten den er gresk eller amerikansk, ganske så råtten ut. Ikke minst tatt i betraktning at man bare får utbetalt noen få prosent i avkastning, uten inflasjonsbeskyttelse. De som i denne 50 års perioden i stedet satt med aksjer kunne glede seg over 3-5 prosent avkastning i året, etter inflasjon, avhengig av hvor man var investert. Selv om man inkluderer bankkrisen tidlig på 1990-tallet, og finanskrisen i 2008, har den gjennomsnittlige aksjonær oppnådd akseptable resultater siden 1930-årene.

SE MULIGHETENE

Som investor er det viktig å se muligheter der andre ser trusler. I et langt perspektiv er de daglige bevegelsene i aksjemarkedene lite interessante. Sentralt for å lykkes som investor er fortsatt det å kunne skille det kortsiktige fra det langsiktige bildet, det fundamentale fra det psykologiske – og være bevisst på at det er den langsiktige verdiskapningen i selskapene som til syvende og sist gir de gode investeringsresultatene. Risikoen for investorene, med tidshorisont utover noen få måneder, er da om man har råd til å la være å delta i denne verdiskapningen. Når skepsisen er på sitt største, er forventet avkastning betydelig.

Svein Erik Tuastad

er er førsteamanuensis ved Universitetet i Stavanger, statsviter og samfunnsdebattant.

Som om ingenting har skjedd

Situasjonen i norsk politikk i dag liknar den som oppstår viss du spelar brett-spel med barna. Nokon rører på brettet, og vips veltar alle brikkane. Før spelet kan halde fram, lyt brikkane setjast opp på ny. Nokon vil ha interesse av at alle brikkane står der dei stod, andre vil flytte nokon. Ikkje mins gjeld det i innvandringsdebatten. Vil alt snart vere ved det gamle i norsk politikk? Vil den ufattelige tragedien først og fremst leve vidare hjå dei personleg berørte som mista ein av sine kjære? Så vil det politiske landskapet etterkvart verte slik som det var?

Då Carl I. Hagen alt ved valkampens første dag stod fast med utsegna om at nesten alle terroristar er muslimar, bana han vegen for å bruke innvandrarkortet slik Frp har gjort det for vane i valkampane før. Bodskapen om at norsk kultur vert truga og at endringane går ut over det som har vore, er innlegg som opplagt høyrer heime i offentlegheita – det er jo svært mange som meiner det. Ein målber den utbreidde frykta for at norsk kultur vert trengt for langt tilbake.

MANGEL PÅ ANSVAR

Problemet er når ein samstundes legg inn grove oss mot dei-forenklinga forenklingar. Då skapar ein splid og bidrar til gruppehets. Gong på gong syner Frp-representantar eit påtakeleg mangel på ansvar for å hindre gruppepolarisering; ein lest som om vegen tilbake til «filmavis-Norge» står open. Utan at det er naudsynt for bodskapen, leikar ein dermed med gruppeforakt-elden. Når brikkane i norsk politikk igjen står oppstilt på brettet, er det kanskje det som i større grad bør kritiseras – den manglande viljen til å ta medansvar for at tilhøvet mellom majoriteten og ulike minoritetsgrupper skal verte godt. Mange, meg sjølv inkludert, tenkte Frp ville halde fram med sine kritiske innvandringsutspel, men legge bort påstandane der ein ikkje skil mellom kva somme ekstreme einskildpersonar gjer, og det som gjeld for det store fleirtalet av minoritetsmedlemmer. Det er interessant å merke seg at ein av dei som vektlegg grunnleggjande optimisme om det fleirkulturelle Noreg, er leiaren i Frps ungdom Ove Vanebo. Avstanden til partikollega Christian Tybring-Gjeddes famøse utsegn – no beklaga av han sjølv – om fleirkulturen som riv Noreg i filler, er enorm. Det biletet som

avteiknar seg av Frps haldning til politikk etter 22.07., er ein taktikk på sentralt hald der det dreier seg om fortast mogleg å komme tilbake til alt-som-før politikk. Mein einskilde i Frp følgjer ikkje opp. Dei reagerer moralsk fordi alt er ikkje som før likevel. Eg voner dei held fram med det. Dei tek borgaransvar.

INGENTING SOM FØR

For Arbeidarpartiet vil ingenting verte som det har vore. «Nå skal vi begrave og sørge over de ungdommene som ble drept. Hva som skjer etter sørgeperioden eller hvordan dette vil prege oss som samfunn vet vi ikke». Det skreiv Arbeidarpartiets ordførarkandidat i Stavanger i ein kronikk eit par dagar før den offisielle valkampstarten. Partiet ynskja lenger sørgetid, men valkampen starta før den sosialdemokratiske rørsla var ferdig med å gravleggje sine egne. Det vart ein valkampstart i sjokk for Arbeidarpartiet, men også eit høve til å gå vidare – på vaklande steg tilbake til ein slags normalitet. På lang sikt tyder mykje på at Arbeidarpartiet kan få ny styrke trass det grusomme slaget mot partiet. Å gå fram på meningsmålingar er ein ting. Ein annan ting er sjølvforståinga i den sosialdemokratiske rørsla. Midt i sorga og dei ekstreme opplevingane oppstår nytt samhold. Dessutan har leiarskapet til no vore forbiletleg. Meir openheit og demokrati, sa Stoltenberg i hans stoltaste augneblink som politiskar – då han vart statsmann. Også leiaren i AUF, Eskil Pedersen, har vore mellom dei leiarene som stått fram med ei kraft han ikkje kunne ha visst han hadde. For AUF-leiaren er meininga med politikk dramatisk forandra. No handlar det om det fleirkulturelle Noreg, seier Pedersen. Politikken får ei tyngd som ikkje berre gjev truverde, men også ein styrke som kanskje kan vere med å forme ein heil generasjon. Før 22.07. kunne det tidvis vere vanskeleg å sjå det politisk prosjektet hjå sosialdemokratiet. Kva skulle makta i grunnen brukast til? Så, på den mest tragiske måten ein kan tenkje seg, vil den viktigaste drivkrafta i politikken komme tilbake til Arbeidarpartiet: Trua på eigen misjon.

Kva så med lokalpolitikken i Stavanger-regionen? Vil det gamle politiske landskapet med eit sterkt Høgre støtta av mellompartia og eit Arbeidarparti som eit slags femte hjul

på vogna gjelde ennå? Svingingane i lokalval er oftast lågare enn ved riksting. Men også der valutfallet har verka ganske opplagt som i dei store Rogalandskommunane, er situasjonen no meir open enn han såg ut som. Og det skal ikkje alltid dramatiske endringar til, før nye moglegheiter oppstår. Den norske lokaldemokratimodellen legg til rette for forhandling og fornuft; det gjeld særleg formannskapsmodellen slik vi har i Stavanger og elles utanom i dei største byane i landet. Rådslaging som politisk kultur får større spelerom. Også fordi rommet for nye samarbeidskonstellasjonar er stort i lokalpolitikken, er valet meir spennande enn mange av oss trudde. La oss seie at styrkeforholdet mellom Arbeidarpartiet endrar seg og Arbeidarpartiet vert om lag like store som Høgre. Korleis skal då mellompartia reagere? Har ingenting skjedd? Eller tilseier situasjonen nye samtalar basert på ei vurdering av kven ein har mest til felles med politisk?

GÅR GODT SAMAN

Det verkar som om det å skulle tenke nytt om alliansar til no har vore ein fjern tanke for mellompartia i Stavanger. Kanskje er det fordi leiarene i mellompartia likar og går godt saman med leiarene i Høgre til skilnad frå personar i sosialdemokratiet? Om det skulle vere slik, er det ein uheldig situasjon. Parti er jo ikkje personlege venneklubb; dei er verdifelllesskap der ein med i eitt politisk verdifelllesskap der ein har fleire verdier felles med medlemmene enn ein har med dei i dei andre politiske verdifelllesskapa. Ein gjennomgang kommunane der mellompartia har ordførar, syner ein skatteprofil som liknar vel så mykje på der venstresida har ordføraren som der høgrepartia har ordførar. Det indikerer politisk likskap. Og når det gjeld til dømes Stavanger Venstres nøkkelsaker, miljø og sosiale omsyn, er det vel opplagt at å stille i ein forhandlingssituasjon i staden for å bombastisk erklære ei side, er gagneleg politisk taktikk. For det handlar vel om å ville gjennomføre mest mogleg av eigen politikk?

Men same kva valutfallet blir etter denne heilt særneige valkampen seinsommaren 2011, vil demokratiet som fellesverdi truleg verte styrka.

Kor har DU tenkt deg hen?

Det lønner seg å ha en plan. Enten du trenger trykksaker eller nettsider, bistår vi deg med kommunikasjonsrådgivning og design.

Ikke nøl med å ta kontakt med oss for en slående og kostnadseffektiv løsning.

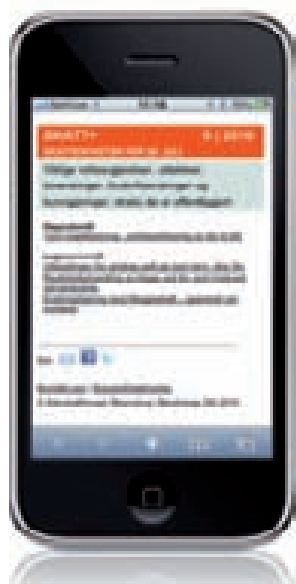
Vi forsterker budskapet!

Telefon 965 18 000 | post@impressmedia.no | impressmedia.no

impress
DESIGN | TRYKK | WEB

OPPTATT AV SKATT?

Gratis oppdatering i skatterett via epost og mobil fra ett av Norges ledende skatterettsmiljøer.

Nyhetsbrevet Skatt+ gir løpende oppdatering i regelverk, dommer og uttalelser i skatterett. Våre oppsummeringer gjør oppdateringen enkel, men du har samtidig mulighet til å gå i detalj på det som er særlig relevant for deg.

Stadig flere leser Skatt+ som ledd i sin skattefaglige oppdatering.

Registrer gratisabonnement for deg og dine medarbeidere på www.steenstrup.no/skattpluss, og last ned siste utgave av Skatt+.

Mobilversjonen ligger på: www.steenstrup.no/skattpluss/mobil.

**STEENSTRUP
STORDRANGE**

WWW.STEENSTRUP.NO

OSLO TØNSBERG STAVANGER BERGEN ÅLESUND TRONDHEIM TROMSØ

Kunne du tenke deg en bank som faktisk tar seg tid til bedriften din?

Hei! Jeg heter Inger Øverland og er banksjef og bedriftsrådgiver i Sparebanken Vest. Jeg har lang erfaring som rådgiver mot næringslivet i Stavanger-regionen. Med min internasjonale bakgrunn og arbeidserfaring innen finans både i Europa og USA, kjenner jeg også det internasjonale markedet godt.

Jeg håper du vil benytte deg av min kompetanse og erfaring for å finne de optimale løsningene for din bedrift.

Du når meg på 906 44 157
eller inger.overland@spv.no

Vi sees!

Inger Øverland
Banksjef Olje & Energi

For våre kunder er vi mer enn en hverdagsbank. Vi er et finanshus der bedrifter over hele Vestlandet benytter våre tjenester innen forsikringsløsninger, pensjon, finansiering, leasing, verdipapirhandel og næringsmegling. Slik er vi tettere på de viktige beslutningene. Tettere på den løpende forretningsutviklingen. Sammen skal vi finne de beste løsningene for din bedrift.

Sparebanken Vest Region Rogaland

Pål Jacob Jacobsen

Stavanger-regionens Europakontor
pal@onemarket.be
www.stavangerregion.eu

68—69

NYTT FRA BRUSSEL

Europas attraktive byer

I sommernummeret til trend- og designmagasinet Monocle er all fokus på byutvikling. Hva gjør en by bra å bo i, attraktiv å investere i og elsket av innbyggere og besøkende?

Bladet rangerer byene etter livability-faktorer som miljø, kriminalitet, offentlig transport og arbeidsmarked, og som vanlig så kommer litt kjedelige byer som Helsingfors, Zurich og München på topp. Denne indeksen har de fått kritikk for, og i sommernummeret tar de også med lovable-byer som Roma, London og Buenos Aires – byer som ikke scorer høyt på sykkelstier, men som er elsket av mer irrasjonelle grunner som mangfold, toleranse og positivt kaos.

EU har tidlig sett hvilken viktig rolle

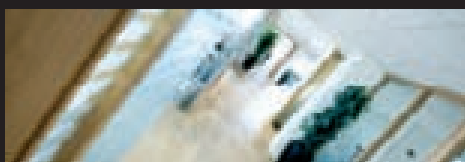
byene spiller i utviklingen av Europa. De har ingen bypolitikk, men både i transport, miljø, regional- og innovasjonspolitikken styrer de sine satsinger mot byene – dog er det fra byene selv at utviklingen må komme.

Europa har veldig attraktive byer, men de må kontinuerlig utvikles for å dra til seg talenter, investeringer og skape den veksten som EU så sårt behøver.

Stavanger har et fantastisk utgangspunkt med Europas beste arbeidsmarked.

I den andre retningen drar kostnadsnivå, klima og beliggenhet i periferien, og bare gjennom en ambisiøs og dristig by- og regionalplanlegging kan regionen bli langsiktig Livable og Lovable for alle de som fristes av det gode arbeidsmarkedet og flytter til regionen.

Sommernummeret til Monocle er fylt med tanker og ideer, og burde kunne være en bra inspirasjonspakke for de nye kommunepolitikkerne.

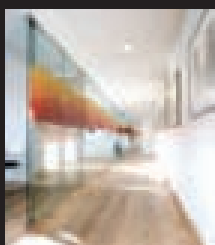
DESTINO

Meget attraktive kontorlokaler til leie i Romsøekvartalet

Ta kontakt for mer info: tlf 51 85 40 00 / tjm@ogreid.no

ØGREID
www.ogreid.no

Næringsforeningen utreder Transportkorridor Vest

Næringsforeningens Ressursgruppe for Risavika har jobbet med den trafikale situasjonen til og fra Risavika i flere år. Nå er Asplan Viak engasjert for å lage en tilleggsutredning som presenteres på Risavikdagen 27. oktober.

Våren 2011 kom den såkalte Transportkorridor Vest ut på høring. Selv om planen nå ligger til behandling, er det ikke laget en finansieringsplan som tilsier en snarlig utbedring av strekningen.

- Transportkorridor Vest fortjener i aller høyeste grad å bli prioritert. Næringslivet er i betydelig vekst i området, en av landets fem nasjonale havner (Risavika) krever skikkelig infrastruktur og det er omfattende planer om boligbygging. Derfor ønsker Næringsforeningen å bidra til å få fortgang i arbeidet, sier Jostein Soland. Rapporten fra Asplan Viak håper han kan gi de nødvendige svar, og sørge for at utbyggingen for alvor settes på dagsorden.

- Det lages nå en tilleggsutredning med utgangspunkt i dagens situasjon i Risavika-området for så å se på den framskrevne veksten i området – og hvilke grunnleggende krav som må stilles til investeringer i infrastruktur for å kunne ta den forventete veksten. Parallellt vil vi etablere en bredt anlagt strategigruppe som skal jobbe med å få fartgang på denne viktige veien, sier Soland.

David Ottesen, leder for Ressursgruppen i Risavika og adm. direktør i Risavika havn, tror den nye veien blir helt avgjørende for næringslivet i området.

- Det er tenkt fire felts vei på 70 prosent av strekningen. Fra Tanangerbroen og nordover er vi nede på to felt, uten at vi helt forstår hvorfor det antas at trafik-

ken vil minke der. Foreløpig er det kun ti prosent av strekningen som er detaljregulert, og den delen ligger i Sola kommune, sier Ottesen, som nå understreker behovet for å bygge denne veikorridoren i en engang.

- Bygges dette ut stykkevis og delt, vil vi ende opp med at all trafikk fra Risavika/Tananger ender opp med å kjøre sørover mot Solasplitten for å komme seg til E39. Som kjent er jo Solasplitten kun bygget som to-feltsvei, og da kan vi få store utfordringer der. De som mener at to felt er nok på Solasplitten kan ha oversett denne utviklingen, sier Ottesen.

Nå vil han løfte denne saken fram.

- Vi må samle alle aktuelle aktører for å jobbe med en omforent strategi. I tillegg til analysearbeidet som Asplan Viak skal foreta, bør vi legge fram en plan for en bredere diskusjon på Risavikdagen 27. oktober, hvor sentrale politikere fra de aktuelle kommuner, fylket og samferdselsdepartementet deltar, avslutter han.

Sissel Medby,
styreleder i
Næringsforeningen.

Til Ungdommen

Ubygde kraftverker
ukjente stjerner-
skap dem, med skånet livs
dristige hjerner!

Fra samlede dikt 1966
Nordahl Grieg.

Sommerens dramatiske terror har preget oss alle, og skal også vies plass i denne spalten. Det var med gru og vantro vi fulgte tv-skjermen i mange døgn fra 22. juli.

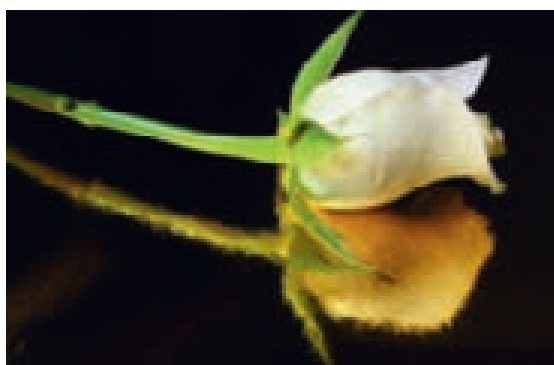
Mine tanker går til alle som er rammet og direkte berørt, de unge som var på Utøya; de som gjen-
nom jobb eller helt tilfeldig var i Regjeringskvartalet da det smalt; de som overlevde og de pårørende.

Mine tanker går også til de som har framstått som ledere i krisen og i tiden etterpå. Vi har sett hvordan våre ledere har håndtert krisen på en eksemplarisk måte. Det er vanskelig ikke å være imponert over de mange som har stått så sterkt og tydelig fram og vist vei gjennom krise og sorg. Det gjelder politiet allerede fredag ettermiddag; ingen uheldige spekulasjoner om hvem som kunne stå bak.

Det gjelder vår statsminister og andre medlemmer av regjeringen og øvrige politiske ledere som har vært sterkt til stede, og i situasjonen fra første mulige øyeblikk og gjennom den offentlige sorgen i perioden etterpå. De har vært til stede for de pårørende og de som har vært rammet. De har vært deltagende i mange begravelser. De har vært til stede for oss alle.

I denne tiden har vi fått tydelig demonstrert ledere som levendegjør og handler i tråd med gode og sterke verdier. Vi har fått demonstrert betydningen av å ha bevisst valgte verdier. Det å stå for noe.

De valgene statsministeren og hans nære medarbeidere gjorde fra første øyeblikk og utover, har bidratt til ny styrke — for statsminister, regjering, regime, land og folk. Svaret har unisont vært mer demokrati og mer åpenhet. Terroristen skal ikke vinne.

Dagbladet hadde en dobbeltside som viste kontrasten mellom George W. Bush etter 11. september og vår statsminister etter 22. juli. George W. Bush: "We're gonna hunt you down." og Jens Stoltenberg med sitt budskap om å verne og styrke demokratiet.

I ettertid framstår dette kanskje som en selvfølgelig måte å reagere på takle det, men det trengte ikke være slik. I disse dager er vi som nordmenn stolte over å ha ledere som viser vei når det gjelder. På spørsmålet om vi hadde klart å reagere på samme måte om Breivik ikke var en etnisk norsk mann svarer Jens Stoltenberg: "Jeg håper det. Men jeg er ikke sikker. Men jeg tror vi har lært at det alltid er enkeltpersoner som er ansvarlig for handlinger, ikke grupper". Jeg vil for min del ønske og håpe at bordet fanger, og at vi har lagt en list for hvordan vi skal møte terrorhandling — uansett hvem terroristen er.

Mine refleksjoner går videre til den betydningen gode og sterke verdier har hatt. Bevisst valgte verdier har preget måten situasjonen ble håndtert på. Gode verdier kan være viktige veiledere for hvordan vi skal opptre i en situasjon som oppstår. Særlig når vi som 22. juli, står foran det uforutsette og det utenkelige.

Det gjelder for en nasjon, men det gjelder også vårt nærings- og virksomhetsliv. Håndteringen og ledelsen etter de grufulle handlingene har gitt oss mye verdifull lærdom. Våre ledere har vist vei på en flott måte som mange har uttrykt stolthet over.

Gro Harlem Brundtland oppsummerer vårt lands verdier slik de er blitt oppfrisket etter krisen. "Vi bygger på et åpent demokrati med meningsutveksling, respekt for hverandre, omsorg og solidaritet i et trygt fellesskap. Et fellesskap som gir oss støtte når vi trenger det".

Det er mot det uforutsette og ukjente at gode verdier trengs som mest. Regler, rutiner og prosedyrer tar ofte ikke høyde for det ukjente. Derfor er det viktig at virksomheter har et sett av grunnleggende uttalte verdier som rettesnor for takling av en ny situasjon. Verdier blir gode veiledere for ansatte og ledere.

Det å lære i seg selv, kan og bør være en sentral verdi for mange av oss. Her kan vi godt la oss inspirere av Marcus Aurelius i boken "Til Meg Selv". Her vier han et helt kapittel, "Første Bok" i takknemlighet til alle som har gitt ham verdifull lærdom i livet. Han takker spesielt hver enkelt for hva de har lært ham. Og han bruker det.

La oss trekke lærdom til våre bedrifter og virksomheter og spørre oss; Har vi de tydelige verdiene som gir oss selv og våre medarbeidere en god rettesnor i håndteringen av ulike oppgaver og situasjoner i det daglige arbeidet?

La oss håpe at ungdom trekker lærdom av det som har skjedd. La oss håpe at de bevisst velger gode verdier, og la oss håpe at de vil vise evne og vilje til å etterleve de gode verdiene.

Jobber for utviklingen av Risavika

Ressursgruppen for Risavika har i flere år hatt stort trykk på å fremme og utvikle Risavika til Norges beste logistikkhavn. Næringslivet i området har mobilisert i Ressursgruppen for å arbeide mot samme mål. Og for tiden er målet å få en rask realisering av Transportkorridor Vest. Risavika havn er et stort og viktig logistikknutepunkt for regionen vår, og har viktige forbindelser med blant annet Dusavika, Sandnes Havn og Godsterminalen på Ganddal.

Tekst: Anne Woie

Ressursgruppen for Risavika har i flere år hatt stort trykk på å fremme og utvikle Risavika

til Norges beste logistikkhavn.

Næringslivet i området har mobilisert i Ressursgruppen for å arbeide mot samme mål. Og for tiden er målet å få en rask realisering av Transportkorridor Vest. Risavika havn er et stort og viktig logistikknutepunkt for regionen vår, og har viktige forbindelser med blant annet Dusavika, Sandnes Havn og Godsterminalen på Ganddal.

Ressursgruppen er en av de største i Næringsforeningen, og har god forankring blant de største aktørene i området.

- Ressursgruppen Risavika er ett betydelig kompetansemiljø hvor et mangfold av bedrifter og organisasjoner deltar. Her er store multinasjonale selskaper representert så vel som SMB-er med spisskompetanse man skal lete lenge etter. Dette gir grunnlag for at gruppen kan håndtere brede problemstillinger og løfte sammen der hvor det er naturlig, samtidig som man opprettholder integriteten til den enkelte bedrift og organisasjon, sier David Ottesen.

Ottesen overtok i april som administrerende direktør i Risavika Havn, og med den stillingen fulgte ledervervet i Ressursgruppen for Risavika.

- Ressursgruppen for Risavika er en

del av Næringsforeningen i Stavanger regionen. Gjennom dette får vi tilgang til viktige ressurser og vi får en solid plattform som gir oss en tyngde og legitimitet vi ikke kan være foruten. Ressursgruppen for Risavika er en attraktiv arena og bedrifter ivrer etter å være med i den. Jeg tolker det som et uttrykk for at vi er aktuelle, reelle og har gjennomslagskraft, sier Ottesen.

FOKUS PÅ INFRASTRUKTUR

Ottesen tok raskt stafettstaven og jobber videre sammen med resten av gruppen med saker som ressursgruppen har arbeidet med over flere år, og han er nå en ivrig pådriver for å sette ytterligere fokus på Transportkorridor Vest. En vegstrekning som går fra Sømmevågen (Sola flyplass), via Risavika til E39 over Randaberg.

- Et eksempel på dyptgripende engasjement blant medlemmene er infrastrukturspørsmål. Risavika har sett en rivende utvikling både med nyetableringer og vekst av allerede etablerte bedrifter. Samtidig er man i gang med byggingen av 3.000-4.000 boligenheter på Tanangerhalvøya som kan huse så mange som 20.000 nye innbyggere. Dette er flott. Men det utfordrer veinettet, som allerede er overbelastet. Skal virksomheter blomstre og utvikle seg, må innbyggerne i nye bydeler trives. Det er en forutsetning at framkommeligheten er grei. Varer må til og fra bedriftene og til og fra Risavika Havn, en av fem nasjonalt utpekte havner! I tillegg skal innbyggerne til jobb, til barnehagen og så videre. Derfor sloss vi i ressursgruppen for infrastruktur. Det er noe av det viktigste vi kan samles om, og det haster, sier Ottesen.

SETTER AGENDA

Ressursgruppen arrangerte i mars et åpent møte i forlengelsen av en høring

angående Transportkorridor Vest. På møtet var både Vegvesenet, Sola kommune, Fylkeskommunen og det lokale næringsliv representert. Gruppen har nettopp fokus på samarbeid og kommunikasjon med alle berørte parter for både å løse problemer, og å forebygge utfordringer i området. Gjennom Tananger Næringsforum forsøkes det å etablere en samarbeid mellom næringsliv og skoler som skal gi synergieffekter i form av innsikt i det lokale næringsliv, og kanskje kan noen fristes til å ta en utdanning som kan komme næringslivet til gode.

Ressursgruppen arrangerer sitt årlige møte, Risavikadagen, for tredje gang 27.oktober. Da blir det en orientering om arbeidet rundt infrastrukturen i området, med størst fokus på Transportkorridor Vest. Men det blir også mulighet til å få innblikk i visjonen om et lyntog fra regionen til Oslo, med planer også for Risavika.

Formål:

Utvikle Risavika til Norges viktigste logistikkhavn, samtidig som man bidrar til at Sola kommune utvikler gode og bærekraftige arbeidsplasser som Sola kommune og regionen kan nyte godt av. Medlemmer:

David Ottesen, Risavika Havn, (leder)
Bjørn Anders Dahle, Mento AS
Bjørn Røstad, SR Transport
Anne Høgalmen, Conocophillips as
Sigurd Ur, Kuhne & Nagel
Bixi Kruse, Schlumberger Information Services
Geir Øvrebø, Nor Sea AS
Bjørn Torkildsen, Skangass AS
Pål Kjernes, Logitrans
Roger Iversen, Halliburton AS
Eivind Borsheim, Baker Hughes Norge AS
Rune Brathseth, Tananger Næringsforum
Anne Frafjord, Norsk Shell AS
Roald Bergsaker, Næringsforeningen
Anne Woie, Næringsforeningen

Petra de Jong Njaa
Administrasjonssekretær i Bjørnson Organisasjonspsykologene

Petra de Jong Njaa begynte som administrasjonssekretær i Bjørnson Organisasjonspsykologene 1. juni. Petra vil ivareta kunder i møte med Bjørnson, og arbeide med oppgaver i tilknytning til adminis-

trasjon, marked og økonomi. Bjørnson leverer konsulenttjenester innen ledelse, arbeidsmiljø og seleksjon. Selskapet tilbyr også psykologsamtaler til bedriftsmarkedet og privatpersoner. Petra er utdannet sykepleier ved Høgskolen i Bergen. Hun har flere års erfaring fra helse- og omsorg. De siste årene har hun jobbet i administrativ stilling i Servit.

Jarle Dversnes
Seniorkonsulent i Peanuts AS

Jarle Dversnes er ansatt som seniorkonsulent i Peanuts AS. Jarle startet opp 1. juni og inngår i Peanuts DataCenterTeam. Han har 13 års erfaring fra IT bransjen, og har jobbet de siste ti årene med virtualisering i alle nivå i datarommet. Jarle kommer fra stillingen som senior IT-konsulent hos Bouvet ASA.

Johnny Gaupås Knutsen
Seniorkonsulent i Peanuts AS

Johnny Gaupås Knutsen er ansatt som seniorkonsulent i Peanuts AS fra 1. juni. Johnny kommer fra Apply Capnor AS og har bred erfaring innenfor IT-infrastruktur og dataromløsninger. Han vil levere tjenester

for Peanuts DataCenterTeam som har spisskompetanse innenfor alle typer lagringsområder.

Frode Fuglestad
Seniorkonsulent i Peanuts AS

Frode Fuglestad er ansatt som seniorkonsulent i Peanuts AS. Han tiltrådte stillingen 1. august, og skal jobbe med oppgaver innenfor rådgivning og utvikling i Peanuts SharePoint Team. Han har god erfaring med utvikling

av skreddersydde løsninger på .NET plattformen, og har også teknisk kompetanse i OpenText LiveLink ECM. Frode kommer fra Logica Norge AS.

Gagan Deep Kaur
Rådgiver i Dataplan Regnskap

Gagan Deep Kaur er ansatt hos Dataplan Regnskap. Hun har tidligere jobbet blant annet innen forsikring i Dubai. Hun vil jobbe som International Service Coordinator, og rådgiver og hjelpe internasjonale kunder.

Martin Reime
Seniorkonsulent i Peanuts AS

Martin Reime er ansatt som seniorkonsulent i Peanuts AS fra 1. juni. Martin er sertifisert i Windows-administrasjon og ITIL. Han har lang erfaring med IT-tjeneste-administrasjon, spesielt

innenfor programvaredistribusjon og introduksjon av strukturerte rammeverk for kvalitetssikring av IT. Martin skal lede Peanuts Service Management Team, som i hovedsak skal utføre rådgivning og tjenester innenfor effektivisering, strukturering og organisering av arbeidsmetoder for å få bedre og mer pålitelige IT-leveranser.

Livar Byberg
Implementor i Dataplan Regnskap

Livar Byberg er ansatt i Dataplan Regnskap. Han har en bachelor i økonomi og administrasjon i fra BI, og har jobbet med både innvesteringer, som utleiekoordinator og i bank. Han vil jobbe med implementering.

Jason Bærem
Seniorkonsulent i Peanuts AS

Jason Bærem er ansatt som seniorkonsulent i Peanuts AS. Jason er sertifisert innen Microsoft System Center Configuration Manager (SCCM) og har flere prosjekter bak seg innen OS deployment og appli-

kasjonsutrollung. I Peanuts skal han være en del av Peanuts SystemCenterTeam. Jason startet opp i Peanuts i juni. Han kommer fra EDB ErgoGroup.

Agnes Ulfnes
Regnskapsfører i Dataplan Regnskap

Agnes Ulfnes er ansatt i Dataplan Regnskap. Hun har en grad fra Universitetet i Stavanger og skal jobbe som regnskapsfører.

NYTT OM NAVN

Kenneth Flaglien
Hovedansvarlig
for Visma
Business
i Dataplan
Solutions

Kenneth Flaglien er ansatt i Dataplan Solutions, som hovedansvarlig for Visma Business. Han har en bakgrunn med erfaring innen regnskap, og mye erfaring innen finans og rådgivning.

Helge Kristoffersen
Partner i
Mosaïque
Headhunting

Helge Kristoffersen blir partner i Mosaïque Headhunting i Stavanger. Kristoffersen skal ha hovedansvar for Mosaïque sitt stadig økende engasjement innenfor lederutvelgelse og executive search.

Helge Kristoffersen er for mange kjent som IBM sitt ansikt utad i Stavanger, der han har vært direktør for IBM sitt Stavanger-kontor i en mannsalder. 30 års fartstid i et av verdens største selskap har gitt Helge mange verdifulle kontakter på høyt nivå, ikke bare i Stavanger og Norge, men også i hele Europa. Helges nettverk på leder- og styrenivå vil styrke Mosaïque betydelig i forhold til executive search.

Christin Langvik
Regnskapsfører
hos Dataplan
Regnskap

Christin Langvik er ansatt som regnskapsfører hos Dataplan Regnskap. Hun har en bachelorgrad fra BI innen økonomi og administrasjon.

Monika Sunde
Regnskapsfører
i Dataplan
Regnskap

Monika Sunde er nyansatt hos Dataplan Regnskap. Sunde kommer i fra en lederstilling i Krone Gruppen, nærmere bestemt Jæren Hotell. Hun har hatt ledende stillinger i reiselivsbransjen over hele verden, men kommer fra

Thomas Bærheim
Arkitekt og
forretningsutvikler i Miles
Stavanger AS

Thomas Bærheim (33) er ansatt som arkitekt og forretningsutvikler i IT-konsultentselskapet Miles Stavanger AS. Thomas har en Master of Science i Software Engineering fra University of Sunderland

fra 2004. Han har lang erfaring med utvikling på .Net plattformen, men jobber nå mer i grenselandet mellom forretning og utvikling. Behovsanalyser og kravspesifisering før utvikling starter, og oppfølging av utviklingsteam under utvikling. Tidligere jobbet Thomas først i Bekk og deretter i Miles Oslo, før han flyttet hjem og ble med fra starten i Miles Stavanger.

Ålgård. Hun er ansatt hos Dataplan Regnskap, både innenfor regnskap og lønn.

Charlotte Isabell Langeland
Regnskapsfører
i Dataplan
Regnskap

Charlotte Isabell Langeland er ansatt som regnskapsfører i Dataplan Regnskap. Hun er fra Randaberg, og har en bachelor i økonomi og administrasjon fra BI.

Jan S. Grimstad (53)
er ansatt som
daglig leder i
IT-konsultentselskapet Miles
Stavanger AS.

Jan har lang og solid erfaring fra IT-bransjen og har gjennom en årrekke hatt en rekke lederstillinger fra blant annet Alliance, Informatikk-nett, Esselte Office og Kontorutvikling. Han kom til Miles fra stillingen som direktør

for partnersalg i EDB ErgoGroup. Jan har de siste årene også vært leder av Ressursgruppen for IKT i Næringsforeningen i Stavanger-regionen. Gjennom mange år i stillinger knyttet til marked, salg og ledelse har han opparbeidet et stort kontaktnett.

Gunnar Schaefer
Psykologspesialist
ved Bjørnson
Psykologsenter

Gunnar Schaefer begynte som psykologspesialist ved Bjørnson Psykologsenter 1. august. I Bjørnson vil Gunnar arbeide med kartlegging og behandling av psykiske plager, konflikthåndtering og lederveiledning.

Elin Schanche
Plan- og utbyggingssjef ved
Stavanger lufthavn, Sola

Elin Schanche er tilsatt i stillingen som plan- og utbyggingssjef ved Stavanger lufthavn, Sola. Elin har det siste halvåret avsluttet sin mastergrad innen økonomi og ledelse ved BI. Hun var tidligere administrerende direktør for Greater Stavanger,

regionens næringsutviklingsselskap, hvor 15 kommuner og Rogaland fylkeskommune er deleiere. Elin har ellers bakgrunn som selvstendig næringsdrivende som odelsjente for gården ved Utstein kloster, og som banksjef og leder for landbruksavdelingen i SR-Bank. Hun har også hatt flere styre- og tillitsverv, og har vært aktiv politiker, blant annet som leder av Rennesøy Høyre. Elin Schanche begynner i stillingen 22. august.

Gunnar har lang erfaring fra psykisk helsevern ved Stavanger Universitetssykehus, hvor han særlig har jobbet med alvorlige psykiske lidelser hos unge voksne. Fra 2003 til 2008 har han drevet psykologpraksis med vekt på individuell behandling og undervisningsoppdrag. Blant annet på videreutdanning i psykisk helse ved Universitetet i Stavanger. Fra 2008 til 2011 har han hatt en deltidsstilling som psykolog ved Kolibri Medical. Gunnar er inspirert av psykodynamisk teori, men har en pragmatisk tilnærming og tar ulike metoder i bruk, blant annet kognitiv psykologi. Gunnar er utdannet ved Universitetet i Bergen i 2001, og ble godkjent spesialist i klinisk psykologi i 2008.

**Mette Olsson
Årbø**

Salgs- og markedsansvarlig i Rogaland Kurs og Kompetansesenter

Mette Olsson Årbø vil tiltre i en nyopprettet stilling som salgs- og markedsansvarlig i Rogaland Kurs og Kompetansesenter (RKK). Mette kommer fra en fartstid i Netcom, der har hun drevet som

Regional Account Manager. Hun hatt ansvaret for å drive salg, service, budsjett og dekningsprosjektutvikling i Rogaland, ut mot samarbeidspartnere og kunder. Tidligere har Mette arbeidet med salg og marked, blant annet fem år i Findexa. RKK er stadig i vekst, mest internasjonalt, men har også et betydelig potensial for vekst i Rogaland og resten av Norge. Dette vil være Mettes hovedfokus fremover. Vi ønsker Mette velkommen!

**Anne Lise
Falch Anfinssen**
Salgssjef i
Figgjo AS

Anne Lise Falch Anfinssen er ansatt som ny salgssjef i Figgjo AS fra 1. juni 2011. Anne Lise kommer fra stillingen som mulighetsutvikler og markedsansvarlig i Greater Stavanger. Hun har også jobbet

som markedssjef i Norges Røde Kors, seniorselger i Hytech Personell, samt selvstendig næringsdrivende med salg av fliser og møbler. Hun har utdannelse innen økonomi, ledelse og markedsføring fra England og Stavanger. Anne Lise skal lede Figgjos salgsavdeling med salg og oppfølging av 20 forhandlere i 35 land.

Rettelse

I forrige nummer av Rosenkilden kom vi i skade for å skrive at det var Greater Stavanger som arrangerte det såkalte Ambassadørtreffet på Arkeologisk Museum. Det er imidlertid Region Stavanger som står bak dette arrangementet.

**Mosaïque ønsker
Helge Kristoffersen
velkommen som
partner**

Helge Kristoffersen (t.v) og Roar Dybing, daglig leder.

Mosaïque Headhunting i Stavanger har i løpet av 10 år med vind i seilene, etablert seg som den største aktøren innen headhunting utenfor Oslo. Nå kan vi stolt ønske Helge Kristoffersen velkommen ombord som partner i selskapet.

Kristoffersen kommer fra stillingen som direktør for IBM her i Rogaland, og skal ha hovedansvar for Mosaïque sitt stadig økende engasjement innenfor lederutvelgelse og executive search.

MOSAÏQUE
Headhunting

Verkgaten 62, 4013 Stavanger, telefon 51 85 41 60
E-post: info@mosaique.no • www.mosaique.no

Rosenkilden distribueres til private og offentlige virksomheter i Stavanger, Sandnes, Sola, Randaberg, Jæren og Ryfylke.

Priser 2011: (størrelser angitt med BxH)

Helside: (utfallende) 210x297 mm, 186x270 Kr. 18.000.-

Halvside: 186x134 mm (ligg) Kr. 10.600.-

Kvartside: 186x65 mm (ligg) Kr. 5.800.-

Innstikk: pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

For mer informasjon kontakt:

Kjetil André Christiansen på telefon: 51 51 08 85
eller e-post: christiansen@stavanger-chamber.no

Frist for innlevering av materiell for neste nummer er
19. september

Annonsepriser og materiellfrister se: www.rosenkilden.no

Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS

Vi har lang erfaring som regional, nasjonal og internasjonal samarbeidspartner for næringslivet innenfor Olje og Gass.

Våre rådgivere har førstehånds kunnskap om forholdene innenfor sektoren. Sammen med våre kunder ønsker vi å bidra til en sunn og langsiktig vekst, derfor har DnB NOR valgt å være tilstede med spisskompetanse innen Olje og Gass i **Stavanger** – Oslo – Stockholm – London – Singapore og Houston.

DnB NOR

Bank fra A til Å